

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΜΗΝΙΑΙΑ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 7ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1952

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβητού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διευθυνσις Περιοδικού: ΚΑ ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α. Σγουρού 2

Διευθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε. 'Ιερά 'Οδός 61

Τιμή Φύλλου Δρχ. 1.500 — Έτησίαν συνδρομή έσωτ. Δρχ. 12.000, έξωτ. 10 σελλίνια ή 2 δολλάρια

Συνδρομαί και αντίτιμον περιοδικού να στέλλωνται με ταχυδρομική ή τραπεζική έπιταγή άπροσώπως «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», δδός Μακένζυ Κίγκ 3, Αθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Οί 'Ελεύθεροι Πολιορκημένοι, υπό Δ. Σολωμού, έσω- τερική έξωφύλλου.	
«Νόμος πάντων Βασιλεύς», υπό Ε. Π. Φωτιάδου.	
β) 'Ελλήνων Πάσχα, ποίημα, υπό Στ. Σπε- ράντσα	1
Η φίλια, υπό Α. Α.	2
Στό όρος των 'Ελαιών	3
'Αριστέιδης ό Δίκαιος, υπό Γ. Κουρμούλη	4
Διονύσιος Λαυράγκας, υπό Μ. Νικολαΐδη. β)	
'Ανοιξίς, ποίημα, υπό Σ. Σκίπη	5
'Ερυθρός Σταυρός σε λευκό φόντο, υπό Κ. Gepp	6-7
Ο 'Απρίλιος, υπό Π. Καλονάρου. β) Μπαύρον, ποίηση, υπό Κ. Παλαμά	8
'Από τον άγωνα των όχυρών υπό Χρ. Ζαλακώστα	9
Μία όμορφη γιορτή, υπό Β. Οικονομίδη β) 'Επι- στημονικά είδήσεις	10
Η παραμονή στο κρεβάτι, υπό Στ. Σπεράντσα.	
β) Χριστός 'Ανέστη, υπό ΑΝ. ΒΩ.	11
Φωτογραφία Δράσεως	12-13
Τό όρολόγι κι ή ιστορία του, υπό Ν. Δημητροκάλλη	14
Τά λιβάδια μας, υπό Κ. Ζευγά. β) Οί καλα- μιές, ποίημα, υπό Σ. Γ. Κωτσαρίδη	15
Οί βαλανιδιές και ό δράκος, υπό Π. Γρίσπου	16
Τό Μυλωνόπουλο και ή άλεπού	17
Ο Χριστιανισμός και τό περιστέρι, υπό Α. Με- ταξά. β) Τό ποδόσφαιρο, υπό Σπ. Αύλωνίτη	18
Κυνηγτικές ιστορίες	19
Παρωτιδίτις, υπό Στ. Σπεράντσα	20
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν. και δράσις ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν.	21-22
Μαθητική συνεργασία	23-25
'Οπισθόφυλλο 'Ιλιάς (συνέχεια) υπό ΑΝ. ΒΩ.	

Inside front cover, Free Besieged, by D. Solomos.	
The Law, by E. P. Photiades. b) Greek Easter, poem, by St. Sperantza	1
Friendship, by A. A.	2
On the Mt. of Olivetrees	3
Aristides, by G. Kourmoulis	4
D. Lavrangas, by M. Nicolaidis b) The Spring, poem, by S. Skipis	5
Against a background of white, by K. Gepp.	6-7
The Month of April, by P. Kalonaros. b) Byron, poem, by K. Palamas	8
From the struggle of the fortresses, by Chr Zalocostas	9
A nice programme, by B. Oeconomides	10
The staying in bed. by St. Sperantza. b) Christ is risen, by AN. VO	11
Activity in pictures	12-13
The clock, by N. Demetrocalis	14
Our pastures, by K. Zeugas b) The reed, poem, by S. Kotsarides	15
The Oaktree, by P. Grispos	16
The Young miller and the fox (tale)	17
Christianity and the Pigeon, by A. Meta- xas. b) The football by Sp. Avlonites	18
Hunting tales, by N. Demou	19
Mumps by St Sperantza	20
Juniors' activities	21-22
Pupils contribution	23-25
Back cover: Ilias, by AN. VO.	

Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΟΙ

Ο 'Απρίλης με τον 'Ερωτα χορεύουν και γελούνε,
κι όσα άνθη βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε
(κλειούνε.

Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι,
κι όλόλευκο έσύσμιξε με τ' ουρανού τά κάλλη.
Και μέσ' στής λίμνης τά νερά, όπ' έφθασε μ' άσπού-
(δα,

έπαιξε με τον ήσκιο της γαλάζια πεταλούδα,
πού εύώδιασε τον ύπνο της μέσα στον άγριο κρίνο·
τό σκουληκάκι βρίσκεται σ' ώρα γλυκιά κ' εκείνο.
Μάγεμα ή φύσις κι όνειρο στην όμορφή και χάρη,
ή μαύρη πέτρα όλόχρυση και τό ξερό χορτάρι,
με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κραίνει,

όποιος πεθαίνει σήμερα, χίλιες φορές πεθαίνει.
Τρέμ' ή ψυχή και ξεστοχά γλυκά τον έαυτό της.

'Ετούτ' είν' ύστερη νυχτιά, όλα τ' άστέρια βγάνει·
όλονυχτίς ανέβαινε ή δέηση, τό λιβάδι,
κι άπάνου ανάγκη φοβερή! σκυλι δέν του λυχτάει.
Γιά την αϊωνιότητα, πού μόλις τά χωράει,
στά μάτια και στο πρόσωπο φαίνοντ' οί στοχασμοί
(τους·

τους λέει μεγάλα και πολλά ή τρίςόβη ψυχή τους.
'Αγάπη κ' έρωτας καλού τά σπλάχνα τους τινάζουν·
τά σπλάχνα τους κ' ή θάλασσα ποτέ δέν ήσυχάζουν·
γλυκιά κ' έλεύθερ' ή ψυχή σά νάτανε βγαλμένη,
κ' ύψωναν με χαμόγελο την όψη τή φθορμένη.

"ΝΟΜΟΣ ΠΑΝΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣ"

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Είς όλα σχεδόν τά επίσημα έγγραφα, τά αναφερό-
μενα εις τον δημόσιον βίον, διαρκούσης της μεγάλης
μας 'Επαναστάσεως, την όποιαν έωρτάσαμεν τον πα-
ρελθόντα μήνα, αγωνιώδης γίνεται έπικήλεις προς την
ανάγκην του νόμου, της ευνομίας, και διεκτραγωδούν-
ται τά έκ της αναρχίας δεινά. Και σπουδαίοι 'Ελληνες
των χρόνων εκείνων, όπως ο αρχιεπίσκοπος Ούγγρο-
βλαχίας 'Ιγνάτιος, ο Καποδίστριας, ο Κοραΐς και άλ-
λοι, δέν παύουν να κηρύττουν εις τους 'Ελληνες τον
νόμον, υπέρ του όποιου και έθυσίασθη ο πρώτος Κυ-
βερνήτης της χώρας. Και έπειδή ή εύκλεια της αρχαίας
'Ελλάδος και «οί άειμνηστοί ήμών αυτοκράτορες», δη-
λαδή τό Βυζάντιον, ήσαν αί πρώται κινούσαι την 'Επα-
νάστασιν δυνάμεις, συχνότατα έγινετο αναδρομή εις τας
καλύτερας στιγμάς των αρχαίων ελληνικών πολιτειών,
αί όποιαί άπεδίδοντο, και όρθως, εις την λειτουργίαν
του νόμου, της ά-
μειλίκτης ταύτης
όσον και σωτηριώ-
δους δυνάμεως του
αρχαίου ελληνικού
βίου. Αλλά τί ήτο
συγκεκριμένως ή
έννοια του νόμου
εις τους 'Ελλη-
νας; 'Ας ίδωμεν
τουτό δι' όλίγων
και άδρομερώς.

Θεμελιώδες στοι-
χείον, τό όποιον
προσδιορίζει την
υπεροχήν της αρ-
χαίας ελληνικής
πολιτείας, είναι τό
στοιχείον του νό-
μου. Τίποτε εις
την αρχαίαν 'Ελ-
λάδα δέν έτιμάτο
περισσότερον αυ-
τού. Ο Πλάτων
τον ονομάζει «δε-
σπότην και τύραν-
νον», ο 'Αριστοτέ-
λης «νούν άνευ ό-
ρέξεως», νούν δη-
λαδή ό όποιος ό-
δηγείται από τό
λογικόν, χωρίς
καμμίαν έπίδρασιν
από την καρδίαν.
'Απέραντος ήτο ή
κυριαρχία του νό-
μου. Αμείλικτον θά
συναντήσωμεν τον
νόμον εις τας 'Α-
θήνας, την Σπάρ-
την, εις τας πόλεις
της Κρήτης, της
Θεσσαλίας, — παν-
τού όπου ή 'Ελλάς
τό αυτό: Κοινόν
υπάρχει τό στοι-
χείον του νόμου,
του γραπτού νό-
μου. Πέρα του γραπτού νόμου εύρίσκομεν τον άγραφον
νόμον, ό όποιος διέπεν ώσαύτως τας πόλεις. Είναι τά
θέσμια εκείνα περί των όποιων όμιλεί ό Αισχύλος εις
τον «Αγαμέμνονα», ο Σοφοκλής εις την «Αντιγόνην»
και εις τον «Οιδίποδα Τύραννον», ο 'Αριστοτέλης εις την
«Ρητορικήν» του και όλοι σχεδόν, μικροί και μεγάλοι, οί
'Ελληνες συγγραφείς και ποιηταί. Και έπειδή εις τά θέ-
σμια αυτά άπεδόθη θεία καταγωγή, έθεωρήθησαν Ισο-
τιμα προς τό θετόν, τό γραπτόν δίκαιον, πολλάκις δέ
και ύπερτερα: Διότι οί άγραφοί ούτοι νόμοι, κατά τους

μεγαλοπρεπείς λόγους της αρχαίας τραγωδίας, είναι
«τέκνα του αϊθέρος». Έχουν «πατέρα τον 'Ολυμπον»,
είναι «ύψιπόδες» οί νόμοι αυτοί, κανείς δέν γνωρίζει την
προέλευσιν των, — «ούδεις οΐδεν έξ θού 'φάνη».

Πώς έφαντάζοντο τον νόμον οί 'Ελληνες; Τον έφαν-
τάζοντο ως δύνανιν καταναγκάζουσαν απόλυτως τους
άνθρώπους, ως δύνανιν προς την όποιαν ούδεις δύνα-
ται να άντιπράξη. Και όχι μόνον δέν ήμπορεί, αλλά και
δέν πρέπει καν να θελήση να άντιταχθή. Είχον τόσον
ισχυράν την έννοιαν της πολιτείας, ώστε την έννοιαν του
νόμου έφαντάζοντο ως ένα κρίκον της πολιτείας, ως ένα
σύνδεσμον. Όταν ο νόμος εις έν σημείον καταπατηθή
ή άτονήσῃ, τότε άπλούστατα διαλύεται ή πολιτεία. Και
έτσι έξηγείται πώς οί 'Ελληνες έφθασαν διά του Πλά-
τωνος εις τό κατα-
πληκτικόν εκείνο
γεγονός του «Κρί-
τωνος», όπου ζων-
τανεύουν και έμ-
φανίζονται οί νό-
μοι ως πρόσωπα,
όπου βλέπομεν ένα
Σωκράτη να έχη
απόλυτως δίκαιον
και όμως ένφ' ήμ-
πορεί πρό της θα-
νατώσεώς του να
διαφύγῃ, προτιμά
να θανατωθή.

Ο,τι εΐπεν ο
Χριστός μετά τινας
αΐώνας: «συμφέρει
τόν ένα άπολέσθαι
υπέρ των πολλών»
και διά του σταυ-
ρικού θανάτου και
της 'Αναστάσεώς
Του έσωσε τό αν-
θρώπινον γένος ά-
πό την άμαρτίαν, —
είχε τουτό κάπως
διαισθανθή ο Σω-
κράτης, διό και ο
μέγας άπολογητής
του Χριστιανισμού
'Ιουστίνος κατέτα-
ξεν αυτόν εις τους
πρό Χριστού Χρι-
στιανούς Προετίμη-
σεν ο Σωκράτης,
άντι της φυγής, να
παραμείνη εις την
φυλακήν και να ύ-
ποστή την ποινήν
μόνον και μόνον
διά τήν δώση, ο δι-
δάσκαλος αυτός
της ύποταγής εις
τους νόμους και
της ένότητος βίου

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΕΛΛΗΝΟΝ ΠΑΣΧΑ

Δεντρί τό νοῦ ριζώσαμε στην πίστι και μᾶς τράβηξε
τοῦ λειτουργοῦ ο βαθύς ψαλμός σάν ἄκουσμα Σειρήνων.
Μ' ἄπλωσε ξάφρον τὰ πτερὰ κι ἕνα φιλή ἀναστάσιμο
μήνυσε σ' ὅλους ο Ἄγγελος, ὁ Πάσχα τῶν Ἑλλήνων.

Κι ο κάμπος γέμισε ὁμορφίες. Τὸ χαμομήλι εὐώδιασε
κι οἱ παπαρῶνες ἄνῳσαν σάν διψασμένα χεῖλη.
Βοᾷ ἅπ' τὸ γλέντι τῆς γιορτῆς ἡ μέρα ἡ μεγαλόχαρη,
Θεοῦ καρδιά σάν νὰ χτυπᾷ στην ἀγκαλιά τοῦ Ἀπρίλη.

Τρώει και χορεύει ἡ λεβεντιά στὸν πλάτανο. Καὶ τὰ ὄργανα
γλυκολαοῦν. Ζυγίζονται στὰ κλώνια τὰ τραγούδια.
Σεῖεται ὡς στὰ βάθη τούτη ἡ γῆ, πὺν ὅσο αἶμα κι ἂν ποτίστηκε,
θυμᾶρι πάντα τὸδωκε και δάφνη και λουλούδια.

Κυρίου Πάσχα, ἂν ἔσμιξες συμβολικά τὴν ἄνοιξι
πάντα μὲ μιὰν ἀνάσταση ροδόφυτη τοῦ Γένους,
βόθηα ἡ ζωὴ μας σάλλιγγας νὰ γίνεται ἐνεργηριο
και γιὰ ὅσους δαίμονας κακὸς κραταί πεδικλωμένους.

Κάνε τὸ πνεῦμα μας ν' ἀθλή και τὴν ψυχὴ ν' ἀντρεῖνεται
κάτω ἅπ' τὶς ἄσπρες ἀπλωτὲς τῆς λευτεριάς πτεροῦγες,
και δὸς τὸν ἀναστάσιμο παιᾶνα γιὰ ν' ἀκούσουνε
τ' ἀδέρφια μας, σ' ὅποια μεριά τῆς γῆς και σ' ὅποιες ροῦγες.

και διδασκαλίας, ζωντανὸν παράδειγμα εις τους μαθη-
τάς του και τους ἄλλους 'Αθηναίους — οί όποιοι διήρ-
χοντο τότε περίοδον παρακμῆς και πτώσεως μετά την
ἀκμήν και την ἀνάστασιν των χρόνων του Σόλωνα και
των Μηδικῶν — ζωντανὸν παράδειγμα της τηρήσεως του
νόμου, καιτοι ἄδικοι ήτο ή εφαρμογή του νόμου εις τό
πρόσωπόν του: Και αυτό ακριβώς έχει σημασίαν.

Οί άρχαιοι 'Ελληνες έβλεπον τον νόμον πέρα των
εφαρμοστών αυτού, των δικαστών. Δέν έβλεπον τον νό-
μον, όπως τον βλέπομεν ήμεῖς σήμεραν ως έκφρασιν έ-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τμήμα

ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85

ΑΡΙΘ. 36199

κείνου ο οποίος τον εξαρμόζει. Τον έβλεπον ως έννοιαν της πολιτείας, ως το περιεχόμενον αυτής, και επομένως αν ο νόμος εξαρμόζετο κατά τρόπον όχι σύμφωνον προς την βούλησιν του νομοθέτου ή και αν ακόμη ο νόμος δεν ήτο δίκαιος, — απέδιδον το άδικον όχι εις τον νόμον, αλλά εις το δικαστήριον. Διό και περιεσώζετο το κύρος και ή αυθεντία του νόμου. 'Αλλ' έρχονται οι χρόνοι της ενάρξεως της παρακμής. 'Υπό την πίεσιν των δημαγωγών αρχίζει ή συχνή μετακίνησις των νόμων, ή διαδόητος σημερον πολυνομία με το άπαραίτητον τέκνον της την κακονομίαν, έντός της οποίας συνθλίβεται και χάνεται το δίκαιον. 'Ο δξύδερκής Σωκράτης αντιλαμβάνεται το βάραθρον και την έκ της συχνής μεταβολής των νόμων αθλιότητα και τονίζει ότι καλύτερον είναι να μένη άμετάβλητος ένας κακός νόμος παρά να νομοθετούνται συνεχώς νέοι νόμοι, έστω και καλοί. Διότι διέδλεπεν ο Σωκράτης, ότι ή διαρκής ψήφισις νόμων έμφυτεύει εις τας ψυχάς των πολιτών άδιαφορίαν και άσέθειαν προς τον νόμον, προς τον όποιον ως προς το ιερόν και όσιον απέδλεπον οι 'Ελληνες των χρόνων της άκμης. Και όρθως διέδλεπεν ο μέγας διδάσκαλος. Διότι είναι παλαιά σμια πρέπει να Ιστανται ύψηλά, μακράν της τριβής και της τύρβης και της ανά πάσαν στιγμής συζητήσεως διότι «ού τά πάντα τοίς πάσι ρητά».

Ουδέ είναι τυχαίον, ότι κατά τους χρόνους άκρίθως της άρχομένης παρακμής φθάνουν εις την ύψηλην έννοιαν της διακρίσεως του δίκαιου και του νομίμου. Διότι εις την εποχήν της άκμής των οι 'Ελληνες δεν θα διένοοντο καν τοιαύτην τινά διαφοράν. Και διδάσκει ο Πλάτων, προσπαθών να περιώση την κατά κρημνών βαίνουσαν πλέον πολιτείαν, ότι το νόμιμον ήμπορεί να είναι δίκαιον, ήμπορεί όμως να είναι και άδικον και παρά ταύτα να είναι και νόμιμον. Δηλαδή νόμος τις δυνατόν να είναι δίκαιος, να εκπροσωπή την ιδέαν του δικαίου, αλλά δυνατόν να είναι και άδικος, να εκπροσωπή την ιδέαν του άδικου. 'Ενθ εις την όρθως συνταγμένην πολιτείαν το νόμιμον, ο νόμος, πρέπει, κατά τον Πλάτωνα, να συμπίπτη άπολύτως προς το δίκαιον. 'Εν έναντία περιπτώσει εύρισκόμεθα όχι ένώπιον πολιτείας, αλλά ένώπιον «στασιωτείας», όπως θα έλεγεν ο Πλάτων, ένώπιον διαρκούς επαναστάσεως, όπου διάφοροι λησται υπό μορφήν πολιτικών άνατρέπουν τον νόμον διά να επιβάλουν την προσωπικήν των τυραννίδα.

'Ενιαίον πνεύμα διέπει τας αρχαίας ελληνικάς πολιτείας, είτε αὐταί εδασιλεύοντο, είτε όλιγαρχούντο, είτε έδημοκρατούντο. Και το ένιαίον τοῦτο πνεύμα είναι ο άμελλικτος νόμος, νοῦς πράγματι άνευ όρέξεως, τον όποιον οι 'Ελληνες έλευθέρως και μετά λόγου απέδέχθησαν, — κατ' αντίθεσιν προς τους βαρβάρους διά τους όποιους νόμος είναι ή βούλησις του ένός, του αὐθέντου των. 'Εφ' όσον δε ως έλεύθεροι πολῖται οι 'Ελληνες έλευθέρως απέδέχθησαν τον νόμον, έχουν κατ' αναγκαίαν συνέπρην την υποχρέωσιν της τυφλής εις αυτόν υποταγής. Διά τους 'Ελληνες της άκμής δεν είναι τοῦτο τυραννία του νόμου. Είναι ήθελημένη υποταγή και πειθαρχία έλευθέρων, συνειών και έντιμών ανθρώπων.

Ζώσα ήτο ακόμη εις αυτούς ή ανάμνησις του τρόμου, του φόβου έκ της προσφάτου καταστάσεως από την όποιαν μόλις είχαν εξέλθει, καταστάσεως άναρχίας, «ής μείζον ουδέν κακόν» κατά τον Σοφοκλέα. Τι δε ήτο ο «άπολίτευτος» οὔτος βίος, ο βίος δηλαδή ο έστερημένος πολιτικής συγκροτήσεως, θα το αντιληφθούν οι νεαροί αναγνώσται μου όταν διαβάσουν τας «Εὐμενίδας» του Αισχύλου και τον «Πανηγυρικόν» του 'Ισοκράτους. Είχον εξέλθει οι 'Ελληνες από την κατάσταση της αυτοδικίας και της άντεκδικήσεως και εισήρχοντο σιγά-σιγά εις την κατάστασιν του νόμου, — έντρομοι ένώπιον του φρικτού παρελθόντος. Δι' αυτούς ο νόμος, ο άσσηπρός και άτεγκτος νόμος, γίνεται ή σωτηρία, ή προσωποποίηση της σωτηρίας. Διό «Ιλεων», εύσπλαγχνικόν, θα τον όνομάσουν και «πάντων βασιλέα». 'Αφού δε και οι θεοί των 'Ελλήνων υποτάσσονται εις την «Ανάγκην», τον μέγαν τοῦτον νόμον του Σύμπαντος, — πόσον μάλλον οι άνθρωποι έχουν ανάγκην του νόμου; Μόνον τότε ή τάξις διαδέχεται το χάος, και συντελείται και εις την άπέραντον περιοχην του Παντός και εις την μικράν και πεπερασμένην περιοχην των ανθρώπων ή άρμονία — ότι πρώτος ο Πυθαγόρας όνόμασε «κόσμον».

III ΦΙΛΙΑ

(“Ένα κάθε μήνα, γραμμένο από ένα καλό φίλο των έρυθροσταυριτών”).

4.

2ον) Πώς αποκτάται ή φίλια και ποιους ανθρώπους θα αναζητήσουμε και πού για να τους κάνουμε φίλους μας;

Αυτό είναι το πιό φυσικό και εύκολο μά καμμιά φορά και το πιό δύσκολο πράγμα. Γιατί πολλές φορές έντελώς τυχαία περιστατικά μας φέρνουν κοντά μας ένα καλό φίλο, με τον όποιον συνδεόμεθα για όλη μας τη ζωή και έτσι απάντεχα μας ευεργετεί ο Θεός με ένα από τα μεγαλύτερα αγαθά σ' αυτή τη ζωή, τη φίλια. 'Αλλοτε πάλι όχι τυχαία μά με μία προσπάθεια και προσοχή δική μας, ανακαλύπτουμε μέσα σε τόσους ανθρώπους, που γνωρίζουμε στην κοινωνία, εκείνον, που αξίζει να τον έχουμε φίλο μας. Μά και στη μια ή στην άλλη περίπτωση χρειάζεται προσοχή, γιατί ήμπορεί να μας τύχη είτε καλός είτε κακός φίλος. “Αν έτσι έλθην κοντά μας κανένας κακός φίλος πρέπει γρήγορα να το καταλάβουμε και να άπομακρυνθούμε εγκαίρως, γιατί αν δεν άπομακρυνθούμε αυτό θα σημαίνη βάσανα και ίσως ίσως και καταστροφή. “Αν όμως έχουμε την ευτυχία να έρθη κοντά μας ένας καλός φίλος, τότε τίποτε δεν πρέπει να μας σταματήσει, ούτε και θυσία, για να τον κρατήσουμε κοντά μας όσο ζούμε, γιατί καλύτερο σύντροφο δεν θα βρούμε στο δύσκολο δρόμο της ζωής.

Το φίλο μας, λοιπόν, τον βρίσκουμε πολλές φορές έντελώς τυχαία, στο σχολείο, στην εργασία, στο παιχνίδι, στη συνάναστροφή, ακόμη και στο δρόμο, που σε μία ώρα ανάγκης χρειάστηκε κάποιος για να μας βοηθήσει ή για να τον βοηθήσουμε είτε για κάτι μικρό και άσημαντο (να βαθίσουμε από κάτω από την ίδια όμπρέλλα όταν ξαφνικά μας έπιασε ή βροχή), είτε για κάτι πολύ σημαντικό (να άποτρέψουμε εγκαίρως ένα κάποιο κίνδυνο για τη ζωή του άλλου, που δεν έπρόσπεξε πώς τον άπειλεί). “Όλα αυτά τα τυχαία περιστατικά μας φέρνουν καμμιά φορά πολύ κοντά σ' ένα φίλο. Μά για τοῦτο τον άπλοϊκό τρόπο, που γεννιέται ή φίλια χρειάζεται μεγάλη προσοχή, γιατί ήμπορεί να φέρη κοντά μας συχνότερα έναν κακό φίλο και σπανιότερα έναν καλό. Για τοῦτο σε τέτοιες εύκαιρίες πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και να μη μας πιάνη ένας επιπόλαιος ένθουσιασμός για μερικούς καλούς λόγους, που μας άρεσουν ή για κάτι μικρές συμφωνίες, που κάνουμε με έναν άνθρωπο, που μας είναι άγνωστος, γιατί με λίγες κουβέντες δεν ήμπορούμε να γνωρίσουμε τις προθέσεις του και τι λογής άνθρωπος είναι.

“Εν τούτοις, όχι σπάνια ένα τέτοιο τυχαίο περιστατικό ήμπορεί να φέρη κοντά μας έναν άνεκτήμητο άνθρωπο, που αν γίνη φίλος μας θα μείνη μαζί μας για πάντα. Χρειάζεται όμως να προσέξουμε σε δύο πράγματα, να εκτιμήσουμε τις καλές του διαθέσεις και τις καλές του πράξεις απέναντι μας, και να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη του δείχνοντας και μεϊς σ' αυτόν καλωσύνη και προσπάθεια να του φανούμε χρήσιμοι, έξυπνητικοί και ωφέλιμοι χωρίς κανένα συμφέρον ή ύπολογισμό. “Ετσι με αυτές τις διαθέσεις και με αυτές τις πράξεις καλωσύνης και άλληλοεκτιμήσεως χαλκεύεται ο δεσμός της φίλιας και άφού περάσει λίγος χρόνος και άποδειχθή γερός και δυνατός με άμοιβαία κατανόηση και άγάπη παρουσιάζεται σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια ή εύγενής φίλια, που συνδέει για πάντα δύο εύγενικές ψυχές.

(Συνεχίζεται)

A. A.

“Όταν ο Βασιλης της Μακεδονίας Φίλιππος θέλοντας ν' ανταμείψη τους κόπους του 'Αριστοτέλη για τη μόρφωσι του γιου του 'Αλεξάνδρου, τον ρώτησε πιδ δώρο ή ποιά χάρη επιθυμεί να του κάνει. Καμμιαν άλλην, απάντησε ο 'Αριστοτέλης παρά την 'Ανάστασι της Πατρίδος μου.

‘Από τον 'ΑΓεροστάθη

ΣΤΟ ΟΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΑΙΩΝ

‘Από τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους ως σήμερα, χιλιάδες χριστιανών επισκέπτονται τους 'Αγίους Τόπους, ιδίως τις ημέρες των Παθών, για να έορτάσουν στον τόπο, που ξετυλίχθηκε το Θείο Δράμα, τις άγιες ημέρες του Πάσχα. Πολλοί από τους επισκέπτες αυτούς ήταν και διάσημοι συγγραφείς, που μας περιέγραψαν με άρραία λόγια τις έντυπώσεις των από τη θεοδόδιση γή. Παρακάτω δίνω σε μετάφραση μία άρραία περιγραφή του 'Όρους των 'Ελαιών από την 'Ιταλίδα συγγραφέα Ματθίλδη Σεράο

Προς τα άνατολικά της 'Ιερουσαλήμ, τρία βήματα από την πόλη του 'Αγίου Στεφάνου, ύψώνεται το "Όρος των 'Ελαιών, χωρισμένο από τη Σιών με τη μελαγχολική κοιλάδα του 'Ιωσαφάτ. Και μόνο το όνομα αυτό άρκεί για να ξαναφέρη στίς ψυχές, που συγκινούνται από την ποίηση του Πάθους, το βαθύ και πικρό κύμα των άναμνήσεων.

Το βουνό αυτό δεν είναι ψηλό. Μ' όλα ταύτα διακρίνεται από όλα τα μέρη της 'Ιερουσαλήμ, γιατί δεσπόζει όλης της πόλεως. Δεν είναι πολύ ψηλό και όμως, το λαμπρό φως που το πλημμυρίζει από την αύγη, ή κρουστάλλη διαύγεια, που τυλίγει την κορυφή του, μοιάζουν σαν να τ' ύψώνουν στον άέρα. 'Ακόμη και στις άρες της νύχτας, όταν ή επίγεια Σιών με τα κατάσπρα σπιτικά της κοιμάται στη σκιά των χριστιανικών μοναστηριών της, των μουσουλμανικών τζαμιών και των ιερών τειχών της, ακόμη και τότε, όταν ή σκιά βασιλεύη μέσα στους στενούς δρομίσκους της παλιάς πόλεως, στις έρημικές συνοικίες της και στα άφωνα παζάρια της, ακόμη και τότε ο στοχαστικός προσκυνητής μπορεί να άπολαύση το βουνό, όπου ο Χριστός έκαμε την προσευχή Του, όπου υπέφερε και άπ' όπου κατά την τρομερή εκείνη νύχτα έπορεύθηκε προς το θάνατο. 'Εκεί επάνω δεν Του έδωσε το προδοτικό φίλημα ο 'Ιουδας ο 'Ισκαριώτης, εκεί επάνω δεν Τον έπιασαν οι στρατιώτες και εκεί επάνω δεν έλπε στους μαθητές Του, όταν του κάκου προσπαθούσε να τους σηκώση από τον ύπνο: «‘Ηγγικεν ή ώρα και ο Υιός του ανθρώπου παραδίδεται εις χείρας ανόμων»; 'Από το "Όρος των 'Ελαιών δεν άρχισε πραγματικά ο δρόμος του μαρτυρίου και όχι από το πραιτώριο του Ποντίου Πιλάτου;

Μέσα στο άσημένιο σκοτάδι, με πόση λαχτάρα τα μάτια εκείνων, που σκέπτονται, εκείνων που πιστεύουν, εκείνων, που όνειροπολούν δεν στρέφονται προς το ιερό αυτό όρος, σαν να θέλουν να ξαναδοῦν τη θλιβερή συνοδεία, φωτισμένη με τους δαυλους και με τα ξεγυμνωμένα σπαθιά στα χέρια, να κατεβαίνη προς το χείμαρρο των Κέδρων και να σέρνη, δεμένον σαν κανένα έγκληματία, τον Υιό της Μαρίας!

“Ο δρόμος άπ' όπου ανεβαίνει κανείς στο "Όρος των 'Ελαιών είναι πολύ άνηφορικός. Δυο στενά μονοπάτια, γεμάτα πέτρες και άπότομα, οδηγούν προς τα εκεί. Οι ταξιδιώτες,

που άγαποῦν τις άνέσεις, ανεβαίνουν ως εκεί καθάλα σε άλογο ή σε κανένα γαϊδουράκι, προ παντός σε γαϊδουράκι. Γιατί τα ειρηνικά αυτά ζώα έχουν το βήμα σταθερό και ήρεμο, στους δρόμους αυτούς της Παλαιστίνης, τους όποιους οι πέτρες, οι βράχοι και ή τραχεία γή τους κάνουν πολύ επικίνδυνους. 'Εκείνοι όμως, που θέλουν πραγματικά να γνωρίσουν από κοντά το ιερό αυτό βουνό, πηγαίνουν σιγά - σιγά με τα πόδια, χωρίς τη βιασύνη του περιηγητή, με τη σωπηλή ήρεμία του ανθρώπου, που θέλει να βυθιστή στη συλλογή, άφου πρώτα ιδή.

Τότε πρέπει να άκολουθήση κανείς το πιό άνηφορικό μονοπάτι, το ίδιο μονοπάτι, που περνούσε κάθε μέρα και ο 'Ιησούς, κατά την τελευταία περίοδο της ζωής Του, όπου και το χόμα, θαρρεί κανείς, πώς διατηρεί ακόμη τα σημάδια των βημάτων Του. “Αλλωστε παντού διατηρείται κάποια ανάμνηση, κάποια άναπόληση, κάποια εικόνα από το Παρελθόν εκείνο, το τόσο μακρινό και όμως τόσο κοντά μας!...

Να ο κήπος της Γεθσημανή με τις όχθες ιερές έλιές του, που υπάρχουν από την εποχή εκείνη. Γιατί ή έλιά ανασταίνεται από τις παλιές ρίζες της και όλες οι παραδόσεις, και ή έβραϊκή και ή χριστιανική και ή μουσουλμανική, βεβαιώνουν κατηγορηματικά πως έδώ, κοντά σ' αυτούς τους ροζισμένους κορμούς, έρχόταν κάθε μέρα να παρακαλέση τον Πατέρα

‘Ερυθροσταυριται Δημ. Σχολ. Βυτινής - Γορτυνίας έψαλαν τα κάλαντα και έμάζωαν 300.000 δραχ. τας οποίας διέδωκαν υπέρ των άπόρων.

Juniors of the Elem. School Vytina - Gortynia, singing the carols in favour of the poor.

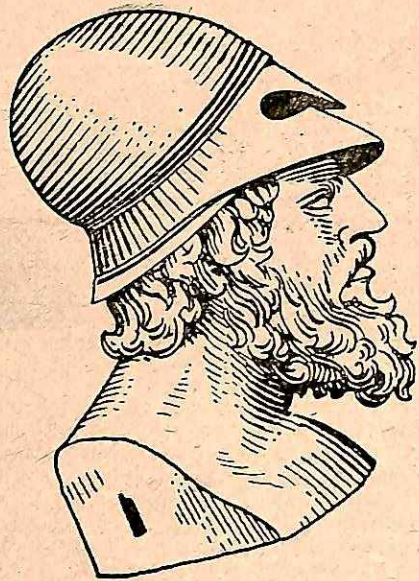
Του, ο 'Όποιος ήταν ή δύναμη και το θάρρος Του.

Και μόνο τον κήπο της Γεθσημανή αξίζει να τον έπισκεφθή κανείς πολλές φορές. Πρέπει να μείνη πολλές ώρες κάτω από τα ιερά αυτά δέντρα, των όποιων οι φυλλωσιές έδαν τόσο συχνά τα μεγάλα, γαλανά μάτια του ξανθοῦ Ναζωραίου να ύψώνωνται προς τον Οὐρανό. 'Αλλά το "Όρος των 'Ελαιών δεν έχει μόνο τον κήπο της Γεθσημανή, που υπήρξε το θέατρο της πιό μεγάλης ήθικής τραγωδίας, που συνετάραξε ποτέ μία θεϊκή ψυχή: έχει ακόμη και το μέρος του από το Θείο Δράμα.

‘Εδώ μερικές άναποδογυρισμένες πέτρες δείχνουν τη θέση ενός αρχαίου ναύσκου, που έχει το όνομα «ο θρηνηος του Κυρίου». 'Εδώ ο 'Ιησούς έδάκρυσε, καθώς παρατηρούσε την 'Ιερουσαλήμ, τυλιγμένη στο λαμπρό φως μιας άνοιξιτικής ημέρας, με όλη της τη μεγαλοπρέπεια και τη δύναμη, μέσα σε όλη της την υπερήφανα και την άμετανοησία. 'Εκεί επάνω έθρήνησε ο 'Ιησούς για την πόλη αυτή και τη μελλοντική καταστροφή της: άπ' έδώ, σαράντα χρόνια μετά το θάνατο του 'Ιούστου, ο Τίτος, ο γιός του Βεσπασιανού, έξάπολως έναντίον των 'Ιουδαίων το όρημτικό και καταστρεπτικό κύμα των ρωμαϊκών λεγεώνων και ή Σιών έπεσε, και ο λαός της έκρεουργήθηκε, και οι ναοί της έγκρεμίστηκαν και χιλιάδες 'Ιουδαίων άρχισαν να στενάζουν κάτω από το βάρος της τρομερής κατάρας...

“Α, ναί! Πρέπει να έπισκεφθή κανείς το "Όρος των 'Ελαιών βήμα προς βήμα, και πολλές φορές. Οι έντυπώσεις είναι παντού ισχυρές και πολυάριθμες. Πρό πάντων πρέπει να άνεβή κανείς στην κορυφή, όπου βρίσκεται ή έκκλησίτσα του «Πάτερ ή μων». 'Εδώ ο 'Ιησούς έδίδασκε τους μαθητές Του πώς πρέπει να προσεύχωνται, συμπλέκοντας τα χέρια και προφέροντας τα θεϊκά λόγια, που δοξολογούν, που ήτουν τη συγγνώμη: Πάτερ ή μων! Τους είχε διδάξει άλλη μία φορά επάνω στο όρος των Μακαρισμών, στη Γαλιλαία, κατά τη θαυμαστή «έπι τοῦ όρους 'Ομιλία», την όποιά κάθε χριστιανός θα έπρεπε να ξέρη άπ' έδώ και της οποίας κάθε φιλόσοφος θαυμάζει το μεγαλείο...

Το "Όρος των 'Ελαιών, που είδε τόσους θρήνους, τόσες θλίψεις και τόσες άγωνίες, άκτινοβολεί από δόξα και λαμπρότητα, ενώ ή γή όλόγυρά του άνατανάκλα τη λάμψη του και ο οὐρανός μοιάζει σαν να γέρνη ήρεμα πάνω από το όρος αυτό της άγωνίας... (‘Απόδοσις Χ***)

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ Ο ΔΙΚΑΙΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ
Καθηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών

Κατά την έν Μαραθώνι μάχην ὁ Ἀριστείδης κατελέγετο μεταξύ τῶν 10 Ἀθηναίων στρατηγῶν. Κατὰ τὸν νόμον τὴν ἀρχιστρατηγίαν ἐλάμβανε καθ' ἑκάστην εἰς ἓκ τῶν στρατηγῶν διαδοχικῶς. Ὅταν ὁμως ἦλθεν ἡ σειρά τοῦ Ἀριστείδου νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχιστρατηγίαν, οὗτος παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν Μιλτιάδην, διδάσκων τοιοῦτοτρόπως καὶ τοὺς λοιποὺς συναδέλφους τοῦ ὅτι «τὸ πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν τοῖς εὖ φρονοῦσιν οὐκ ἰσχυρόν, ἀλλὰ σεμνόν ἐστι καὶ σωτήριον». Πράγματι τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀριστείδου ἠκολούθησαν καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀνετέθη μόνιμως ἡ ἀρχιστρατηγία εἰς τὸν Μιλτιάδην, ὁ ὁποῖος καὶ ὠδήγησε τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸ λαμπρότερον κατόρθωμά τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Διαρκούσης τῆς κρίσεως αὐτῆς μάχης, οἱ δύο ἀντίπαλοι Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης ἠγωνίσθησαν λαμπρῶς παρατεταγμένοι παρ' ἀλλήλους εἰς τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως, ὡς στρατηγοὶ ὁ μὲν τῆς Λεοντίδος, ὁ δὲ τῆς Ἀντιوخίδος φυλῆς. Ἀκριβῶς δὲ τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς παρατάξεως ἦτο τὸ μάλλον ἐπικίνδυνον, διότι οἱ Πέρσαι εἶχον ρίψει ὅλον τὸ βάρος τῆς ἐπιθέσεώς των εἰς τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως τῶν Ἑλλήνων.

Μεταξὺ τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ συγχρόνου αὐτοῦ ἐπίσης μεγάλου Ἀθηναίου Θεμιστοκλέους φαίνεται ὅτι ἀνεπτύχθη ἤδη ἀπὸ τῶν ἐφηβικῶν χρόνων μία ἀντιζηλία καὶ ἀντιπάθεια, ἡ ὁποία καὶ ἐσυνεχίσθη ὅταν ἀργότερον οἱ δύο αὐτοὶ ἄνδρες διέπρεπον εἰς τὴν πολιτικὴν κοινότητα. Ἡ ἀντίθεσις αὐτὴ ἐπιτρέπει νὰ διακρίνωμεν τὸν χαρακτῆρα ἑνὸς ἐκάστου. Πρὸς τὴν εὐμετάβλητον καὶ παρόλομον καὶ πανοῦργον φύσιν τοῦ Θεμιστοκλέους, ἀντετάσσεται ἡ εὐσταθὴς καὶ πρὸς τὸ δίκαιον ἀτεινίζουσα φύσις τοῦ Ἀριστείδου, διὰ τοῦ ὁποῖου τὸ ψεῦδος, ἡ βωμολοχία καὶ ἡ ἀπάτη οὐδὲ ὡς ἀστέιον ἐπετρέπετο.

Παροιμιώδης καὶ ἀξιοθαύμαστος κατέστη ἡ εὐστάθεια τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἀριστείδου, ἀνυπερβλήτος δὲ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ, ἡ ὁποία ἐξεδηλοῦτο χωρὶς δισταγμῶν καὶ ὅταν ἀκόμη ἐπρόκειτο νὰ ζημιωθῇ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ὅταν κάποτε ἐνήγαγεν εἰς τὸ δικαστήριον ἕνα συμπολίτην του καὶ μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς κατηγορίας, οἱ δικασταὶ πεισθέντες ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Ἀριστείδου ἤθελον νὰ ἐκδώσουν τὴν ἀπόφασίν των χωρὶς κἂν νὰ ἀκούσουν τὴν ἀπολογία τοῦ ἀντιδίκου, ὁ Ἀριστείδης ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ συνικέτευε μετὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ τοὺς δικαστὰς νὰ ἀκούσουν καὶ αὐτὸν καὶ νὰ τοῦ παράσχουν τὴν δυνατότητα τῆς υπερασπίσεως. Ὅταν δὲ πάλιν ἄλλοτε ἐδίκαζε δύο Ἀθηναίους καὶ ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἠθέλησε νὰ ὑπομνήσῃ ὅτι ὁ ἀντιδίκος του εἶχε πολλὰκις ἀδικήσῃ καὶ τὸν ἴδιον τὸν Ἀριστείδην, οὗτος τὸν διέκοψε καὶ τοῦ εἶπε: «φρόντισε νὰ μᾶς εἴπῃς ἂν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς σὲ ἠδίκησε καὶ ἄφησέ με ἐμένα, διότι τώρα δικάζω ἰδικὴν σου ὑπόθεσιν καὶ ὅχι ἰδικὴν μου».

Εἶναι ὁμως γνωστὸν ὅτι ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἦτο ἀσταθὴς καὶ παλιμθούλος. Ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐπωφελούμενος τῆς ἀδυναμίας αὐτῆς τῶν συμπολιτῶν του, ἐπέτυχεν νὰ καταδικάσῃ τὸν Ἀριστείδην εἰς ἐξορίαν τὸ

483 π.Χ., κατηγορήσας αὐτὸν ὅχι δι' ἀδίκημά τι, ἀλλὰ διότι ὡς ἓκ τοῦ μεγάλου ἠθικοῦ κύρους, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποκτήσῃ, ἦτο ἐπικίνδυνος διὰ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα. Ὅταν ἔμαθε τὴν καταδίκην του ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ παρέκάλεσε τοὺς θεοὺς νὰ μὴ ἔλθῃ ποτὲ περίπτωσις, ἡ ὁποία νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ ἐνθυμηθοῦν τὸν Ἀριστείδην!

Κατὰ τὴν κρίσιμον νύκτα τῆς παραμονῆς τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὁ Ἀριστείδης προσῆλθεν εἰς τὸ ναυαρχεῖον τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν χωρὶς τὸ παραμικρὸν ἴχνος μνησικακίας νὰ ἀφήσουν κατὰ μέρος τὴν ἀνόητον παιδικὴν ἀντίθεσιν καὶ νὰ ἀρχίσουν νέαν εὐγενῆ ἀμίλλαν πρὸς σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος «σὺ μὲν ἄρχων καὶ στρατηγὼν, ἐγὼ δ' ὑπουργὼν καὶ συμβουλευὼν»! Ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπήντησε συγκινηθένος. «Δὲν θὰ ἐπεθύμω, ὦ Ἀριστείδη, νὰ φανῇς ἀνώτερός μου καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ σημεῖον, δι' αὐτὸ δὲ θὰ προσπαθῶμαι ἀμύλλητος πρὸς σὲ εὐγενῶς νὰ σὲ υπερβάλω διὰ τῶν ἔργων μου»! Διαρκούσης τῆς μεγάλης ἡδραγαθήσεως ναυμαχίας ὁ Ἀριστείδης ἠνδραγάθησεν ἐκκαθαρίσας ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν τὴν Ψυττάλειαν καὶ ὑπερασπισθεὶς αὐτήν.

Στρατηγὼν βραδύτερον ἐπὶ κεφαλῇς ὀκτακισχιλίων Ἀθηναίων ἔλαβε μέρος μετὰ τῶν λοιπῶν συμμάχων εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐνδοξον μάχην, ὅπου καὶ κατέπληξε δι' ἄλλην μίαν φοράν τοὺς πάντας, ἐπιδείξας μεγάλην ἀνεκτικότητα καὶ ὑποχωρητικότητα ἐναντι τῶν μικροφιλοδοξῶν τῶν ἄλλων πόλεων καὶ ἀποδείξας ἔργῳ ὅτι ὕψιστον καθήκον αὐτῶν ἦτο νὰ ἀποτρέψουν τὸν κίνδυνον ἀπὸ τῆς πατρίδος καὶ ὅχι νὰ φιλονικοῦν περὶ πρωτείων.

Περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἄλλοι μὲν λέγουσι ὅτι συνῆθ' ὅτε οὗτος εὐρίσκετο εἰς τὸν Πόντον ἀπεσταλμένος τῆς πόλεως, ἄλλοι δ' ὅτι ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις «γῆρας, τιμώμενος καὶ θαυμαζόμενος». Ἡ πόλις ἱδρύσεν εἰς αὐτὸν τάφον ἐν Φαλήρῳ, ὥρισε δὲ διαφόρους ἀμοιβὰς καὶ τιμητικὰς συντάξεις διὰ τοὺς ἀπογόνους του. Τὸ μέγα αὐτὸ τέκνον τῶν Ἀθηναίων ἐκάλυψεν ἐν ζωῇ εἰσέτι ὁ μέγας καὶ σπάνιος τίτλος τοῦ Δικαίου, ὡς τοιοῦτον δὲ παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς αὐτὸν ἡ ἱστορία.

Ἡ ἐλεημοσύνη δὲν γίνεται μόνο μετὰ χρήματα, πού δίνει κανένας στὸ φτωχό. Πολλὲς φορές μὴ συμβουλή πολὺτιμη μὴ καλὴ διάθεσις, μὴ σύστασις, μὴ φροντίδα φιλάνθρωπων, μὴ παρηγοριά, ἕνα βοηθητικὸ χέρι σὲ δύσκολη στιγμή εἶναι ἐλεημοσύνης πολὺτιμες χωρὶς νὰ χρειάζεται πλοῦτος καὶ χρηματικὴ θυσία, παρὰ μόνο κριστιανικὴ καὶ καλοδιάθετη καρδιά, συμπόνια καὶ συμπάθεια.

«Γεροστάθης»

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΛΑΥΡΑΓΚΑΣ

Ο ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Σ' αὐτὴ τῇ σειρά τῶν σημειωμάτων γιὰ διάφορες φυσιογνωμίες ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ, πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ κόσμον, ἔχει ἀσφαλῶς κάθε δικαίωμα νὰ κρατήσῃ μὴ ξεχωριστὴ θέσι καὶ ἕνας διαλεχτὸς μουσουργός: ὁ Διονύσιος Λαυράγκας.

Ἐάν ἐσημειώναμε ἀπλῶς τὴ λέξι «μαέστρος», χωρὶς ὄνομα, ὅλος ὁ κόσμος τῆς μουσικῆς καὶ γενικώτερα ὁ κόσμος τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν θὰ καταλάβαινε ἀμέσως ὅτι πρόκειται γιὰ τὸν Διονύσιον Λαυράγκαν. Ἐτοί ἦταν γνωστὸς κι ἔτσι τὸν ἀναγνώριζαν ὅλοι. Καὶ δὲν τὸν πῆρε ἀπλῶς τὸν τίτλον μὲ τις σπουδὲς του καὶ μὲ τὰ διπλώματά του στὴ Γαλλία καὶ στὴν Ἰταλία. Τὸν πῆρε προπάντων μὲ τὴν ἐργασίαν του καὶ μὲ τὴν ἀξίαν του. Καὶ ἀφοῦ τὸν κράτησε σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του, τὸν πῆρε μαζί του στὴν ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς. Ἐμμεῖς καὶ θὰ μείνῃ «ὁ μαέστρος» ὁ κατ' ἐξοχὴν Ἕλλην μαέστρος.

Ἀλλὰ ὁ Διονύσιος Λαυράγκας ἔχει καὶ ἕνα ἄλλο τίτλον, πού τὸ ἴδιο γενικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα τοῦ ἀναγνωρίζεται ἀπ' ὅλους, τὸν τίτλον «ὁ ἱδρυτὴς τοῦ ἑλληνικοῦ μελοδράματος».

Καὶ ἀληθινὰ, ἂν ἔχουμε σήμερα ἑλληνικὸ μελοδράμα — καὶ ὅταν λέμε μελοδράμα, δὲν ἐννοοῦμε ἀπλῶς ἔργα μελοδραματικά ἢ καὶ καλλιτέχνες πού νὰ μποροῦν νὰ τὰ τραγουδοῦν, ἀλλὰ μὴν ὀργανωμένη, συστηματικὴ καὶ σταθερὴ προσπάθεια, πού, μὲ μόνιμες καὶ ἀληθινὰ καλλιτεχνικὲς παραστάσεις, νὰ δημιουργήσῃ μουσικὴ παράδοσι στὸν τόπον — αὐτὸ ὀφείλεται, σχεδὸν ἀποκλειστικὰ, στὸν ἀνεξάντλητο ζῆλον, στὴν ἀλύγιστη θέλησιν, στὸν ἀκούραστο μόχθον καὶ στὴν ἡρωικὴ αὐτοθυσία τοῦ Διονυσίου Λαυράγκα.

Εἶναι ἀφάνταστες οἱ προσπάθειές του σ' αὐτὸ τὸν τομέα. Ἐμπνευσμένος ἀπὸ ἕνα ἀγνὸ καὶ ὠραῖο πάθος, ἐπάλευε, χρόνια δολέχων, νὰ δημιουργήσῃ μελοδράμα — ἑλληνικὸ μελοδράμα — ἐκ τοῦ μηδενός. Τὰ ἀπειρα ἐμπόδια, πού τοῦ παρουσιάζονταν, οἱ συνεχεῖς δυσκολίες καὶ ἀντιδράσεις, πού ὀρθώνονταν μπροστά του, δὲν τὸν ἀπογοήτευαν, δὲν τὸν σταματοῦσαν. Ἐξακολουθοῦσε μὲ τὸ ἴδιο πάντα πάθος καὶ τὸ ἴδιο σθένος τὴν ὥρα καὶ εὐγενικὴ προσπάθειά του, μορφώνοντας ὁ ἴδιος — καὶ μόνος του — καλλιτέχνες τραγουδιστές, διδάσκοντας ὁ ἴδιος τὰ ἔργα, ἀνεβάζοντας τὰ ὁ ἴδιος μὲ τεράστιες θυσίες, ἠθικὰ καὶ ὑλικές.

Καὶ ὅπως συμβαίνει πάντα μὲ κάθε ἀγνή καὶ τίμια προσπάθεια, πού ἐμπνέεται ἀπὸ ἕνα ἀνώτερο ἰδανικὸ καὶ πού ἐπιδιώκει τὴν πραγματοποιήσιν του μὲ εἰλικρίνεια καὶ μὴ ἀνιδιοτέλεια, ἔτσι καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ Διονυσίου Λαυράγκα ἀναγνωρίσθηκε στὸ τέλος, ἐπεκράτησε καὶ καρποφόρησε.

Ἡ σημερινὴ Ἑθνικὴ Λυρικὴ Σκηνή

νὴ εἶναι καρπὸς τῶν δικῶν του προσπαθειῶν. Καὶ οἱ Ἕλληνες καλλιτέχνες, πού διαπρέπουν σήμερ' ὅχι μόνο στὴ χώρα μας, ἀλλὰ καὶ στὸ ἐξωτερικόν, κάτω ἀπὸ τὴ δική του μπαγκέτα τραγούδησαν γιὰ πρώτη φορά.

Γεννήθηκε στὴν Κεφαλληνία τὸ 1864. Καὶ ὅπως εἶπαμε, σπούδασε στὴ Γαλλία καὶ στὴν Ἰταλία, ὅπου καὶ ἔζησε ἀρκετὰ χρόνια. Ἐκεῖ ἔγραψε καὶ τίς πρώτες μουσικὲς συνθέσεις του.

Ὅπως ἦταν ἐπόμενο, ἡ πρώτη ἐργασία του δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἐπίδρασιν τῆς γαλλικῆς καὶ

Δ. Λαυράγκας

τῆς ἰταλικῆς μουσικῆς παραδόσεως. Ἀλλὰ ὁ Ἕλληνας μουσικὸς εἶχε δική του μουσικὴ προσωπικότητα, δική του ὑπόστασις καὶ πρωτοτυπία. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μιμήθηκε, δὲν ὑποδουλώθηκε στὰ ἑνὰ πρότυπα, ὅσο κι ἂν ἦταν διαλεχτὰ καὶ δυνατὰ. Πῆρε ἀπ' αὐτὰ διδάγματα, πῆρε αἰσθητικὲς ἀντιλήψεις καὶ τεχνικὴ πείρα, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ ἀφομοιώσῃ, νὰ τὰ μετουσιώσῃ μὲ τὴ δική του ἐμπνεύσιν καὶ καλαισθησία, νὰ τὰ ἐκφράσῃ μὲ τὸ δικό του προσωπικὸ ὕφος.

Καὶ ὅταν γύρισε στὴν Ἑλλάδα καὶ ἦλθε σὲ ἀμεση καὶ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὴν ἑλληνικὴ φύσιν καὶ τὸν ἑλληνικὸ λαόν, ὁ γερός ἑλληνικὸς ὀργανισμὸς τοῦ ἀποτοξινώθηκε σιγά - σιγά ἀπὸ τίς ξένες ἐπιδράσεις καὶ ξαναβρέθηκε μέσα του τίς γνήσιες μουσικὲς φλέβες τῆς φυλῆς του.

Ἡ δημοτικὴ μας μουσικὴ τοῦ ἔδωκε τότε πολλὰς ἐμπνεύσεις καὶ πολλὰ μοτίβα. Καὶ ἡ ἔθνικὴ ἑξάρσις, πού σημειώθηκε στοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, ζωογόνησε καὶ ἀνανέωσε ἀκόμα περισσότερο τίς δημιουργικὲς του δυνάμεις. Ἐτοί τὸ μουσικὸ του ἔργο παίρνει ὄλον καὶ πὺρ αἰσθητὸ καὶ

πιὸ ἐντονὸ τὸ ἔθνικὸ ἑλληνικὸ χρώμα.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν περίοδο τῆς μουσικῆς του ἐργασίας ξεχωρίζουν ἀρκετὰ ἔργα, πού εἶναι καὶ τὰ καλότερά του. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι τὸ μεγάλο μουσικὸ δρᾶμα «Διδῶ», πού εἶναι καὶ ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ὄπερα. Ἐκεῖνα ὁμως, πού ἔχουν πὺρ δυνατὸ καὶ πὺρ ἐκδηλὸ τὸν ἔθνικὸ χαρακτῆρα, εἶναι τὰ μελοδράματά του «Τὰ δύο ἀδελφία» καὶ «Ἡ Μάγισσα», ἡ «Ἑλληνικὴ Σουίτα» καὶ ἄλλα συμφωνικά του ἔργα.

Ἡ στήλη αὐτὴ δὲν ἔχει τὴν ἀναγκαίαν τεχνικὴ ἀρμοδιότητα, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸ μουσικὸ του ἔργο. Σημειώνει μόνο ὅτι ὅλοι οἱ ἀρμόδιοι ἔχουν ἐκφρασθῇ γι' αὐτὸ μὲ βαθειὰν ἐκτίμησιν καὶ ἀναγνώρισιν.

Πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ λίγα λόγια γιὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἦταν σεμνὸς καὶ εὐγενικός, εὐαίσθητος καὶ εὐφύεστατος, ἀκέραιος καὶ ἀνιδιοτελής. Γι' αὐτὸ ἦταν ἰδιαίτερος ἀγαπητὸς ὅχι μόνο ἀπὸ τοὺς συνεργάτες καὶ τοὺς φίλους του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν εὐρύτερον καλλιτεχνικὸ καὶ πνευματικὸν κόσμον.

Ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος ἐπένθησε εὐλκρινέστατα τὸν θάνατό του — πού τὸν βρῆκε σ' ἕνα χωριὸ τῆς ἀγαπημένης του Κεφαλονιάς τὸ 1941 — καὶ ἔνοιωσε βαθύτατα τὴ στέρησί του. Ἡ παρουσία του ὁμως θὰ μείνῃ πάντα αἰσθητὴ στὴ σύγχρονη μουσικὴ μας ζωὴ καὶ στὸν μουσικὸν γενικώτερα πολιτισμὸ τοῦ τόπου μας.

Σ. ΣΚΙΠΗ

ΑΝΟΙΞΙΣ

Ἡ Γῆ γυρίζοντας, ἐσίμωσε πρὸς τὸ ἄστρο τὸ λαμπρό, τὸν ἥλιον καὶ στοῦ Χειμῶνα τὰ χαλάσματα ἄλλο πιά στήνεται βασιλεῖο.

Πάνε τὰ κρύα. Κι ὁ κήπος πού ἔμοιαζε σὰν ἕνας σκελετὸς πελώριος ντύθηκε στὰ βελουδοπράσινα κι ἔγινε ἀσύγκριτος, πανώριος.

Ἐβαλε ζῶν χρυσοκίτρινη ἀπ' ἀνθὴ βιολετῶν κι ἀκόμη ἕνα στεφάνι ἀπὸ τριαντάφυλλα στὴν ξωτικὴ του ἐπάνω κόμη.

Τὴ νάρκη τους τὴ χειμωνιάτικη τινάζουν ἄνθη καὶ πουλιά, ἀπὸ μπουμποῦκι κάτου ἀκροάνοιχτο χτίζει τὸ ἀπὸ νῆα φωλιά.

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΕ ΛΕΥΚΟ ΦΟΝΤΟ

KATHLEEN GERP
Τ. Διεύθυνση του ΕΣΝ της εν Γενεύη
Εκδόσεως των Ερυθρών Σταυρών

VI.

Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Είς το πρώτο άρθρο είδαμε ότι ο Έρρικος Ντυνάν εξήγησε να θεωρηθούν ως ουδέτερα το Ιατρικό προσωπικό, τα Νοσοκομεία και τα φορεία, που χρησιμοποιούνται για τους τραυματίες και που θα είχαν ως ένδεικτικό το Σ ήμα του Έρυθρου Σταυρού.

Επίσης είδαμε ότι η Διεθνής Επιτροπή του Έρυθρου Σταυρού ενεργεί ως ουδέτερος πράκτωρ και μεσολαβητής για τα συμφέροντα των θυμάτων πολέμου και ότι ίδρυσε το Γραφείο Πληροφοριών, που συγκεντρώνει στοιχεία για την τύχη των θυμάτων αυτών, τραυματιών, εξαφανισθέντων, αγνοουμένων κλπ. Άλλα μετά την πρώτη συνθήκη, νέες κατηγορίες ανθρώπων χρειάστηκε να συμπεριληφθούν στην προστασία των συμφωνιών και νέα μέτρα να προστεθούν σχετικά με τον μετ'ασμό της δυστυχίας των θυμάτων.

Εγγύησις για την εφαρμογή των μέτρων αυτών είναι η Προστατική Δύναμις και ο Έρυθρος Σταυρός.

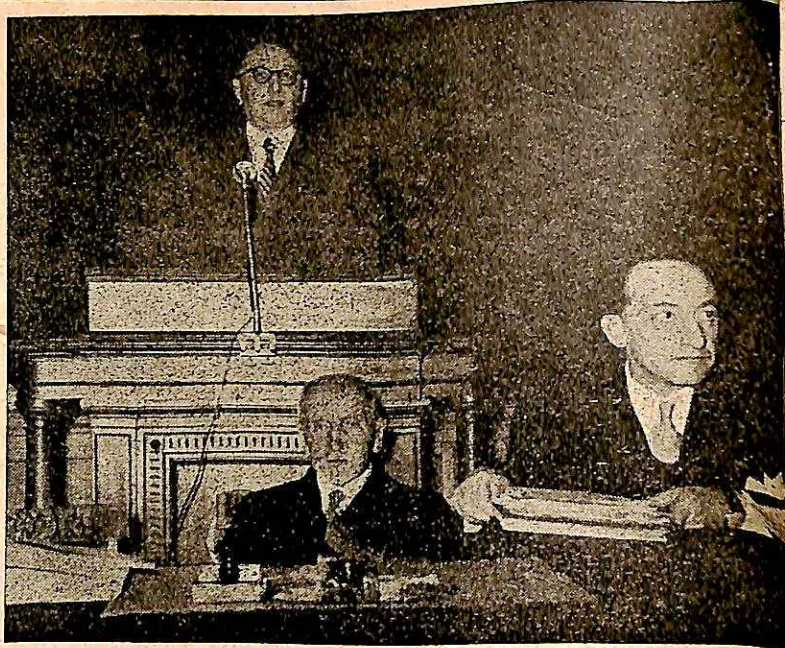
Θα ρωτήσετε ίσως τί σημαίνει Προστατική Δύναμις.

Εν καιρώ ειρήνης, κάθε Κράτος, έχει σε ξένες χώρες διπλωματικούς αντιπροσώπους για τα συμφέροντά των υπηκόων του, που βρίσκονται στις χώρες αυτές.

Όταν όμως κηρυχθή πόλεμος οι ξένες Πρεσβείες και τα Προξενεία φεύγουν. Τότε τα έμπολεμα Κράτη δρίζουν ένα ουδέτερο έθνος ως Προστάτιδα Δύναμιν να ενεργή έξ όμματος των. Αί Προστάτιδες αυτές Δυνάμεις ενεργοούν ως μεσάζοντες μεταξύ των έμπολέμων Κρατών επί όρισμένων ζητημάτων, που άφορούν την προστασίαν των θυμάτων πολέμου.

Τα μέλη του Ε.Ε.Σ. κατά την έφετεινή γενική συνέλευσιν εις τον «Παρνασσόν».

The General meeting of the G.R.C. members at «Parnassos» Hall.

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος όμιλών κατά την γενικήν συνέλευσιν των μελών του Ε.Ε.Σ. Έμπροσθεν του βήματος καθήμενος ό Επίτιμος Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Ι. Άθανασάκης και παρ' αυτόν ό Γενικός Γραμματέυς κ. Γ. Μίνδλερ.

The president G.R.C. Mr. C. Georgacopoulos, speaking during the General meeting of the R.C. members. In front of the tribune the honorary President G.R.C. Mr. J. Athanasaki and the Secretary General G.R.C. Mr. G. Mindler.

Άλλά υπάρχει διαφορά μεταξύ του έργου της Προστάτιδος Δυνάμεως και του Έρυθρου Σταυρού εις την σφαίραν αυτήν των διαπραγματεύσεων και της έπικοινωνίας. Η Προστατική Δύναμις αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα μίας ξένης Κυβερνήσεως σε μία χώρα με την οποίαν ή Κυβέρνησις εκείνης βρίσκεται σε πόλεμο. Ένεργεί επί κυβερνητικού και διπλωματικού επιπέδου και σύμφωνα με οδηγίες, που λαμβάνει από την Κυβέρνηση.

σιν, που αντιπροσωπεύει, ενώ ό Έρυθρός Σταυρός ενεργεί με Ιδική του πρωτοβουλία και οι ένεργειές του έχουν άποκλειστικά ανθρωπιστικό σκοπό. Να μετριάση τη δυστυχία και να έπεκτείνη την προστασία του ατόμου.

Παράθετομε έδω τα κυριώτερα μέτρα προνοίας, τα όποια διαλαμβάνουν οι Συνθήκες.

1) Την άναγνώρισιν των δύο άρμοδιών πρακτόρων —

ΟΙ 4 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ ΤΟΥ 1949

1. Συνθήκη Γενεύης για τη βελτίωσι των συνθηκών των τραυματιών και των άσθενών των ένόπλων δυνάμεων ξηράς.
2. Συνθήκη Γενεύης για τη βελτίωσι των συνθηκών των τραυματιών, άσθενών και ναυαγών των ένόπλων δυνάμεων θαλάσσης.
3. Συνθήκη Γενεύης για την μεταχείρισιν των αίχμαλώτων πολέμου.
4. Συνθήκη Γενεύης για την προστασία του άμάχου πληθυσμού έν καιρώ πολέμου.

της Προστάτιδος Δυνάμεως και του Έρυθρου Σταυρού άφ' ενός ως μέσων για την έπικοινωνία και τις διαπραγματεύσεις καθώς και για την συγκέντρωσι και πάροχή πληροφοριών περι των θυμάτων πολέμου των δύο έμπολέμων Κρατών, άφ' έτέρου δε ως έποπτών για τα συμφέροντα των θυμάτων.

2) Την παραδοχή του ουδέτερου καταστατικού των Ιατρών, νοσοκομείων και του γενικού Ιατρικού προσωπικού, θρησκευτικών λειτουργών, των νοσοκομείων φορέων κλπ.

3) Την άναγνώρισιν και τον σεβασμό του Ιήματος του Έρυθρου Σταυρού ως συμβόλου ουδετερότητας,

Οι Έρυθροσταυρίται μαθηταί του Δραγατσείου Έκπαιδευτηρίου Άθηνών συνεχίζουν την άξιομίμητον μεριμάν των διά τα παράλυτα παιδιά της οικογενείας Μαρινάκου. Εις την φωτογραφίαν παραδίδουν εις αυτά φάρμακα.

The Juniors of Dragatseion Private School, Athens continue the praiseworthy care for the crippled children of the poor family Marinakou.

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος και ή Δις Lili Petschnigg της Ligue, μετά την διάλεξιν της «ή νοσηλεία κατ' όικον», την όποιαν έδωσε εις το Νοσοκομείον του Ε. Ε. Σ. Παρ' αυτήν δεξιά ή Γεν. Έπιθεωρητ. Έλληνίδων Άδελφών Δις Μεσολωρά, και ή Διευθύνουσα σπουδών Κα Έλευθερίου. Άριστερά του Πρόεδρου ή Διευθύνουσα του Νοσ)μείου Δις Χουρσόγλου και αί διδάσκουσαι εις την Σχολήν Άδελφαί.

The President G.R.C. Mr. Georgacopoulos and Miss Lili Petschnigg of the League of Red Cross Societies Geneva (left) after her lecture on home nursing she has delivered at the Red Cross Hospital. Next to her the Gen. Inspector of Red Cross Nurses Miss Messolora.

το όποιον θα έδικαιοούντο να φέρουν τα εις την υπηρεσίαν του Έρυθρου Σταυρού πρόσωπα και με το όποιον θα έπεσημαίνοντο τα Νοσοκομεία και τα φορεία του Έρυθρου Σταυρού.

4) Την ευθύνη τόσο των ατόμων όσο και των έθνών, τα όποια προστατεύουν οι συνθήκες για κάθε κατάχρησι και παραβίασι των συνθηκών, που θα είχε ως συνέπεια αντίποινα προβλεπόμενα υπό του Διεθνούς Δικαίου.

5) Την υποχρέωσι των συμβεβλημένων Κρατών (που υπέγραψαν τις συνθήκες) να τις εφαρμόσουν σε όλες τις περιπτώσεις. (Συνεχίζεται)

Έρυθροσταυρίται Ιου Δημ. Σχολ. Δ' Περιφ. Άθηνών, με δέματα διά το Δημ. Σχολ. Παναγίτσας Έδέσσης, το όποιον υιοθέτησαν.

Juniors of the 1st Elem. School Athens with parcels for the Elem. School Panagitsa - Edessa which they have adopted.

Ο ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Ο τέταρτος αυτός μήνας του έτους, που ήταν αρχικά δεύτερος, οφείλει, όπως κι όλοι οι άλλοι μήνες, τ' όνομά του στους Ρωμαίους, οι οποίοι τον είχαν αφιερώσει στον Απόλλωνα, που τον έλεγαν ο Ρωμαϊκός λαός «Απέριτα», καθώς και στην Αφροδίτη. Το όνομα Απρίλης σημαίνει στα Λατινικά, κατά τους ειδικούς, «ο μήνας που ανοίγει», είτε γιατί αυτόν τον μήνα άνοιγαν οι Ρωμαίοι τα καινούρια κρασιά τους, είτε γιατί τότε ανοίγουν τα λουλούδια. Και αληθινά ο Απρίλης είναι ο μήνας των ρόδων και των λουλουδιών, πολύ περισσότερο από το Μάιο, όπως λέει και η λαϊκή μας παροιμία:

«Ο Μάης έχει τ' όνομα κι ο Απρίλης τα λουλούδια».

Για τον μήνα αυτόν, που αντιστοιχεί με τον Έλαφθολώνα και τον Μουνιχώνα του ημερολογίου των αρχαίων Αθηναίων, ο λαός μας έχει πολλές παροιμίες κι επιγραμματικά ρητά, επαινετικά το περισσότερο. «Απρίλης ροδοφόρετος κι Απρίλης λουλουδάτος».

Κατά τον Απρίλιο οι χωρικοί μας έχουν πολλές ασχολίες, γιατί είναι ο μήνας της σποράς του αραβοσίτου, του βαμβακιού, των όσπρων και γενικά όλων των όσμων σπαρτών.

Αν βρέξει ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης τρία ακόμα. Νά ιδής σταφύλια σαν παιδιά και (πότης σαν άλωνια

Νά ιδής και τις χωριάτισες πώς ψι- (λοσκοκονίζουν, Νά ιδής τα χωριάτοπουλα ψωμιά να (ροκανίζουν!...

Με τον Απρίλιο συνδέονται πολλές προλήψεις και έθιμα, που τηρεί ακόμα ο ελληνικός λαός, ιδίως στις επαρχίες όπως είναι το έθιμο της Πρωταπριλιάς, να κάνουν φάρσες μεταξύ γνωστών και φίλων. Άλλα το έθιμο αυτό δεν είναι μονάχα ελληνικό. Είναι παγκόσμιο, μπορεί να πη κανείς.

Σε πολλά μέρη της Ελλάδος την Πρωταπριλιά, αν βρέξει, μαζεύουν νερό, που το θεωρούν πολύτιμο και θαυματουργό φάρμακο έναντι της θέρμης (έλονοσίας).

Οι ναυτικοί μας πιστεύουν, ότι κατά τον Απρίλη οι άνεμοι «παλεύουν» μεταξύ τους και έχει κακοκαιρίες ή θάλασσα.

Και τώρα μερικά σημαντικά γεγονότα, που έγιναν κατά καιρούς τον Απρίλιο μήνα:

Καναδοί Έρυθροσταυρίται δαυμάζουν λεύκωμα ελληνικού σχολείου.
Canadian Juniors admiring a portfolio from Greek school.

— 527 Στέφεται Αυτοκράτωρ ο Μέγας Ίουστινιανός στο Βυζάντιο, (4 Απριλ.).

— 1204 Καταλαμβάνεται η Κωνσταντινούπολη από τους Φράγκους, (9-12 Απριλίου).

— 1453 Αρχίζει την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης ο Μωάμεθ Β΄, (5 Απριλίου).

— 1614 Απέθανε στο Τολέδο της Ισπανίας ο μέγας Έλληνας ζωγράφος Θεοτοκόπουλος, Γκρέκο, που γεννήθηκε στην Κρήτη το 1541, (7 Απριλίου).

— 1798 Γεννήθηκε στη Ζάκυνθο ο Διονύσιος Σολωμός ο ποιητής του Έθνικού μας Ύμνου, (8 Απριλίου).

— 1821 Μαρτυρικός θάνατος του Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄, (10 Απριλίου).

— 1821 Μαρτυρικός θάνατος του Αθανασίου Διάκου, (24 Απριλίου), στην Αλαμάννα.

— 1822 Φοικτές σφαγές και καταστροφή της Χίου, (3 - 12 Απριλίου).

— 1824 Θάνατος του Λόρδου Βύρωνος στο Μεσολόγγι, (10 Απριλ.).

— 1826 Ηρωϊκή έξοδος του Μεσολογγίου, (10 Απριλίου).

— 1827 Ηρωϊκός θάνατος του Γεωργίου Καραϊσκάκη, (23 Απριλίου), στην Καστέλλα Φαλήρου.

— 1917 Γεννήθηκε η Βασίλισσα μας Φρειδερίκη, (18 Απριλίου).

— 1926 Γεννήθηκε η Βασίλισσα της Αγγλίας Ελισάβετ, (21 Απριλίου).

— 1941 Εισβολή των Γερμανών στην Ελλάδα, (6 Απριλίου).

— 1947 Θάνατος του δεινίστου Βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου του Β΄, (1 Απριλίου).

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ο Σωκράτης, ο μεγάλος σοφός της αρχαίας Ελλάδος, συμβούλευε την εγκράτεια, την αυταρχία και τον περιορισμό στις επιθυμίες. Όσο περιορίζουμε τις επιθυμίες μας τόσο περισσότερη πλησιάζουμε στη θεότητα γιατί έτσι γινόμαστε πιο ανεξάρτητοι και επομένως πιο ευτυχισμένοι.

Βάσι και θεμέλιο της αρετής θεωρούσε ο Σωκράτης την εγκράτεια αρετή τη δικαιοσύνη, που χωρίς αυτήν ούτε πολίτης αγαθός μπορεί να υπάρξει, ούτε πολιτεία ευτυχισμένη μπορεί να διατηρηθεί.

Από τον «Γεωστέαθη»

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

ΜΠΑΪΡΟΝ

1824 - 1924

Έκατό χρόνια πέρασαν. Δεν πέρασες, Μιλεϊ. Για σέ η κλαγγή του χρυσαϊτού κι η ανάπονη των (κρίνων).

Στών Πιερίδων τους ναούς και θρόνοι και βωμοί για σένα, και στη μνήμη των Ελλήνων.

Όπου έκλεισες τα μάτια σου στη θύμησή μου ακόμα ξένων ανθρώπων έρχομους και λατρεμους κρατώ στην πέτρα που σ' ανάπαψε, στο που πάτησες χώμα ή πέτρα ήταν προσκύνημα, το χώμα φυλαχτό.

Όχι, δέ σ' έσπρωξε σ' έμας τυφλή της τύχης ώρα, πελάου, που μιά χύνοντ' εμπρός, μιά φεύγουν τα νερά, στα χέρια της κρατώντας σε θεία χάρη τροπαιοφόρα προς ριζικά απροσδόκητα σου ανοίγει νέα φτερά.

Έκατό χρόνια πέρασαν. Δεν πέρασες. Και ζής με των αϊτών το πέταγμα και με των άγριων κρίνων την ευωδιά, στο λυρισμό, στη σκέψη, στή ψυχής τα πάθη, και στη δόξα των Ελλήνων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΟΙΙΑΝ ΤΩΝ ΟΧΥΡΩΝ

Απρίλιος 1941

Τα δοξαμένα φρούρια, που πάμε τώρα να προσκυνήσουμε δεν υπάρχουν πιά τίποτα δε σώζεται από τις κατασκευές τους, Ίστιμπεϊ, Καλκάγια, Παλιουριώνος, Μολών Λαβέ, Ρούπελ, Περιθώρι, Καρατάς, Ντάσαδλι, Πυραμιοειδές, Λύσσε, Έχινος και Νυμφαίος, εξαφανίστηκαν από το πρόσωπο της γής.

Όταν οι Γερμανοί, μετά τη συνθηκολόγηση, που υπέγραψε η Διοίκηση Θεσσαλονίκης, έβαλαν χέρι στη γραμμή των συνόρων κι είδαν από κοντά πόσα λίγα όπλα είχαν τα όχυρά, άπορησαν. Ένώ στην αρχή, που πολεμούσαν απέχον έλεγαν πως η ελληνική γραμμή ήταν πολύ ανώτερη από τη γαλλική Μαζινό, ύστερα παραδέχτηκαν πως η ψυχή των φαντάρων δημιούργησε το θαύμα να μπορέσει να κρατηθεί άμυντική αλυσίδα τόσο φτωχή σε πολεμικό υλικό και χτυπημένη από τα πιο σύγχρονα όργανα καταστροφής.

Στα πόδια του Λύσσε κείτονταν σωρός άρματα μάχης κι ο καστανός κάμπος του μαύριζε από τ' αναποδογυρισμένα σιδερικά. Τέτοια θραύση δεν είχαν προεξηγήσει ούτε οι Βέλγοι με το περίφημο φρούριο Έμαέλ, ούτε οι Γάλλοι με τα εκαυστά κανόνια της Μαζινό, που σηκώνονταν, πυροβολούσαν και κρύβονταν αυτόματα κάτω από τη γή. Τι μυστικές μηχανές είχαν στα χέρια τους οι Έλληνες, για να φράξουν το δρόμο σ' ένα καταστροφική στρατό; Η περιέργεια των Γερμανών ήταν μεγάλη να μελετήσουν από κοντά την οργάνωση του Λύσσε και του Ρούπελ κι έψαχναν τις στοές τους με λεπτόλογη μέθοδο, ν' ανακαλύψουν απόκρυφα όπλα. Κι όταν τάφεραν γύρω, από κάτω, κι από δεξιά ως αριστερά, χωρίς να βρουν τίποτα, ρώτησαν τον Έλληνα αξιωματικό, που τους οδηγούσε σιωπηλός:

— «Αυτό είναι όλο το φρούριο»;
— «Μάλιστα».
— «Μόνο έφτά κανόνια και όλοι - όλοι τετρακόσιοι στρατιώτες»;
— «Μάλιστα».
— «Απίστευτο!»

Μά πως να το πιστέψουν, αφού το σπουδαιότερο, το άσυγκριτο μέσο πολέμου του φαντάρου, την παλληκαριά του, δεν τη βλέπεις παρά την ώρα της μάχης; Μόλις σταματήσει ο άγώνας, ξεκομμένος κι ένοικιστος όπως κάθεται μοιάζει μ' άτακτο παιδί, άνικανο να στρωθεί σε σοβαρό έργο.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ν. Πετριπίου Σιντικής έπεσκέφθησαν το όχυρον Ίστιμπεϊ και έψυχαγόγησαν τους στρατιώτες.

Juniors of the Elem. School N. Petri'sion, visited the «Istimbei» and recreated the soldiers.

Έλληνα φαντάρε, ήρθαμε να γονατίσωμε μπρός σ' άπομεινάρια των όχυρών, ενώ το προσκύνημα σου πρέπει έσένα, έσένα, που όταν σε φλόγωνε ή πνιγούρα των καπνών στο Ντάσαδλι, έκανες έξοδο με την λόγχη και πήγαινες να ταμπουρωθής πίσω απ' τους γειτονικούς βράχους. Έσένα που, κάθε φορά, που ο έχθρος κατάφερε να μπαίη μέσα στις στοές σου, όπως στο Περιθώρι, σαν τρελλός ώρμούσες καταπάνω του και τον βαριοχτυπούσες. Έσένα, που κάθε νύχτα λυγρούσες από τα χέρια του έχθρου μ' όρμητικές άντεπιθέσεις, όσους λόφους είχε καθάλλησει την ήμερα, λόφους σαν τον Κούρη και το Σταυρό και το 205... «Όχι σ' άψυχα ντουθάρια, παρά σ' έσένα, φαντάρε, άνήκει θαυμασμός, γιατί όταν τα στούκας σφυροκοπούσαν το πυροβολικό του Κρακώρ, έσύ με τους άπαράμειλλους αξιωματικούς σου καθόσουν άκάλυπτος κι έξακολουθούσες τα πυρά σου, λές κι ήταν ο θάνατος πανηγύρι, ώσου σάς σκέπασε όλους, πυροβολητές και βαθμοφόρους, ή άναστατωμένη γή του Κρακώρ. Έσένα, που -ταν ένιωσες ότι πλησίαζε τα όχυρά το γερμανικό πεζικό δέ διατάζες να πετάγασαι έξω, σ' ανοικτά, για να σταματήσει καλύτερα με τα πολυβόλα σου την έχθρική πλημμύρα, που αλλοίως ίσως να μην πρόφτανες να συγκρατήσεις τα κύματα της. Έσένα, που όταν ένα πυροβολείο σου το έπισήμαιναν οι έχθροι με τα στανικά ευθυτενή βλήματά τους και θανάτωναν όσους βρίσκονταν μέσα, σύ έτρεχες πρόθυμα στην έπικίνδυνη αυτή θέση κι έστεκες δίπλα στους νεκρούς συντρόφους να ύπηρετησης το κανόνι, μολοντί ένιωθες πως έχει ή ζωή σου ήταν μετρημένη. Πώς να μη σε καμαρώνω αφού δέ φοβήθηκες τα τάνκς, φωτιά κινητή και πολυκέφαλη, που γέμισε τρομάρα την Εύρώπη, παρά τους έπέτρεπες να σε πλησιάζουν ως τα 400 μέτρα, τ' άφηνες να σου ρημάζουν συρματοπλέγματα και παρατηρητές, πριν τα κοπάνησες; Κι όταν τέλος, χωρίς έσύ να θέλεις, σε διάταξαν να σταματήσεις τη μάχη και να παραδοθής, σε πήραν καλέ μου, τα δάκρυα σά να μην ήσουν δοξαμένος λεβέντης αλλά παραπονηάτικο παιδί.

Έλληνα φαντάρε, σήμερα δεν προσκυνώ κανένα αρχαιο έρείπιο ούτε και το Ρούπελ, έρείπιο νέο: σήμερα προσκυνώ μονάχα έσένα γιατί αξίζεις όλα μαζί τα παλιά, άφότου δημιουργήσες τοιά τα νέα.

Από το «Περίδολι των Θεών» ΧΡ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑ

Έρυθροσταυρίται του Δημ. Σχολ. Ν. Μυλοτόπου περιποιούνται το ήρώον.

Juniors of the Elem. School N. Mylotopos cleaning the heroes' tomb.

ΜΙΑ ΟΜΟΡΦΗ ΓΙΟΡΤΗ

Σά μπηκε η Μεγάλη Σαρακοστή, ή Έρυθροσταυρίτικη Όμάδα σ' ένα μικρό χωριουδάκι, έκαμε την πρώτη της άνοιξιάντικη συνεδρίαση. Ό πρόεδρος της, ένα δραστήριο και μυαλωμένο παιδί, που ήξερε να μιλή και ώ-ρατα, στην έμπνευσμένη του εισήγη-ση είπε:

— Η ομάδα μας, παιδιά, όπως ξέ-ρει ο Δάσκαλός μας και όπως ξέρουν και όλοι οι κάτοικοι εδώ στο χωριό, έκαμε τόσα ώραία πράματα: Διό-ρωσε τις λακκούβες, που ήταν μιά άσχημιά μπροστά στο σχολείο μας. Φύτεψε δεντράκια στην πλατεία όλο-γυρα και δεντροφύτευσε και το δρόμο που πάει προς την έκκλησία. Έδιω-ξε τις άκαθαρσίες, που μαζεύονταν στη βρύση όλόγυρα και περιποιήθη-κε το μνημείο των πεσόντων, που εί-ναι καταμεσής στο χωριό. Τώρα, εί-στε πρόθυμοι να κάμουμε κάτι και για τους γονείς μας, για να χαρούν και να εύχαριστηθούν κι εκείνοι;

Η ομάδα άκουε τον πρόεδρό της με προσοχή και κείνος συνέχισε.

— Οι γονείς μας, όπως όλοι γνω-ρίζουμε, τώρα μάλιστα που είναι άνοι-ξη και έχουν πολλές δουλειές, δε βρί-σκουν καθόλου ξεκούραση. Πότε πη-γαίνουν σ' άμπελινά να σκάψουν και να κλαδέψουν. Πότε στα περιβόλια και στα χωράφια. Πότε στο λόγγο για ξύλα. Πότε έδω, πότε εκεί. Και όλα αυτά τα κάνουν για μας τα παι-διά τους για να μας μάθουν γραμ-ματα και να μη μας λείψι τίποτε απ' όσα χρειαζόμαστε για να ζήσουμε. Σκέφτηκα λοιπόν, να έτοιμάσουμε ά-πό τώρα και να δώσουμε τη δεύτερη μέρα της Λαμπρής για τιμή τους μιά Πα-σχα-λινή γιορτή, που να την έ-τοιμάσουμε όλο-τελα μόνοι μας και να καλέσω-με τους γονείς μας να την τι-μήσουν.

Και ο πρόε-δρος συμπλή-ρωσε:

— Σας πα-ρακαλώ να με-λετήσετε και σεις την πρότα-σή μου, συζητή-στε την μεταξύ σας και αν μέ-νετε σύμφωνοι και σας άρε-ση το έρχόμενο Σάββατο άπο-φασίζουμε.

Με δυνατά και θερμά χει-ροκροτήματα άκουσε ή ομάδα τα λό-για του προέδρου της κι έλυσε τη συ-νεδρίαση για να συνέλθουν πάλι το έρχόμενο Σάββατο.

Όταν ξαναμαζεύτηκαν τα παιδιά, δε βρέθηκε κανένα που να μη συμ-φωνή. Και αυτός ακόμα ο Βραχιώ-της, παιδί που ήταν πνεύμα αντίλο-γίας και άγαπούσε ν' αντιπολιτεύεται

τον πρόεδρο από πείσμα γιατί ή ό-μάδα δεν είχε προτιμήσει να κάμη πρόεδρό της αυτόν δεν είπε τίποτε. Όλοι συμφώνησαν να γίνη ή Πασχα-λινή αυτή γιορτή και άμ' έπος, άμ' έργον. Έβαλαν έμπρός το πρόγραμ-μα και άρχισαν πρόδες και να εργά-ζονται σκληρά. Στο πρόγραμμα τα παιδιά άρχιζαν από τον «Ε θ ν ι κ ο Υ μ ν ο». Υστερα είχαν πατριωτικές άπαννελίες και ποιήματα θρησκευτι-κά για το Πάσχα και την Άνάσταση του Χριστού. Άκολουθούσαν παιδικόι άγώνες: Δρόμοι 100, 200 και 300 μέτρων. Πήδημα σε μήκος. Άλμα έ-πί κοντώ. Λιθάρι. Έπειτα όριζαν γυμναστικά παιχνίδια: Διεγκυστίνδα, σκυταλοδρομία και άλλα παρόμοια. Στο τέλος άφηναν τους χορούς. Για τους νικητές ή ομάδα όριζε και έπα-θλα: Μιά κασετίνα, ένα κονδυλοφόρο μελάνης, μιά σάκκα δερμάτινη, ένα μικρό άνθοδοχείο, ένα άγαλατάκι και μερικά άλλα. Αυτά θ' άγοράζον-ταν απ' το ταμείο των Έρυθροσταυ-ριτών.

Άκόμη όρίστηκαν και τα παιδιά, που θάγοραφιν τις προσκλήσεις για τόν παπά, το Δάσκαλο, τον Πρόεδρο της Κοινότητας, τον Άστυνόμο και τους δυο άνάπηρους τραυματίες, που ήταν στο χωριό.

Άλλα παιδιά όρίστηκαν για την τάξη. Μά γι' αυτή ανάλαθε και ο ά-στυνόμος. Διάταξε δυο χωροφύλακες να την τηρήσουν. Τό τι έγινε στη γιορτή αυτή, δε λέγεται. Σε καμιά άλλη γιορτή στο χωριό δε μαζεύτη-κε τόσος κόσμος. Μήλο να έοριχνης δεν έπεφτε στο άλώνι, που έγινε ή συγκέντρωση. Τα γέλια, οι χαρές, οι ένθουσιασμοί, τα χειροκροτήματα ήταν άλλο πρά-μα.

Ό,τι πιό πο-λύτιμο είχε κά-θε παιδί της ό-μάδας, το πρό-σφερε για τους γονείς του στη γιορτή αυτή. Όσα μπορού-σαν ν' άπαγ-νείλουν, άπαγ-νείλαν. Όσα μπορούσαν να τραγουδήσουν, τρανούδην α.ν. Άλλα έτοεξαν, άλλα πήδησαν, άλλα γυμνά-στηκαν.

Ό Τσίρος, έ-νας μικρός τό-σος δά, ήρθε πρώτος στα έ-κατό μέτρα. Φωτιά έβγαζαν τα πόδια του, όταν έτρεχε. Στο πήδημα όλους τους πέρασε ο Ξεφτέρης. Μαζί με το γιό του πηδούσε και ο πατέρας του από χαρά. Στο λιθάρι νικητής άνα-δείχτηκε ο Λιναράς. Μά έκείνο που έκαμε όλους να χειροκροτούν ώρα, ήταν ο Τόλιος. Αυτός ήταν ένα τοο-πανόπουλο με φουσανέλλα. Λεβέν-

Β. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ, γ. Έπιθεωρητού Δημ. Σχολείων

της καθώς ήταν και λυγρόκορμος, χόραψε ο Τόλιος με τέτοια τέχνη τόν τσάμικο, που νόμιζες πως δεν πατού-σε στη γή.

Ό Πρόεδρος της Κοινότητας ένθου-σιάστηκε τόσο, που σηκώθηκε να χο-ρέψη και αυτός και τράβηξε από το χέρι και το Δάσκαλο και τόν Άστυ-νόμο και τους άλλους και ο χορός γενικεύτηκε. Βράδυασε και γυναι-κες, άντρες, γέροι, άκόμη χόρευαν. Στο τέλος τα παιδιά έψαλαν τόν Έ-θνικό Υμνο και το πλήθος διαλύ-θηκε.

Όταν ξανάνοιξε το σχολείο και μαζεύτηκαν τα παιδιά, ο Δάσκαλος συγκινημένος έδωκε στόν Πρόεδρο της Όμάδας δυο έγγραφα: Το ένα ήταν από τόν Πρόεδρο της Κοινότη-τας, που γνώριζε πως το Κοινοτικό Συμβούλιο άποφάσισε να κτίση για χάρη των παιδιών ένα ύπόστεγο, να το μεταχειρίζονται για τραπέζαρία, όταν τρώνουν το συσσίτιό τους και το άλλο ήταν έκ μέρους των έπιτρό-πων της έκκλησίας, που δώριζαν πε-νήντα τόμους παιδικών βιβλίων στη σχολική βιβλιοθήκη.

Με τις δυο αυτές δωρεές έδειχνε το χωριό την εύχαρίστηση, που δοκίμασε απ' την ώραία γιορτή που του έκα-μαν τα παιδιά.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Όμās Άμερικανών Έπιστημόνων, που εργάζεται στα Νοσοκομεία της Άιτής θεραπεύει άποτελεσματικά το μικρόβιο της ταινίας, που δημιουργεί-ται στα έντερα, με τη χρήση της τερ-ραμυκίνης. Το νέο αυτό άντιδιστοικό, άπεδείχθη άποτελεσματικό σε 61 πε-ριπτώσεις άσθενών, που έπασχαν από ταινία. Φαίνεται ότι είναι άποτελεσμα-τικώτερο και έλαφρότερο για τόν όρ-γανισμό από όλα τα μέχρι σήμερα χρη-σιμοποιούμενα φάρμακα. Οι Άμερικα-νοί Έπιστήμονες τονίζουν ότι ή χρήση της τεραμυκίνης πρέπει να έπιβληθή σε όλη την οικογένεια του πάσχοντος, εάν έπιθυμούμε να έπιτύχουμε την τε-λεία θεραπεία και να άποφύγουμε τη μετάδοσι της άρρώστειας.

Τα συχνά ταξίδια που κάνουν οι Ά-μερικανοί κατά τα τελευταία χρόνια, υπέχρεωσαν τους Έπιστήμονες των Η-νωμένων Πολιτειών να συγκεντρώσουν το ενδιαφέρον τους στην έξεύρεσι νέων φαρμάκων κατά της ναυτίας. Συμφώ-νως με άνακοινώσεις του Περιοδικού, που εκδίδει ο Άμερικανικός Φαρμακευ-τικός Σύνδεσμος, τα άποτελεσματικώ-τερα νέα φάρμακα αυτού του είδους εί-ναι ή Δραμαμίνη και ή ύδροχλωρική διφενυδραμίνη. Κατά την διάρκεια ενός μακρινού υπερατλαντικού ταξιδιού, τα 96 τοίς έκαστο των ταξιδιωτών, που έχρησιμοποίησαν την Δραμαμίνη άπέ-φυγαν την ναυτία.

(Άπό το δελτίον ειδήσεων της Άμε-ρικανικής ύπηρεσίας πληροφοριών).

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΟ ΚΡΕΒΒΑΤΙ

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ
Καθηγητού του Πανεπιστημίου Άθηνών

Όταν ήμουν μικρός, έπισκεπτόμουν συχνά στο σπίτι του ένα γέροντα δάσκαλο, γείτονά μας, που ήταν από πολλόν καιρό άρρωστος. Τόν λυπόμουν πολύ, που τόν έβλεπα καρφωμένο εκεί στο κρεβάτι, και μιά μέρα έτόλμησα να του κάνω μιάν έρώτηση.

— Πώς μπορείτε να μένετε τόσον καιρό στο κρεβ-βάτι; Άν ήμουν έγώ θ' άρρωστούσα περισσότερο.

Ό γέροντας χαμογέλασε στα λόγια μου. Γύρισε και με είδε και μου άποκρίθηκε.

— Κάνω ύπομονή. Βέβαια, δεν είναι εύχάριστο, να μένη κανείς έτσι στο κρεβάτι, χωρίς να μπορή ή χω-ρίς να του έπιτρέπεται να σηκωθή. Ξαίρω, πως είναι πολλοί εκείνοι, που δυσφορούν, όταν τους συστήση ο γιατρός να μέινουν στο κρεβάτι λίγες ήμέρες. Και ξαίρω ακόμα, πως χιλιάδες άνθρωποι είναι υποχρεω-μένοι να μέινουν, είτε απ' άρρώστεια, είτε από γηρα-τεία, κλινήρεις επί έβδομάδες, μήνες και κάποτε χρό-νια όλόκληρα. Γι' αυτό, όπως σου είπα, κάνω ύπομονή.

Άλλ' άκουσε να σου πω και μερικά άλλα πράγματα ακόμα.

Πρέπει να ξαίρης, παιδί μου, πως ή παραμονή στο κρεβάτι είναι σημαντικό και αξιόλογο τμήμα της थे-ραπείας έναντιόν διαφόρων νοσημάτων. Συχνά φθάνει μόνον αυτή, για να σε θεραπεύση, για να θεραπεύση πολλές άρρώστειες. Άν δεν ήσυχάσης και αν δεν προ-φυλαχθής στο κρεβάτι σου, ή γρίπη π. χ. δεν θερα-πεύεται εύκολα.

Η παραμονή στο κρεβάτι άνακουφίζει το σώμα από τήν κόυρασι. Παρατήρησε να δης. Όταν ο άνθρω-πος είναι όρθιος, άναπνέει ταχύτερα και οι πνεύμονές του εργάζονται περισσότερο. Η καρδιά πάλλεται γρη-γορώτερα, γιατί οι μύες κινούνται και εργάζονται. Όλη αυτή ή δραστηριότητα, που δείχνουν οι μύες, έχει ά-νάγκη από καύσιμη ύλη, που έξοδεύεται βέβαια, και γι' αυτό πρέπει ν' άντικατασταθή. Όταν ένας άνθρωπος μένη στο κρεβάτι, ή κατανάλωσι ένεργειας είναι μι-κρότερη. Έπομένως και ή άνάγκη της τροφής μικρό-τερη. Έτσι ο οργανισμός μπορεί ν' άφιερωθή άπερίσπα-στος στην καταπολέμησι μιάς άρρώστειας.

Κάθε άτομο, — έξακολούθησε ο γέροντας, — που κι-νείται έλεύθερα, είναι βέβαια έκτεθειμένο στις άνωμα-λίες του καιρού, στα κρυολογήματα, στις μολύνσεις. Και ένόσω μόν έχει καλήν ύγεια, άντεπεξέρχεται σ' όλα αυτά. Άν όμως άρρωστήση, οι κίνδυνοι αυτοί γί-νονται μεγαλύτεροι. Και άποφεύγονται μοναχά με την παραμονή στο κρεβάτι.

— Και πως πρέπει κανείς να περνά τις ώρες του στο κρεβάτι; ρώτησα τόν καλό γέροντα.

— Να σου πω. Όταν ένας άρρωστος διαταχθή από το γιατρό του να μείνη κλινήρης, πρέπει να τηρήση ώρι-σμένους κανόνες. Πρώτα πρώτα πρέπει να κοιμάται 8 - 10 ώρες τη νύκτα και 1 - 2 ώρες την ήμέρα. Άν μάλι-στα ο οργανισμός του είναι κουρασμένος, άπαιτείται περισσότερος ύπνος.

Ιδιαίτερος στην περίπτωσι των παιδιών, πρέπει να κάνει κανείς ό,τι μπορεί, για να τα πείθι να παραμεί-νουν στο κρεβάτι και να μη παραπονιώνται γι' αυτό. Έσο τί λές;

— Έγώ δεν έννοώ να παρακούω τις συμβουλές των μεγαλυτέρων μου. Ούτε παραπονούμαι, όταν ο γιατρός μου όρίζει κάποια θεραπεία.

— Έτσι πρέπει να γίνεται πάντα, παιδί μου. Μά άς σου προσθέσω και κάτι άλλο. Άρρωστοι, που είναι άναγκασμένοι να μέινουν κλινήρεις λίγες μόνον ήμέ-ρες, μπορούν να περάσουν τις ώρες των με κανένα βι-βλίο ή ακούοντας ένα γραμμόφωνο.

Τήν έποχή έκείνη δεν υπήρχε άκόμη το ραδιόφωνο.

— Και τέλος, παιδί μου, εκείνοι, που είναι υποχρεω-μένοι, σαν και μένα, να καθλωθούν πολύν καιρό στο κρεβάτι, πρέπει να συνδυάσουν, μαζί με τις άπασχο-λήσεις, που τους εύχαριστούν, και την ύπομονή. Έκείνο, που σου είπα και στην αρχή.

Άφου τα θήσκα τα παιδιά της γειτονιάς άράδα εύλαστικά νηστέψανε όλη την έβδομάδα και πήγαιναν στην έκκλησία γραμμή με τη μαμά τους, μόλις ξημέρωσε ή Λαμπρή φορέσαν τα καλά τους και πήγαν με χαρά πολλή μέσ' στού Γιαννάκη την αλλη, που τα προσκάλεσε όλα τους για να γιορτάσουν έτσι μ' άρνι στη σουβλα, τσούγκρισμα, τυρί και κοκορέτσι.

Πισιρικάκια ζωηρά, μπεμπέκες, μπεμπεκούληδες, τσαπερνόνισες, μπότερες μικροί και τοσοδούληδες έρευνα κάνουν μέσ' σ' αυγά το πι' γερό να βρούνε, όλα για να τα σπάσουν, πρωταθληται να βγούνε!...

Ό κύρ' Θανάσης κάθεται μέσ' στη βοή έκείνη και με μεγάλη ύπομονή γυρνά τη σουβλα με τ' άρνι. και στα παιδιά καλόκαρδος όλο μεζέδες δίνει. Τώρα κι ο χορός άρχίζει κι όλη ή γειτονιά βοτίζει.

Η Μαρικούλα κ' ή Λιλή και κάμποσοι μπεμπέδες έχουνε στήσει στην αλλη τζάζ - μπάντ με τεντζερέδες, που στην παρέα τη φαιδρή μεγάλο κέφι δίνει, και ο Ντιντής μ' ένα κλαρί στο χέρι διευθύνει.

Σε λίγο κ' έκανε συρτό ζήτηνε τα μικρούλια, κ' οι τεντζερέδες στο λεφτό γινήκανε νταούλια.

Το συρτό ο Λελές τόν σέρνει, σκόνη γύρω του σκορπά, κι όλο «χάπ» και βόλτες παίρνει και τη φτέρνα του χτυπά.

Ξάφνου τσάφ - τσούφ - ταταταράκ... και όλοι στα- (ματάνε. Τ' ήταν; Στην τσέπη του ο Λελές είχε καμπόσες στρά- (κες, κι άπάνω στόν τρελλό χορό οι στράκες του όλες σκάνε, και πέφτει από το φόβο του άνάσκελα στις πλάκες.

Τρόμου φανίτσες άνηχούν. Και οι γονείς του Γιάννη μ' άνησυχία τρέχουνε, τρεμούλα εύθως τους πιάνει, μά μόλις είδαν τ' ήτανε, μεμιάς τα γέλια άρχίζουνε και με χαρούμενη καρδιά γραμμή με όλα τα παιδιά τώρα τ' αυγά τσουγκρίζουνε.

Κι άκούς δεξιά κι άριστερά μέσ' στού Άπριλιού τη (ζέστη:

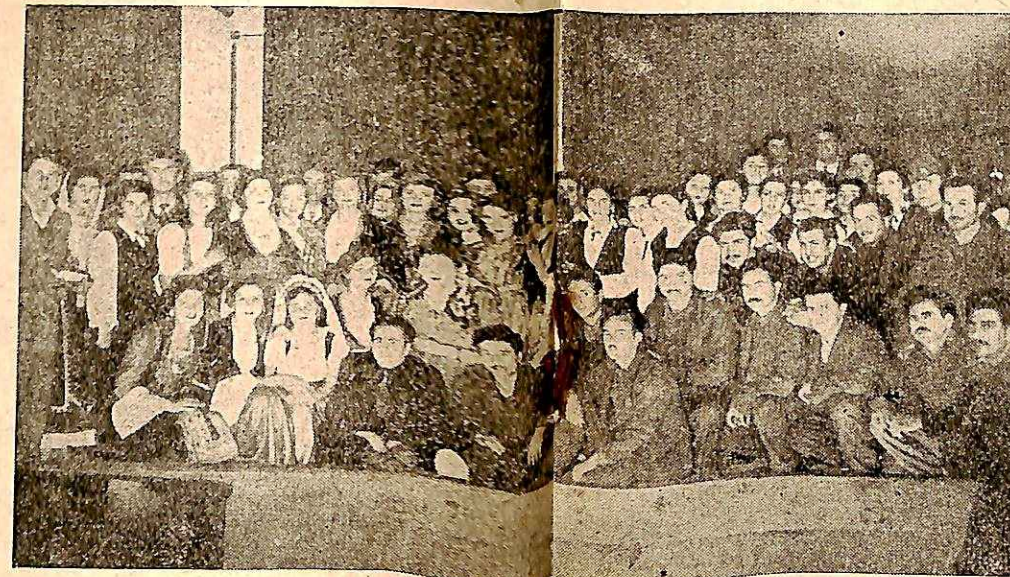
— Χριστός άνέστη! Τσούγκρα το! — Ναι. Άληθώς άνέστη! ΑΝ. ΒΩ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ Ε. Ε. Σ. Ν.

Έρυθροσταυρίται Έκπαιδευτηρίου Α. Κάντα, Περιστερί, με δέματα δια τὸ Δημ. Σχολ. Ταξιάρχων-Γρεβενών, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.

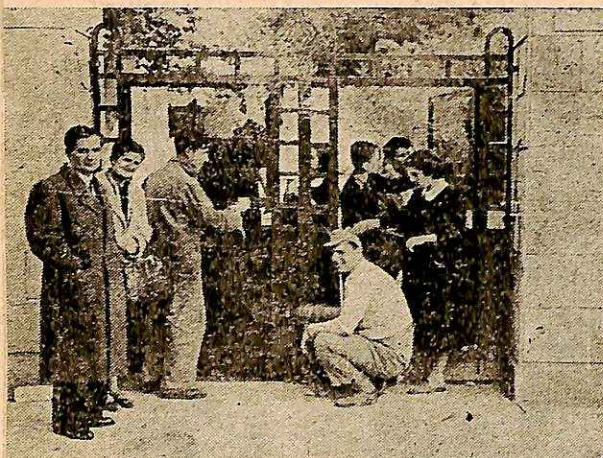
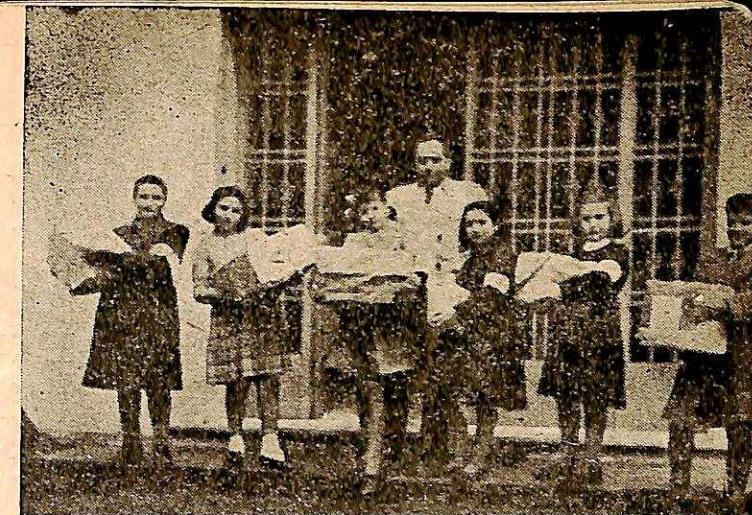
Juniors of the Private School Kanta, with parcels for the Elem. School Taxiarche - Grevena, which they have adopted.

Έρυθροσταυρίτισσα Γυμνασίου Κηφισσίας ἐπισκέφθησαν τὸ Στρ. Νοσοκομεῖον ὅπου ἐψυχαγωγῶνσαν τοὺς τραυματίας.
Girl Juniors of the High School Kifissia visited the Military Hospital and recreated the wounded.

Έρυθροσταυρίται 3ου Δημ. Σχολ. (Κουκάκι) με δέματα δια τὰ Δημ. Σχολ. Παπαδάτων - Πρεβέζης καὶ Έξαπλάντων Ἀλμωπίας τὰ ὁποῖα υἱοθέτησαν.

Juniors of the 3rd Elem. School, Athens with parcels for the Elem. Schools Papadates - Preveza and Exaplatanios - Almopia, which they have adopted.

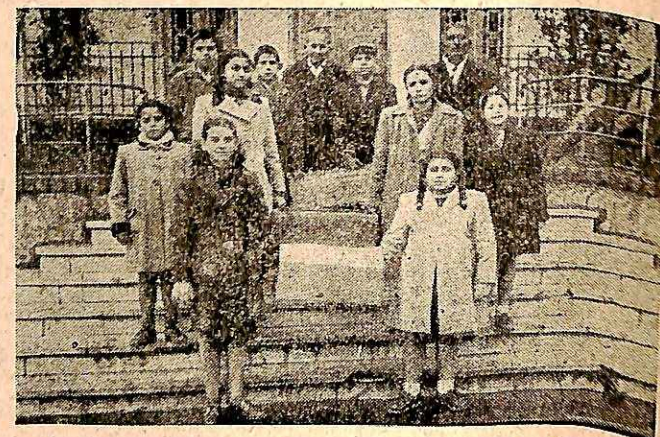
Έρυθροσταυρίται ΣΤ΄. τάξ. Γυμν. Κηφισσίας ὑδροχρωματίζουν τὸν περίβολον τοῦ σχολείου των.

Juniors of the High School Kifissia whitewash their school.

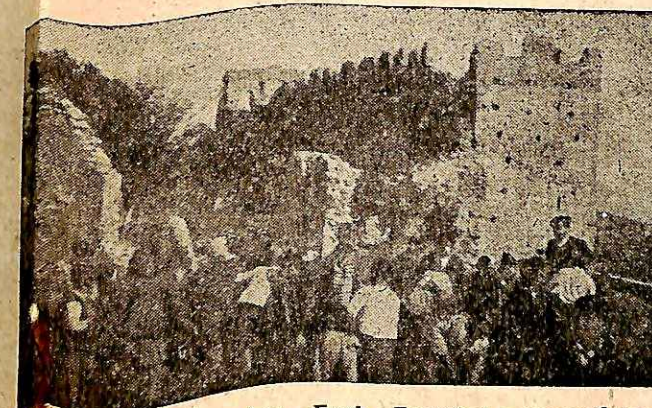
Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Κτικαδου - Τήνου βοηθοῦν εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου.

Juniors of the Elem. School Ktikadon - Tenos helping in mid-morning lunch.

Έρυθροσταυρίται 15ου Δημ. Σχολ. Β΄. Περιφ. Θεσσαλονίκης ἐπισκέφθησαν τὸ Στράτ. Νοσοκομεῖον καὶ διέειμαν δῶρα εἰς τοὺς τραυματίας.

Juniors of the 15th Elem. School, Salonica, visited the Milit. Hospital and distributed various gifts.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Γερακίου περιποιούνται τὰ πεῦκα.
Juniors of the Elem. School Gherakion cultivate pine trees.

Ἡ χορωδία τῶν Έρυθροσταυριτῶν τοῦ Γυμνασίου Μοσχάτου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν προγράμματος ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς ὁμάδος.

The chorus of the Juniors of the high School in Moschato who gave a program in labour of the groups' aims

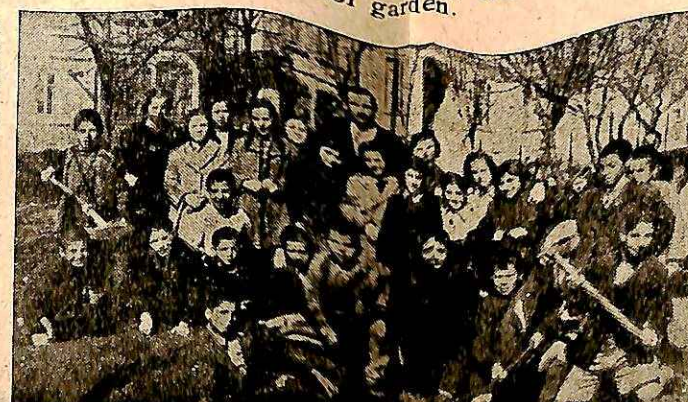

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ν. Μυλοτόπου φυτεύουν ἄνθη καὶ αἰθαλὴ δένδρα.
Juniors of the Elem. School N. Mylotopos planting flowers and trees.

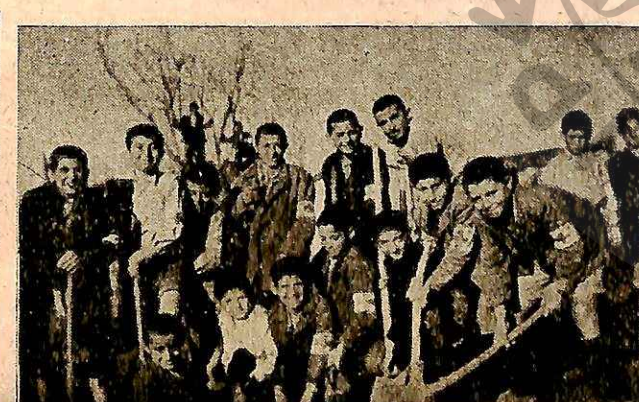

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Μαδύτου φυτεύουν 400 πεῦκα καὶ 100 κυπαρίσσους.
Juniors of the Elem. School N. Madytos planted 400 pinetrees and 100 cypresses.

Έρυθροσταυρίται Δ΄. Δημ. Σχολ. Ξάνθης εἰς τὸν σχολ. κήπον.
Juniors of the 4th Elem. School Xanthi at their school garden.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ἀγροσυκίας - Γιαννιτῶν φυτεύουν δένδρα.
Juniors of the Elem. School Agrosyikia - Yannitsa, planting trees.

Τό 'ωρολόγι κ' η' ιστορία του

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Από τα πολύ αρχαία χρόνια ο άνθρωπος βρέθηκε στην ανάγκη να μετρήσει το χρόνο, όπως μετρούσε και διάφορα άλλα ποσά, π.χ. τον αριθμό των προβάτων του ή την απόσταση του χωριού του από το γειτονικό χωριό. Και το μέτρομα μὲν τῶν προβάτων του ἢ τῆς ἀποστάσεως δὲν ἦταν καὶ τόσο δύσκολο, ἀφοῦ μπορούσε νὰ τὸ ἐπαναλάβῃ ὁ ἴδιος ἢ καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι πολλές φορές. Πῶς ὅμως νὰ μετρήσῃ τὸ χρονικὸ διάστημα, πού πέρασε ἀπὸ μιὰ ὀρισμένη στιγμή σὲ ἄλλη, ἀφοῦ δὲν εἶχε σταθερὰ σημάδια, πού νὰ ὀρίζουν τὸ διάστημα αὐτό;

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὰ μεγαλύτερὰ χρονικὰ διαστήματα μπορούσε νὰ τὰ ὑπολογίσῃ εὐκολότερα, γιατί εἶχε σταθερὰ ὅρια στὰ ὁποῖα μπορούσε νὰ κλείσῃ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος των. Τὸ χρονικὸ διάστημα π.χ. μιᾶς ἡμέρας ὀρίζεται εὐκόλως μὲ ἀρχὴ καὶ τέλος τὴν ἀνατολὴ καὶ τὴ δύση τοῦ ἡλίου. Ἡ δυσκολία ἦταν στὸν καθορισμὸ μικροτέρων χρονικῶν διαστημάτων, μιᾶς ἢ δυὸ ὥρων ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, ἢ 10 καὶ 20 λεπτῶν.

Κλεψύδρα

Γιὰ νὰ καταλάβουμε πόσο δύσκολος εἶναι αὐτὸς ὁ καθορισμὸς φθάνει νὰ θυμηθοῦμε διάφορα διὰ μας περιστατικά. Ὅταν παίζουμε μὲ τοὺς συμμαθητὲς μας καὶ τὸ παίγνιδι εἶναι εὐχάριστο, δολόκληρες ὥρες παίγνιδιού μᾶς φαίνονται γιὰ λίγα λεπτά. Καὶ ὅταν πάλι περιμένουμε κάποιον ἢ κάτι, τὰ λίγα λεπτά τῆς ἀναμονῆς μᾶς φαίνονται ὥρες ἀτελείωτες.

Οἱ δυσκολίες αὐτὲς καὶ ἄλλες παρόμοιες ἀνάγκασαν τὸν ἄνθρωπο νὰ ἐπινοήσῃ διάφορους τρόπους γιὰ νὰ μετρήσῃ τὸ χρόνο. Καὶ πρῶτα πρῶτα ἐχρησιμοποίησε τὴ σκιά, πού οἰκονομῇ τὰ διάφορα ἀντικείμενα, ὅταν φωτίζονται ἀπὸ τὸν ἥλιο. Ἡ σκιά αὐτὴ μετατοπίζεται, ὅπως ξέρομε, ὅσο μετατοπίζεται καὶ ὁ ἥλιος στὸν οὐρανὸ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας.

Απὸ τὴν παρατήρησι αὐτὴ ὠδηγήθηκε ὁ ἄνθρωπος στὴν κατασκευὴ τῶν ἡλιακῶν ὥρολογίων, τὰ ὁποῖα, ὅπως μᾶς λέει ὁ ἀρχαῖος Ἕλληνας ἱστορικὸς Ἡρόδοτος, κατασκεύασαν πρῶτοι οἱ Χαλδαῖοι.

Τὸ ἡλιακὸ ὥρολόγι εἶναι μιὰ πλάκα στρογγυλὴ ἢ τετράγωνη, τοποθετημένη συνήθως ὀριζόντια, πού ἔχει στὸ κέντρο τῆς καρφωμένο ἓνα μικρὸ σιδερένιο ἢ ξύλινο πάσσαλο. Τὸ μέρος τῆς πλάκας, πού διατρέχει ἡ σκιά τοῦ πασσαλίσκου αὐτοῦ ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ὡς τὴ δύση τοῦ ἡλίου, διαρεῖται σὲ ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὶς ὥρες. Τὰ ρολόγια ὅμως αὐτὰ δὲν ἔχουν καὶ μεγάλη ἀκρίβεια, γιατί, ὅπως ξέρομε ἢ θέσι τοῦ ἡλίου δὲν εἶναι πάντα ἡ ἴδια στὸν οὐρανό. Ἐξ ἄλλου εἶναι ἀχρηστὰ ὅχι μόνο κατὰ τὴ νύχτα, πού δὲν ὑπάρχει ἥλιος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέρα, ὅταν εἶναι συννεφιά.

Τελειότερα ὄργανα γιὰ τὴ μέτρησι τοῦ χρόνου ἦταν οἱ κλεψύδρες ὅπως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Ἡ κλεψύδρα ἦταν ἓνα δοχεῖο μέσα στὸ ὁποῖο ἔπεφτε νερό. Στὸ κάτω μέρος τοῦ δοχείου ὑπῆρχε μιὰ μικρὴ τρύπα, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔτρεχε τὸ νερό. Κάτω ἀπὸ τὴν κλεψύδρα ἔβαζαν ἄλλο δοχεῖο μέσα στὸ ὁποῖο ἔπε-

φτε τὸ νερό αὐτό. Εἶναι φανερό πῶς τὸ δοχεῖο αὐτό γέμιζε πάντα στὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα. Ἐπομένως ἀφήνοντας τὸ δοχεῖο αὐτό νὰ γεμίσῃ πολλές φορές, τόσες φορές μετροῦσαν καὶ τὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα.

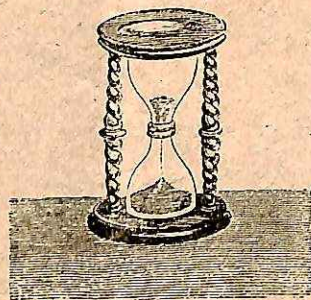
Μὲ τὶς κλεψύδρες μετροῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὸ χρονικὸ διάστημα, πού εἶχαν δικαίωμα οἱ διάφοροι ῥήτορες νὰ μιλήσουν στὰ δικαστήρια ἢ στὴν ἐκκλησία τοῦ δήμου. Ἔτσι ὅλοι οἱ ῥήτορες μιλοῦσαν ἴσο χρονικὸ διάστημα, πού τὸ μετροῦσαν μὲ τὴν κλεψύδρα.

Οἱ κλεψύδρες εἶχαν τελειοποιηθῇ τόσο πολύ, ὥστε μετροῦσαν ἀκόμη καὶ τὰ λεπτά καὶ τὰ δευτερόλεπτα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ῥωμαῖος στρατηγὸς Πομπήιος, ὅταν νίκησε τὸ Μιθριδάτη, τὸ 62 π.Χ., ἐθεωροῦσε ὡς τὸ σπουδαιότερο λάφυρό του μιὰ κλεψύδρα, πού πήρε ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ ἡττημένου βασιλιά.

Ἄλλο εἶδος ρολοιοῦ εἶναι τὸ ἀμωτόν. Αὐτὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ γυάλινα δοχεῖα μὲ στενοὺς λαίμους ἐνωμένους. Στὸ ἓνα δοχεῖο βάζομε ἄμμο. Ὅταν τὸ ἀναποδογυρίσουμε ἡ ἄμμος περνᾷ τὸ ἄλλο δοχεῖο. Τὸ ἀναποδογύρισμα αὐτὸ γίνεται πολλές φορές καὶ εἶναι φανερό πῶς ἡ ἄμμος χρειάζεται πάντα τὴν ἴδια ὥρα γιὰ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ ἓνα δοχεῖο στὸ ἄλλο.

Περὶ ἄλλα ἦταν καὶ τὰ ρολόγια τῶν ἀρχαίων Κινέζων. Ἦταν κάτι μακρουλά ραβδάκια καμωμένα ἀπὸ πριονίδι, ἀργίλλο, μόσχο καὶ ρετσίνα. Τὰ ἀνάβαν καὶ τὰ ραβδάκια αὐτὰ ἐκαίοντο σιγά - σιγά καὶ κανονικά. Ἔτσι μπορούσαν νὰ μετρήσουν ἴσα χρονικὰ διαστήματα καίοντας ραβδάκια τοῦ ἴσου μεγέθους.

Κατὰ τὸν μεσαῖωνα ὅλα αὐτὰ τὰ ρολόγια τῶν ἀρχαίων λησμονήθηκαν καὶ ἡ μέτρησι τοῦ χρόνου ἦταν δύσκολη. Μόλις κατὰ τὸ 16ο αἰῶνα ἄρχισαν νὰ κατασκευάζονται ρολόγια ὅμοια περίπου μὲ τὰ σημερινά. Ἀφορμὴ στὴν κατασκευὴ τῶν ἔδωσε ὁ Ἰταλὸς σοφὸς Γαλιλαῖος, πού ἀνακάλυψε τοὺς νόμους τοῦ ἐκκρεμοῦ.

Ἀρμωτὸν

Ὅπως λέει ὁ θρύλος, ὁ Γαλιλαῖος βρισκόταν μιὰ μέρα μέσα στὸ ναὸ τῆς Πίζας, ὅταν παρατήρησε πῶς ὁ μεγάλος πολυέλαιος τῆς ἐκκλησίας κουνιόταν πέρα δῶθε. Ἐκεῖνο πού ἐπρόσεξε ἦταν ὅτι οἱ κινήσεις αὐτὲς ἦταν ἰσόχρονες. Ἐμελέτησε τὸ φαινόμενο καὶ τότε διαπίστωσε πῶς, ἂν κρεμάσουμε μὲ ἓνα νῆμα ἓνα σῶμα βαρὺ, π.χ. μιὰ σιδερένια σφαῖρα, καὶ τὸ θέσωμε σὲ κίνησι, οἱ αἰωρήσεις τους, ὅπως λέμε στὴ φυσική, γίνονται μὲν διαρκῶς μικρότερες στὸ πλάτος, εἶναι ὅμως πάντοτε ἰσόχρονες.

Τὸ φαινόμενο αὐτὸ τοῦ ἐκκρεμοῦ τὸ ἐφάρμοσε πρῶτος στὰ ρολόγια ὁ Ὁλλανδὸς σοφὸς Χριστιανὸς Χούυγκενς, ὁ ὁποῖος ἐφεύρε καὶ τὸ σπειροειδὲς ἐλατήριο γιὰ τὴ διαρκὴ κίνησι τοῦ ἐκκρεμοῦ.

Απὸ τότε τὰ ρολόγια ἄρχισαν νὰ τελειοποιούνται ὥσπου ἐφθάσαμε στὰ σημερινὰ χρονόμετρα, ρολόγια δηλ. πού μετροῦν μὲ μεγάλη ἀκρίβεια ὅχι μόνο τὰ μεγαλύτερα χρονικὰ διαστήματα, δηλ. τὶς ὥρες καὶ τὰ λεπτά, ἀλλὰ καὶ τὰ μικρότερα, δηλ. τὰ δευτερόλεπτα καὶ κλάσματα τοῦ δευτερολέπτου.

Τὰ πρῶτα ρολόγια μὲ τὸ ἐκκρεμὸς ἦταν μεγάλα καὶ βαριά. Απὸ τὴν τελειοποίησι αὐτῶν ἐφθάσαμε στὰ σημερινὰ μικρὰ ρολόγια τῆς τσέπης καὶ τοῦ χεριοῦ.

Ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τῶν ρολογιῶν — ἡ ὥρολογιοποιία — ἔχει ἐξελιχθῇ σήμερα σὲ ἀληθινὴ ἐπιστήμη, ἀλλὰ καὶ καλλιτεχνία, ἀποτέλεσμα τῆς ἐπινοητικότητος, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν τελειοποίησι καὶ προαγωγὴ τοῦ πολιτισμοῦ.

Β'.

Καλλιεργημένα λειβάδια μποροῦν νὰ γίνουν παντοῦ στὴν Ἑλλάδα, ὅχι μόνον μὲ τριφύλλια, ὅχι μόνον ὅπου ὑπάρχει πλούσια γῆ καὶ νερό γιὰ πότισμα, ἀλλὰ καὶ σὲ φτωχότερα χωράφια.

II. Τὰ φυσικὰ λειβάδια. Αὐτὰ διαιροῦνται σὲ δύο κατηγορίες: τὰ χορτολειβάδια καὶ τὶς βοσκές.

Τὰ χορτολειβάδια εἶναι ἀνοικτοὶ τόποι, πού δὲν καλλιεργοῦνται καὶ ὅπου μεγαλώνουν φυσικὰ διάφορα χόρτα κατάλληλα γιὰ τροφὴ ζώων. Τὸ χόρτο αὐτὸ τὸ κόβουν, ὅταν ἀρχίσῃ ν' ἀνθίξῃ, γιατί τότε ἔχει ὅλα τὰ θρεπτικὰ στοιχεῖα στὸν ἀνώτατο βαθμό. Τὸ ἀφήνουν στὸ χωράφι νὰ ξηραθῇ καὶ κατόπιν τὸ πιέζουν σὲ μπάλλες καὶ τὸ διατηροῦν τὸ χειμῶνα. Ὅταν κόψουν τὸ χόρτο καὶ δὲν προβλέπουν ὅτι θὰ βρέξῃ γιὰ νὰ ξαναμεγαλώσῃ τὸ χόρτο καὶ νὰ πάρουν καὶ δεύτερο κόψιμο, βάζουν μέσα τὰ ζῶα νὰ βοσκῇσιν χωρίς νὰ τ' ἀφήσουν πολὺ καὶ κάνουν ζημιές.

Ὅπως ὅλες οἱ καλλιέργειες, ἔτσι καὶ τὰ χορτολειβάδια ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ περιποίησι, δηλαδή λίπανσι, στράγγισμα ὅσα νεροκατοῦν, πότισμα κλπ. Σὲ μερικές περιπτώσεις, ἔταν ἡ ποιότης τοῦ χόρτου δὲν εἶναι καλὴ, τότε ὀργάνουν τὰ λειβάδια, τὰ λιπαίνουν καὶ σπέρνουν σπόρους ἀπὸ εἶδη, πού εἶναι καὶ κατάλληλα γιὰ τὰ χόματα τοῦ λειβαδιοῦ καὶ θρεπτικά γιὰ τὰ ζῶα καὶ μεγαλώνουν γρηγορά.

Οἱ βοσκές διαιροῦνται σὲ δυὸ εἶδη. Στὶς καλοκαιρινὲς καὶ τὶς χειμωνιάτικες. Οἱ καλοκαιρινὲς βοσκές εἶναι στὰ βουνά, ὅπου τὸ χόρτο ἐκεῖ ψηλὰ κρατιέται πρᾶσινο τὸ καλοκαίρι, γιατί ὁ τόπος εἶναι σκεπασμένος μὲ χιόνια ὅλο τὸ

ΚΩΣΤΑ ΖΕΥΓΑ

χειμῶνα, καὶ κρατιέται δροσερὸς τὸ καλοκαίρι. Κάθε ἀνοιξὶ καὶ ἀκριβῶς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ξεκινᾷ τὰ κοπάδια τῶν προβάτων καὶ γιδιών γιὰ τὰ καλοκαιρινὰ λειβάδια. Εἶναι μιὰ παράδοσις αἰῶνων καὶ εἶναι ἓνα θέαμα ὀρασιότατο νὰ συναντήσῃ κανεὶς στοὺς δρόμους, πού πᾶν στὰ βουνά, τὰ τσελινγκάτα στὴν πορεία τους.

Κάθε τσελινγκάτο ἀποτελεῖται ἀπὸ 5 ἕως 20 οἰκογένειες, πού ἡ κάθε μιὰ ἔχει μερίδιο στὴν ὅλη ἐπιχείρησι. Ἀρχηγὸς εἶναι ὁ τσελινγκας καὶ αὐτὸς ἔχει πάντα τὴν τελευταία λέξι καὶ αὐτὸς ἀποφασίζει γιὰ ὅλα καὶ σ' αὐτὸν ὑπακούουν ὅλοι χωρὶς ἀντίρρηση. Τὰ τσελινγκάτα ἔχουν ἀπὸ 300 ἕως 1.000 πρόβατα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μεγάλα τσελινγκάτα μὲ 5.000 πρόβατα καὶ περισσότερα. Κάθε τσελινγκάτο ἔχει 5 - 50 ἄλογα ἢ μουλάρια γιὰ τὶς μεταφορὰς καὶ 5 ἕως 20 σκυλιὰ γιὰ νὰ φυλάγουν τὰ πρόβατα ἀπὸ τοὺς λύκους. Τὰ σκυλιὰ αὐτὰ εἶναι θαυμαστά. Ὑψηλόσωμα, σοβαρά, πιστά, σκληρά καὶ ἀποφασισμένα, εἶναι ἡ ζωὴ τῶν κοπαδιῶν, γιατί αὐτὰ θὰ μωρυστοῦν τὸ λύκο, πολλές φορές ἀπὸ 1.000 μέτρα μακριά, ὅταν στὶς ἀντάρες, τὶς καταιγίδες καὶ τὶς χιονοθύελλες κατέβουν κοπαδιαστὰ οἱ λύκοι νὰ σπαράξουν πρόβατα· τότε κανεὶς ἄλλος δὲν μπορεῖ ν' ἀκούσῃ ἢ νὰ δῇ τοὺς λύκους. Μόνο τὰ τοσπανόσκυλα τὸν μωρίζουν καὶ τὸν ἀκοῦν καὶ αὐτὰ θὰ δώσουν τὴ μάχη. Πολλὲς φορές στὶς μάχες, πού δίνουν μὲ τοὺς λύκους, σκοτώνονται. Δὲν ὑπάρχει ὅμως παράδειγμα τοσπανόσκυλου, πού ὑπεχώρησε μπροστὰ στοὺς λύκους ὅσοι κι ἂν ἦταν. Θὰ ὑπερασπίσῃ πάντα μέχρι τελευταίας πνοῆς τοῦ τὰ πρόβατα, πού τοῦ ἐμπιστεύθηκαν, ἔστω καὶ ἂν ξέρῃ πῶς θὰ χαθῇ. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ τοσπάνηδες ἀγαποῦν τὰ σκυλιὰ τους ὅπως τὰ παιδιὰ τους καὶ τὰ φροντίζουν. Ὑπάρχει μιὰ παλιὰ συνήθεια νὰ κόβουν τ' αὐτιά τῶν τοσπανόσκυλων, ὅταν νεννηθοῦν. Αὐτ' αὐτὸ κάνουν μὲ τὴν ἰδέα ὅτι ἔτσι ἀκοῦν καλύτερα. Δὲν νομίζω πῶς εἶναι σωστὸ.

Ὅταν λοιπὸν κινᾷ τὸ τσελινγκάτο γιὰ τὸ βουνό, μπροστὰ ἀπ' τὸ κοπάδι πᾶει ἓνας σκύλος. Πίσω ἔρχονται τὰ πρόβατα καὶ πίσω ἀπ' αὐτὰ οἱ ὑπιστικοὶ (οἱ βοσκοί). Ποῖο πίσω ἔρχονται τὰ μουλάρια καὶ τ' ἄλογα φορτωμένα μὲ τὰ πράγματα τῶν οἰκογενειῶν, κουβέστες χειροποίητες, καζάνια, τετζερέδια, λαγῆνια ἢ ὅ,τι θὰ χρειαστοῦν οἱ οἰκογένειες στὸ βουνό τὸ καλοκαίρι καὶ ἐπὶ πλεόν, τὶς τροφές, τὰ μαῦρά καὶ τοὺς γέρους. Στὰ μουλάρια φορτώνουν καὶ τὰ μικρὰ ἄρνια, πού δὲν μποροῦν νὰ περπατήσουν ἢ τ' ἄρρωστα πρόβατα καὶ τὴν ὅλη συνοδεία κλείνουν πάλι σκυλιά, τὰ πιὸ γέρικά καὶ τὰ πιὸ σοβαρά.

Στὰ καλοκαιρινὰ λειβάδια (τὶς βοσκές) θὰ μείνουν τὰ πρόβατα μέχρι τοῦ Ἀγίου Δημητρίου ὁπότε θ' ἀρχίσουν μὲ τὴν ἴδια τάξι καὶ σειρά νὰ κατεβαίνουν στοὺς κάμπους, στὰ χειμωνιάτικα λειβάδια, στὰ χειμαδιά.

Τὰ καλοκαιρινὰ λειβάδια, τὰ βουνήσια, μποροῦν νὰ πλουτιστοῦν καὶ νὰ δώσουν περισσότερο καὶ θρεπτικώτερο χόρτο, ἂν τὰ φροντίσουμε μὲ τὰ μέσα πού εἴπαμε γιὰ τὰ χορτολειβάδια τῶν κάμπων.

Οἱ χειμωνιάτικες βοσκές (τὰ χειμαδιά) εἶναι στοὺς κάμπους. Αὐτὲς διαιροῦνται σὲ δυὸ εἶδη. Τὶς καλλιεργημένες καὶ τὶς χέρσες βοσκές. Οἱ καλλιεργημένες βοσκές εἶναι ἡ χωράφια, πού ξεκουράζονται (ἀγροναπαύσεις) ἢ καλλιεργημένα, πού ἔχουν θεριστὴ ἢ καλαμιὲς σιτηρῶν, πού μένουν ἔτσι ὡς νὰ δεχθοῦν νέα ὀργώματα τὴν ἀνοιξί.

Οἱ χέρσες χειμωνιάτικες βοσκές εἶναι τόποι ἀκαλλιεργητοὶ συνήθως, πού ἀνήκουν στὶς κοινοτήτες καὶ πού μόνιμα χρησιμοποιοῦνται γιὰ βοσκές.

Ἄν οἱ κτηνοτρόφοι μᾶς ἐφρόντιζαν τὰ χορτολειβάδια τους καὶ τὶς βοσκές θὰ μπορούσαν νὰ τὶς ἀναγκάσουν νὰ δώσουν 3 καὶ 4 φορές περισσότερο χόρτο καὶ ἐπομένως νὰ πάρουν ἀπὸ τὰ ζῶα τους 3 καὶ 4 φορές περισσότερο γάλα καὶ κρέας ἀπ' ὅ,τι παίρνουν τώρα καὶ θὰ μπορούσαμε ἔτσι νὰ μὴν ἔχουμε ἀνάγκη νὰ φέρνωμε αὐτὰ τὰ εἶδη ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ οἱ κτηνοτρόφοι μᾶς νὰ ζοῦνε πολὺ καλύτερα ἀπὸ τώρα. Δυστυχῶς ὅμως οἱ κτηνοτρόφοι μᾶς ὅχι μόνον δὲν ἐξαρμύζουν τὶς μεθόδους, πού πρέπει ν' ἀκολουθήσουν γιὰ νὰ πλουτίσουν τὰ λειβάδια τους, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοὺς τὶς πῇ κανεὶς δὲν τὸ παραδέχονται, γιατί παράδοσις γενεῶν καὶ γενεῶν δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ παραμερισθῇ. Πρέπει λοιπὸν νὰ δοῦν πρῶτα μὲ τὰ μάτια τους ἓνα παράδειγμα ζωντανό καὶ βύτερα νὰ δεχθοῦν νὰ ἐφαρμόσουν καινούργιες μεθόδους. Γι' αὐτὸ τὸ Κράτος ἄρχισε ἐφέτος ἓνα πρόγραμμα ἀποδεικτικῶν λειβαδιῶν καὶ ἀπειδείξεων τῶν καινούργιων μεθόδων.

Ἐρυθροσταυρίτισσαι Παλλείου Γυμνασίου Πειραιῶς, ὀργάνωσαν φιλοanthropική παράστασι ὡπὲρ τῶν ἀπῶρων.

Girl Juniors of the Rallieion High School Piraeus organized a performance in favour of the poor.

Σάν Παραμύδι οί ΒΑΛΑΝΙΔΙΕΣ και ο ΔΡΑΚΟΣ

Δεν πᾶν πολλά χρόνια, πού βρέθηκα περαστικός σ' ἕνα χωριό τῆς Ἠπείρου κι ἄκουσα τὴν ἱστορία τούτη.

Τὸ χωριό ἦταν χτισμένο στοὺς πρόποδας ἑνὸς βουνοῦ, πού εἶχε ψηλά στὴν κορφή του μιά σπηλιά βαθειά καὶ σκοτεινὴ. Οἱ κάτοικοι τὴν ἔλεγαν Δρακότερπα κι διηγόνταν τὴν ἱστορία, πού γράφω ἐδῶ, ὅπως τὴν εἶχαν ἀκουστά ἀπὸ τοὺς παπποῦδες τῶν.

Κάθε χρόνο, τὸ χωριό, πανηγύριζε τὴ γιορτὴ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, πού πέφτει σὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου. Ἡ ὁμορφὴ ἐκκλησιόλα τῆς Ἀγίας, εἰς ὅσον ἡχοῦσε ἅπαντες, πῶς ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, δίπλα σὲ μιά πηγὴ μὲ νάστιμο καὶ δροσερὸ νερό, πού τὴν ἱσκιώνει ἕνας πανώριος καὶ μὲ πλούσια φυλλωσιά, γεροπλάτανος. Αὐτὸ τὸ πανηγύρι ἦταν ἡ χαρὰ καὶ ἡ περηφάνεια τῶν κατοίκων, σ' αὐτὸ ἔμπαιναν κι ἐχόρευαν ὅλα τὰ παλληκάρια κι ὅλες οἱ κοπέλες τοῦ χωριοῦ, ντυμένες μὲ τίς γραφικὲς τοὺς φορεσιές.

Εἶχε ὅμως κι ἕνα κακό, πού τὸ χαλοῦσε, αὐτὸ τὸ πανηγύρι. Ὁ Δράκος, πού ἔμενε μέσα σὲ κεῖνη τὴ σπηλιά, πού εἶπαμε, ἔδωκε καὶ μὲ δυὸ πηδηγιὲς ἐρχόταν σὸ πανηγύρι καὶ καθόταν στὴν ἀκρὴ καρτερώντας. Ἀμα ἔβλεπε νὰ μπαίνει στὸ χορὸ ἡ ὁμορφότερη νέα, τὴν ἀρπάζε κι ἔφευγε στὴ σπηλιά του. Ἔτσι τὸ πανηγύρι, πού ἀρχίζει μὲ κέφι καὶ μὲ χαρὰ, κατέληγε νὰ τελειώνει μὲ πένθος. Μιά, δυὸ, τρεῖς χρονιὲς ἔγινε καὶ ξανάγινε τούτῃ ἡ συμφορὰ, ὅπου σὸ τέλος οἱ χωρικοὶ ἀπελπισμένοι παρακάλεσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς σώσῃ. Ὁ Θεὸς τότε εἶπε στὴν Ἀγία Παρασκευὴ νὰ σκοτώσῃ τὸν Δράκο. Πραγματικά, τὴν ἡμέρα τοῦ πανηγυριοῦ ἦρθε ὁ Δράκος κι ἐκάθησε παράμερα. Ἦρθε κι ἡ Ἀγία Παρασκευὴ ντυμένη σὰν χωριάτισσα, κρατώντας στὰ χέρια τὴ ρόκα καὶ γνέθοντας.

Μόλις ὁ Δράκος ἄρπαξε τὴν ὁμορφότερη, τὸν στράνιε στὰ πόδια ἡ Ἀγία, τὸν φτάνει καὶ τοῦ δίνει μιά μὲ τὴ ρόκα τῆς καὶ τὸν πληγώνει. Ἀφήνει ὁ Δράκος τὴν κοπέλα καὶ φεύγει γιὰ τὴ σπηλιά του, ὅπου χόθηκε καὶ δὲν ξαναφάνηκε. Στὸ δρόμο πού ἔφευγε, ἔπεσαν σταλαγματιὲς αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴ του. Ὅπου ἔπεσαν οἱ σταλαγματιὲς ἀπὸ τὸ αἷμα, φύτρωσαν βαλανιδιὲς κι ἔτσι μπορεῖ νὰ ἰδῇ καθένας σήμερα ἀκόμα, τὸ δρόμο, πού ἀκολούθησε ὁ Δράκος ὅταν τὸν κυνηγοῦσε ἡ Ἀγία Παρασκευή.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία, πού ἄκουσα σὲ κείνο τὸ χωριό τῆς Ἠπείρου. Συνηθίζω ὅταν ἀκούω μιά ἱστορία, ἕνα θρύλο, ἕνα λόγο ὁποιοδήποτε, νὰ ἀναζητῶ τὴν ἀλήθεια, πού κρύβει μέσα τοῦ καὶ νὰ προσπαθῶ νὰ βρῶ τὸ νῆμα, πού θὰ μὲ ὁδηγήσῃ στὴν ἐξήγησή.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔκαμα καὶ μὲ τούτῃ τὴν ἱστορία. Γιὰ νὰ τὴν ἐξηγήσω ἐρρίξα μιά ματιά στὴν τοποθεσίαν τοῦ χωριοῦ, σὸ βουνὸ μὲ τὴ Δρακότερπα καὶ στὴν πλαγιά μὲ τίς βαλανιδιὲς. Ὁμολογῶ πὼς δὲν ἀρνήσασκα καὶ δὲν δυσκολεύθηκα νὰ βρῶ τὴν ἐξήγησιν τοῦ μύθου.

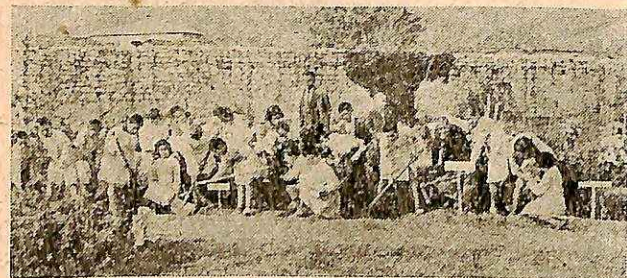
Ὁ Δράκος τοῦ χωριοῦ δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο, παρά τὸ ξεροπόταμο, πού κατέβαινε ἀπ' τὸ βουνό, περνοῦσε καταμεσῆς σὸ χωριό καὶ ξεχύνονταν σὸν κάμπο, ὅπου ὑπῆρχαν τὰ χωράφια καὶ τ' ἀλώνια τοῦ χωριοῦ.

Τὸ ἐτήσιον πανηγύρι, ἦταν ἡ γεωργικὴ παραγωγὴ τοῦ χωριοῦ, πού ἀκριβῶς γύρω ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία τῆς γιορτῆς τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, βρισκόταν πᾶν στὴν πὶν κρίσιμη ὥρα τῆς. Τὰ χωράφια μὲ εἶχαν θερίσῃ καὶ τὰ χρυσὰ στάχυα, δεμένα σὲ δεμάτια, καρτεροῦσαν στημένα σὲ πλούσιες θεμωνιές, τὴ στιγμὴ τοῦ ἀλωνισμοῦ. Καὶ νά, πού πάνω σὲ

Π. ΓΡΙΣΠΟΥ

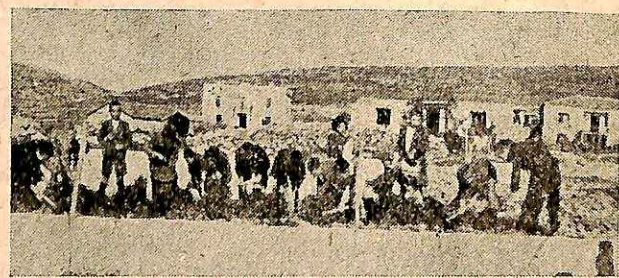
τούτῃ τὴν ὥρα, ξεσποῦσε μιά ξαφνικὴ καλοκαιριάτικη νεροποντὴ, τὸ ξεροπόταμο φούσκωνε, κατέβαινε ὁρμητικὸ, σήκωνε τίς θεμωνιές καὶ πήγαινε τὴν ὁμορφότερη σοδειὰ τοῦ χρόνου, στὴ θάλασσα, ἀφήνοντας τοὺς χωρικοὺς σ' ἀπελπισία. Τότε οἱ χωρικοὶ παρακάλεσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς σώσῃ κι ὁ Θεὸς τοὺς ἔστειλε φῶτισι τὶ νὰ κάμουν. Μόνοι τοὺς οἱ χωρικοὶ, μὲ τὸ μυαλὸ τοὺς κατὰλαβαν τί ἦταν ἐκεῖνο πού ἔπρεπε νὰ κάμουν γιὰ νὰ σωθοῦν. Τὸ λέει ὁ μῦθος. Ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ πληγωμένου θηριοῦ, φύτρωσαν βαλανιδιὲς. Πού σημαίνει ὅτι οἱ χωρικοὶ ἀπεφάσισαν νὰ προστατέψουν τὸ δάσος, πού ἦταν πάνω ἀπ' τὸ χωριό τους, νὰ πάψουν νὰ κόβουν τίς βαλανιδιὲς καὶ ν' ἀφίσουν νὰ φυτρώσουν κι ἄλλες. Ἔτσι ὁ λόγος πύκνωσε, ἡ πλαγιά ἔκλεισε ἀπὸ τὸ κλαρί, τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ἔπαψε νὰ τρέχῃ ἐλεύθερο καὶ ὁρμητικὸ καὶ τὸ ξεροπόταμο δὲν μποροῦσε πιά νὰ φουσκῶνῃ μὲ μιά ξαφνικὴ καλοκαιριάτικη νεροποντὴ καὶ νὰ πληγῇ τὴν ἐσοδείαν τῆς χρονιάς.

Ἔτσι ἐξήγησα τὴν ἱστορία τοῦ ἡπειρώτικου χωριοῦ. Καὶ συγχρόνως ἔκαμα τὴ σκέψιν πὼς χωριά δὲν ἔχουν ἀπὸ ἕναν τέτοιο Δράκο, πού ἀρπάζει κάθε χρόνο τὴν ὁμορφότερη κοπέλα τοῦ πανηγυριοῦ. Καὶ πὼς χωριὰ δὲ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόσουν αὐτὴν τὴν συνταγὴν γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸν Δράκο τους. Ὅλα ἡ σχεδὸν ὅλα τὰ χωριά μας βρισκονται δυστυχῶς σ' αὐτὴ τὴ θέση. Νὰ ὅμως πού δὲν μποροῦν νὰ βρῶ μόνους τοὺς δρόμους πρὸς τὴ σωτηρίαν. Τὸ δρόμο αὐτὸ ἔχουμε χρεὸς νὰ τοὺς τὸν δείξουμε ἐμεῖς, ἐγὼ πού σὰς γράφω αὐτὰ καὶ σεις πού τὰ διαβάσετε, μικροὶ μου φίλοι.

Ἐρυθροσταυρίται Α' Πρωτ. Παῖδ. Ἀκαδημίας Τριπόλεως εἰς τὸν σχολικὸν κήπον.

Juniors of the 1st Model School at the Pedagogical Academy Tripolis at their school garden.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Παλαιοκάστρου Θεσσαλονίκης, εἰς τὸν Σχολ. κήπον.

Juniors of the Elem. School Paleokastron - Salonica, at their school garden.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ

ΤΟ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

Μιά φορὰ κι ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνα μυλωνόπουλο. Ὅλη τὴν ἡμέρα δούλευε στὸ μύλο καὶ κουραζόταν πολὺ. Δὲν ἦταν ὅμως εὐχαριστημένο, γιατί ὁ μυλωνᾶς ἦταν ταγκούνης καὶ δὲν τὸ καλοπλήρωνε.

Ἀμα εἶδε κι ἀπόειδε τὸ μυλωνόπουλο, πὼς μένοντας κοντὰ στὸν ἀφεντικό του δὲν θὰ ἔκανε προκοπὴ, ἀποφάσισε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μύλο καὶ νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὴν τύχη του. Ἐνὰ πρωὶ λοιπὸν πήρε τὸ σακκούλι του, ἀποχαιρέτησε τὸ ἀφεντικὸ του καὶ ξεκίνησε. Ὅλη του ἡ περιουσία ἦταν ἕνα σακκούλι, μιά φλογέρα, ἕνα πριόνι, μιά ἀξίνα καὶ ἕνα μυστρί.

Πήγαινε - πήγαινε, πέρασε κάμπους καὶ βουνά, καὶ στὸ τέλος ἔφτασε σὲ μιά ἐρημικὴ ρεματιά. Ἐκεῖ βρῆκε ἕνα ἐρειπωμένο νερόμυλο. Οὔτε φτερά εἶχε, οὔτε παράθυρα, οὔτε στέγη.

Τὸ μυλωνόπουλο οἰχτήκε ἀμέσως στὴ δουλειά. Ἔκοψε ξύλα ἀπὸ τὸ δάσος, ἐπιδιόρθωσε τὴ φτερωτὴ, ἔκαμε παράθυρο στὸ μύλο του, τοῦ ἔβαλε στέγη καὶ περιμένε πελάτες. Τὸ μέρος ὅμως, ὅπως εἶπαμε, ἦταν ἐρημικὸ καὶ τοῦ κάκου περιμένε τὸ μυλωνόπουλο νὰ ἔρθῃ κανεὶς ν' ἀλέσῃ τὸ σιτάρι του.

Πέρασε ἔτσι κάμποσος καιρὸς καὶ τὸ μυλωνόπουλο ἄρχισε ν' ἀπελπίζεται. Μιά μέρα ὅμως, ἐκεῖ πού ἦταν συλλογισμένο, ἄκουσε ἀπὸ μακριὰ φωνές, ποδοβολητὰ ἀλόγων καὶ γαυγίσματα σκυλιῶν. Περίεργο βγῆκε ἀπὸ τὸ μύλο του νὰ ἰδῇ τί τρέχει.

Τὴν ἴδια στιγμὴ παρουσιάστηκε μπροστά του μιά ἀλεπού, λαχανιασμένη ἀπὸ τὴν τρεχάλα καὶ ἀλαφιασμένη ἀπὸ τὴν τρομάρα.

— Καλέ μου μυλωνᾶ, εἶπε μὲ κομμένη τὴ φωνή. Κρύψε με, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ὁ βασιλιάς μὲ τοὺς αὐλικούς του ἔχει βγῇ κυνήγι καὶ τὰ σκυλιὰ του μὲ κυνηγοῦν. Κρύψε με κι ἐγὼ δὲν θὰ φανῶ ἀχάριστῃ στὸν εὐεργέτη μου.

Τὸ μυλωνόπουλο, πού εἶχε πονετικὴ καρδιά, λυπήθηκε τὴν ἀλεπού καὶ τὴν ἔκρυψε στὸ μύλο του.

Σὲ λίγο ἔφτασε κι ὁ βασιλιάς μὲ τοὺς αὐλικούς του, ζήτησαν τὴν ἀλεπού ἀπὸ δῶ, τὴ ζήτησαν ἀπὸ κει, καὶ στὸ τέλος, βέβαιον πὼς τοὺς ξέφυγε, ἀπομακρύνθηκαν.

Ἀμα πέρασε ὁ κίνδυνος, ἡ ἀλεπού βγῆκε ἀπὸ τὴν κρυψώνα τῆς.

— Σ' εὐχαριστῶ, καλέ μου μυλωνᾶ, πού μοῦ γλύτωσες τὴ ζωὴ. Σὲ λίγο θὰ δῆς πὼς δὲν ἔκαμες ἄσχημα, πού μὲ βοήθησες.

Αὐτὰ εἶπε ἡ ἀλεπού καὶ χάθηκε μέσα στὸ δάσος.

Σὲ λίγο γύρισε κρατώντας στὸ στόμα τῆς ἕνα μεγάλο βῶλο ἀσῆμι. Τὸν ἀκούμπησε μπροστά στὸ μύλονά καὶ τοῦ εἶπε :

— Φύλαξέ το αὐτό, γιατί σὲ λίγο θὰ μᾶς χρειαστῇ. Καὶ ξανάφυγε.

Ἐλεψε κάμποσες ὥρες καὶ ξαναγύρισε φέροντας τώρα ἕνα μεγάλο βῶλο χρυσάφι. Τὸν ἄφησε κι αὐτὸν καὶ ξανάφυγε. Ὅταν ξαναῆρθε, κρατοῦσε στὸ στόμα τῆς ἕνα μεγάλο διαμάντι, πού λαμποκοποῦσε κι ἀστραφετὸ σὰν τὸν ἥλιο.

Τὸ μυλωνόπουλο δὲν πίστευε τὰ μάτια του.

— Βλέπεις, τοῦ λέει τότε ἡ ἀλεπού, πὼς εἶχα δίκιο, ὅταν σοῦ ἔλεγα νὰ μὲ κρύψῃς καὶ δὲν θὰ μετα-

νοιώσῃς; Δὲν τελείωσα ὅμως ἀκόμα. Τώρα θὰ φροντίσω νὰ σοῦ βρῶ καὶ μιά νύφη νὰ παντρευτῇς καὶ νὰ γίνῃς κι ἐσὺ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχόντες τοῦ τόπου.

Μόλις εἶπε αὐτὰ ἡ ἀλεπού ξανάφυγε, παίρνοντας μαζί τῆς τὸ βῶλο τὸ ἀσῆμι.

Περπάτησε, περπάτησε, ὥσπου ἔφτασε στὸν πύργο ἑνὸς πλούσιου ἀρχοντα. Παρουσιάστηκε τότε μπροστά του καὶ τοῦ λέει :

— Ἀρχοντά μου! Ὁ ἀφεντικός μου μ' ἔστειλε νὰ σοῦ ζητήσω τὴν κόρη σου γιὰ γυναῖκα του. Εἶναι νέος καὶ πλούσιος καὶ μοῦ ἔδωσε αὐτὸ τὸ βῶλο τὸ ἀσῆμι νὰ τὸ προσφέρω δῶρο στὴν κόρη σου.

Ὁ ἀρχοντας εὐχαριστήθηκε ὅταν εἶδε τὸ ἀσῆμι, γιατί κατάλαβε πὼς ὁ νέος, πού ζητοῦσε τὴν κόρη του θὰ ἦταν πλούσιος. Ἦθελε ὅμως νὰ ἰδῇ καὶ τὸν ἴδιο πρὶν νὰ ἀποφασίσῃ. Τοῦ παραγγέλλει λοιπὸν μὲ τὴν ἀλεπού νὰ ἔρθῃ κι ὁ ἴδιος στὸν πύργο του νὰ τὸν γνωρίσῃ.

Χαρούμενη ἡ ἀλεπού γύρισε στὸ μύλο καὶ εἶπε στὸ μυλωνόπουλο τὰ καθέαστα. Ὁ μυλωνᾶς βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέση.

— Κυρὰ ἀλεπού, πὼς θὰ παρουσιαστῶ ἐγὼ μπροστά σὲ τέτοιον ἀρχοντα μὲ τὰ κουρέλια, πού φορῶ;

— Μὴ φοβάσαι, τοῦ ἀπάντησε ἡ ἀλεπού· ἔλα μαζί μου καὶ θὰ ἰδῇς.

Ξεκίνησαν λοιπὸν κι οἱ δυὸ τους γιὰ τὸν πύργο τοῦ ἀρχοντα. Ὅταν βρέθηκαν μέσα στὸ δάσος βρῆκαν μιά μικρὴ λίμνη. Ὅταν ἔφτασαν κοντὰ λέει ἡ ἀλεπού στὸ μυλωνά :

— Βούτηξε μέσα στὴ λίμνη καὶ θὰ ἰδῇς.

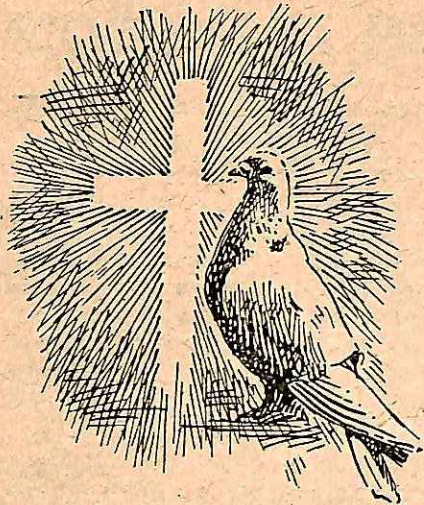
Ὁ μυλωνᾶς ἔκαμε ὅπως τοῦ εἶπε ἡ ἀλεπού. Ἀμέσως τὰ παλιόρουχά του ἐξαφανίστηκαν καὶ ἀπὸ τὴ λίμνη βγῆκε ἕνας ὡραῖος νέος, ντυμένος σὸν μετάξι καὶ σὸν χρυσάφι.

Ἐξακολούθησαν ὕστερα τὸ δρόμο τους κι ἔφτασαν στὸν πύργο τοῦ ἀρχοντα. Πατέρας καὶ κόρη εὐχαριστήθηκαν πολὺ ἀπὸ τὸ παρουσιαστικὸ τοῦ γαμπροῦ.

Σὲ λίγες μέρες ἔγιναν οἱ γάμοι τους μὲ γλέντια καὶ χαρὲς κι ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ κι ἐμεῖς καλύτερα...

Κυρὰ Ἀλεπού πὼς θὰ παρουσιαστῶ ἐγὼ μπροστά σὲ τέτοιον ἀρχοντα...

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Όπως μας βεβαιώνει η χριστιανική παράδοση όταν ο Κύριος, ο Ίησους Χριστός, έδωκε από τον Ίωάννη, ένα περιστέρι πέταξε πάνω από το κεφάλι του...

Ήταν «τό» Άγιον Πνεύμα έν είδει περιστέρως» δηλαδή υπό μορφήν περιστεριού, όπως θα λέγαμε απλούστερα.

Μά και στη γέννησι του Χριστού το περιστέρι έχει παίζει το ρόλο του.

Η ελληνική παράδοση — όχι η χριστιανική — πιστεύει πως το περιστέρι ήταν εκείνο, που ώδήγησε τους Μάγους μέσα στο θεοβάδιστο σπήλαιο της Βηθλεέμ. Θά μου πητε και τό Άστρο; Τό Άστρο φυσικά τους ώδήγησε ως τη Βηθλεέμ από της Ανατολής τά βάθη. Μά μέσα στο σπήλαιο το περιστέρι τους ώδήγησε...

Ετσι το περιστέρι έχει γίνει το αγαπημένο πουλί της χριστιανικής θρησκείας. Έγινε ένα από τά πολλά της σύμβολα. Συμβολίζει την καθαρότητα, την αγνότητα και την ακεραιότητα. Και προσωποποιεί τους Άποστόλους και τό Άγιον Πνεύμα...

Στά πιο παλιά χρόνια στις Άγιες εικόνες οι άγιοι άρχοντες τοποθετούσαν δεξιά και άριστερά του σταυρού δυο συμπλέγματα από 6 περιστέρια τό καθένα. Συμβόλιζαν τους δώδεκα Άποστόλους.

Τό περιστέρι τό εύλόγησε ο ίδιος ο Χριστός όταν κατατρεγμένος από τους Ίουδαίους συναντούσε έδω κι εκεί την άχαριστία των ανθρώπων...

Όταν ο Χριστός μαρτυρούσε πάνω στο Σταυρό, τό περιστέρι πέταξε κοντά του και κάθισε δίπλα του...

— Ήρθα του είπε κοντά σου για συντροφιά. Κι αν θέλεις είμαι έτοιμο νά τρέξω για τό χατήρι Σου, όπου θέλεις.

— Ναι, καλό μου περιστέρι, εύλογημένο πουλί. Πήγαινε στη Μητέρα μου και πές της τό μαρτύριο του γιου της και παρακάλεσε την νά έλθη για νά την δώ για τελευταία

φορά... Και στο έξης νά είσαι ο εύεργετικός ταχυδρόμος των ανθρώπων. Έκαμε τό περιστέρι τό θέλημα του Κυρίου και σέ λίγο ξαναγύρισε... Ήταν ακριβώς ή στιγμή, που ο ένας από τους ληστές χλεύαζε τόν Θεάνθρωπο... Μά τό περιστέρι πέταξε κοντά του. Κι άρχισε ένα τρομερό και θορυβώδες πλατάγισμα των φτερών του. Έτσι πνίγηκαν τά μοχθηρά λόγια, που άκούστηκαν στο λόφο του Γολγοθά...

Η ανθρώπινη κακία είχε αποστομωθή από τό πνεύμα τό Άγιο...

Εύλογήθηκε άλλη μια φορά τό περιστέρι από τόν Ίησού, που σέ λίγο παράδινε τό πνεύμα...

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

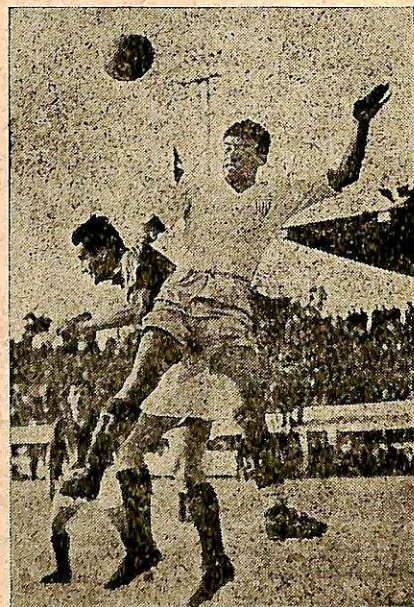
ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Άρκετοι νεαροί αναγνώστες μας παραπονούνται σέ γράμματά τους γιατί δεν γράφουμε συχνά για τό ποδόσφαιρο, και την αξία του. Έχουμε όμως πολλές φορές γράψει για την ακαταλληλότητα του φούτ - μπάλ στην ανάπτυξη των μικρών παιδιών. Η παιδιά αυτή είναι για μεγάλους, για ιεστωμένα κορμιά, που δεν μπορεί νά τά έπηρεάσει ή σκληρή προσπάθεια και οι δύσκολες κινήσεις, αποκλειστικά των ποδιών, που τά κάνει νά παραμορφώνονται. Θά υποδείξουμε, λοιπόν, για μία ακόμα φορά στους μικρούς φίλους μας νά μή παίζου ν μπάλλα, μέχρις ότου φθάσουν τουλάχιστον τά δεκαπέντε τους χρόνια.

Άλλο πράγμα, βέβαια, είναι τό νά παρ ακ ο λ ο υ θ ο υ ν τό ποδόσφαιρο, αφού τους άρέσει. Η γνώμη μας και στο ζήτημα αυτό είναι ότι στη χώρα αυτή, που γέννησε τόν άθλητισμό και τό άθλητικό πνεύμα, εκείνο που πρέπει νά βρίσκεται στην πρώτη θέση είναι ο κλασσικός άθλητισμός του στίβου. Αυτό είναι τό ευγενέστερο και τό καταλληλότερο σπόρ για κάθε παιδί, πρό παντός όμως για κάθε Έλληνόπουλο, που έχει την μεγάλη τιμή της κληρονομιάς εκείνων που έδημιούργησαν τόν άθλητισμό και τόν πολιτισμό. Γιατί, όπως θα ξέρετε, άθλητισμός δεν σημαίνει μόνο καλλιέργεια του σώματος, αλλά και του πνεύματος. Κι αυτόν τόν θαυμασιο συνδυασμό είχαν πετύχει οι μεγάλοι μας πρόγονοι με τά άθλητικά αγωνίσματα, τό τρέξιμο, τό πάλασμα και τό λιθάρι, που ήταν και στόν καιρό της Έπαναστάσεως του 1821 τά εθνικά αγωνίσματα των άρματωλών και ικλεφτών της Άπελευθερώσεως και που με τόση περηφάνεια αναφέρει στόν ύμνο του ο Όλυμπιακός ποιητής: «Στό δρόμο και στο πάλασμα και στο λιθάρι, στόν εύγενών αγώνων λάμψε την όρμη και με τ' αμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι, και σιδερένιο πλάσε κι' άξιο τό κορμί».

Δίκιο όμως έχουν οι νεαροί αναγνώστες μας για την πρόοδο, που παρουσίασε τό ελληνικό ποδόσφαιρο τόν τελευταίο καιρό. Πραγματικά, στο άθλημα αυτό, όσο κι αν άρέσει στους πολλούς, ύστερούσαμε πολύ κι ίσως ύστερούμε ακόμα άρκετά από την τεχνική πλευρά. Αυτό οφείλεται, κατά τό μεγαλύτερο μέρος, στο φυλετικό μας ελάττωμα τόν α τ ο μ ι κ ι σ μ ό, ένω τό ποδόσφαιρο είναι παιγνίδι, που άποδίδει κυρίως με τό ο μ α δ ι κ ό πνεύμα. Έδώ, δηλαδή, ο καθένας κάνει του «κεφαλιού του» και δεν βοηθάει τόν άλλο, ένω στο φούτ - μπάλ και σέ κάθε ομαδικό παιγνίδι πρέπει νά γίνεται όπως στην παροιμία: «Τόνα χέρι, νίβει τ' άλλο και τά δυο τό πρόσωπο». Μ' άλλα λόγια, μόνο με την ομαδική ενέργεια μπορεί νάχη κανείς άποτέλεσμα στο παιγνίδι αυτό. Αυτό, λοιπόν, τό άπλό «μυστικό» τό είδαν και τό ξαναείδαν οι δικοί μας στους ξένους και μόλις τώρα άρχισαν κάπως νά τό έφαρμόζουν. Έτσι είδαμε και μερικές επιτυχίες, που τους τελευταίους μήνες έδωσαν φτερά στο ποδόσφαιρο και στους φίλους του.

Νά μιλήσουμε χωριστά για κάθε καλό παίκτη απ' αυτούς, που διακρίθηκαν, δεν θά μας έφθανε ο χώρος. Άξιζει όμως νά γίνη εξαίρεσις για έναν 20ετή νέον, τόν Κώστα Λινοξυλάκη, που ξεκίνησε άγνωστος πριν δυο χρόνια, από ένα μικρό σωματείο — τόν «Άστέρα» κι είναι σήμερα ο καλύτερος Έλλην ποδοσφαιριστής. Ο Λινοξυλάκης είναι παίκτης άνωτέρας κλάσεως από όλους τους Έλληνες σναδέλφους του και άσφαλώς ο καλύτερος από όσους παρουσίασε ποτέ ή χώρα μας στην κυριώτερη θέση μιάς ομάδας, του κεντρικού μέσου. Τώρα ο Λινοξυλάκης παίζει στην ομάδα του «Παναθηναϊκού» και είναι τό κυριώτερο στέλεχος της εθνικής μας ποδοσφαιρικής ομάδας, που έχει άρκετες επιτυχίες στο ένεργητικό της τόν τελευταίο καιρό. ΣΠ.ΛΑΥΡΝΗΤΗΣ

Ο Λινοξυλάκης σέ μία άουμασία από- κρουσί του κατά τόν αγώνα Έλλάδος Τουρκίας 3-1

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)

III

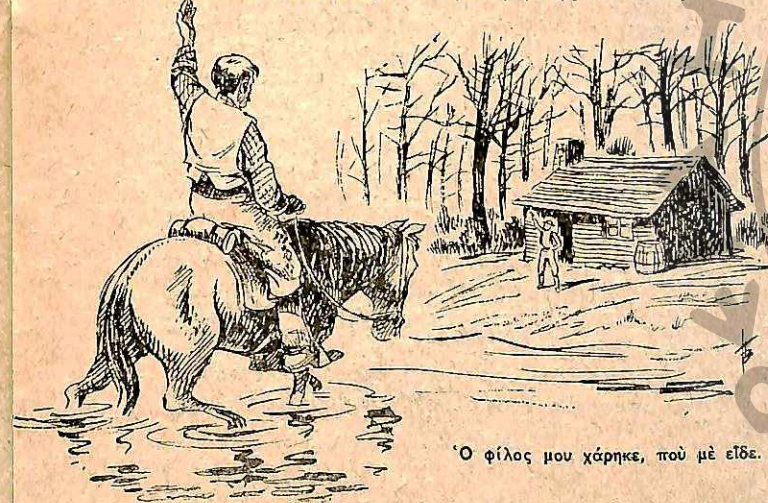
Έτσι περνούσε ή ώρα, και δεν μπορούσα νά καταλάβω που θά κατέληγε ή κατάσταση — όταν αντίκρυσά ένα μαύρο όγκο, που έξείχε από τό νερό, κάτι σαν νησί. Θυμήθηκα πως ύπήρχε κάπου τρία μίλλια πέρα από τό σπίτι μου ένας λόφος — και υπέθεσα πως αυτή θά ήταν ή κορυφή του, που έμενε έξω από τό νερό. Τό ρεύμα μας τραβούσε χρήγορα προς τό νησί αυτό στην κορυφή του όποιου φαίνονταν κάτι σαν θάμνοι. Όταν πλησιάσαμε είδα πως αυτά δεν ήταν θάμνοι αλλά ένα πλήθος από ζώα, που τό ένστικτό τους τά είχε ώδηγήσει νά προφυλαχθούν εκεί. Ξεχώρισα μάλιστα μία ομάδα ελαφιών από τά κέρατά τους, που φάνταζαν σά δάσος από μακρυνά.

Σέ λίγο φτάσαμε κοντά στο «νησί» και μόλις είδα πως τά νερά ήταν ρηχά πήδηξα από τό ξύλο στην ξηρά. Άλλά τό ίδιο έκανε και ο πάνθηρας, που άθόρυβα βρέθηκε πριν από μένα στο νησί. Στην άρχή μάλιστα νόμισα πως θά μου έπιτεθή αλλά αυτός προχώρησε άτάραχα προς τό μέρος όπου είχαν συγκεντρωθή τά άλλα ζώα. Η έμφάνισή του προκάλεσε αίσθησι. Μερικά από τά μικρά ζώα άρχισαν νά τρέχουν έδω κι εκεί, και δυο τρία άρχισαν νά φωνάζουν. Σέ λίγο όμως έγινε πάλι σιωπή.

Καθόμουν σέ μία γωνιά του νησιού μακριά από τ' άλλα ζώα, όταν άκούω βήματα πίσω μου — και τί νά δώ. Τό άλογό μου, και τό άλογό μου, που είχε ξεφύγει από την πλημμύρα και ήλθε καλυμπώντας μέχρι έδω. Τώρα αισθανόμουν πιο καλά. Ήταν σά νά είχα κάποιον συντροφό — ένα παλιό φίλο. Ξεθάρρεψα και άνεβαίνοντας στην πλάτη του πήγα προς τό μέρος των άλλων ζώων. Ήταν ή πιο παράξενη και άπίθανη συγκέντρωση ζώων, που μπορούσε νά ιδή κανείς. Μία τρομερών διαστάσεων άρκούδα δίπλα σέ δυο ελάφια, δυο ζαρκαδία συντροφιά με τέσσερις λύκους, ο πάνθηρας ο συνταξιδιώτης μου δίπλα σέ ένα λαγό, ένα κουνάδι, και μία νυφίτσα και τελικά μία άγριόγατα δίπλα σέ μία παρέα από λογις λογις μικρά ζώα.

Και τό παράξενο ήταν πως κανένα από τά μεγάλα ζώα δεν προσπαθούσε νά κυνηγήσει τά μικρά. Όλα ήταν σοβαρά και ήσυχα, νοιώθοντας τόν μεγάλο κίνδυνο, που τά άπειλούσε. Ήξερα όμως πως αυτό δεν θά κρατούσε πολύ. Μόλις τά νερά θά άρχιζαν νά κατεβαίνουν, τά μεγάλα ζώα θά ξανάβρισκαν την όρεξή τους και τότε, άλλοιμονο στα μικρά!

Σέ λίγο ή αύγή άρχισε νά φωτίζει τόν όρίζοντα. Τά νερά είχαν άρχίσει νά χαμηλώνουν αισθητά. Μόλις φτάσαμε σέ ένα ώρισμένο ύψος σπηρούνισα τ' άλογό μου και τσαλαβουτώντας στα νερά φτάσαμε ως τό σπίτι του φίλου μου, στην άλλη άκρη της πεδιάδας.

Ο φίλος μου χάρηκε, που με είδε.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΝΙΚ. ΔΗΜΟΥ

Χάρηκε πολύ, που με είδε, γιατί είχε άνησυχήσει και όταν του διηγήθηκα την περιπέτειά μου με τόν πάνθηρα, έσκασε στα γέλια. Έπειτα πήραμε τά όπλα μας και γυρίσαμε πίσω στο «νησί» νά δούμε τι έγιναν τά ζώα.

Είχε γίνει όπως ακριβώς είχα μαντεύσει. Στο νησί έμειναν μόνο ο πάνθηρας, ή άρκούδα, δυο λύκοι και ή άγριόγατα. Μπορούσε κανείς νά ιδή ακόμα τά άπομει-

Ο βαρύς κορμός είχε πέσει άπάνω στους μηρούς μου...

νάρια των άλλων ζώων — όσων, βέβαια, δεν μόρεσαν νά σωθούν φεύγοντας.

Σκοτώσαμε τόν πάνθηρα και την άρκούδα ένω τά άλλα ζώα μας έξέφυγαν. Αν ποτέ περάσετε από τό σπίτι μου στο Νάκεσοθ, θά δhte τό δέμα του πάνθηρος, ένθύμιο της τρομερής εκείνης περιπέτειας.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΡΕΝΤΓΟΥΝΤ

Η Ιστορία του Άϊκ ήταν, όπως είδατε, πολύ ένδιαφέρουσα. Αυτό δεν έμπόδισε όμως τόν Ρέντγουντ νά κοιμηθή, και μάλιστα νά παραμιλή στον ύπνο του. Φώναζε για άρκούδες και για παγίδες, και για τά γονατά του — πράγματα άσυνάρτητα. Τό παραμιλητό όμως αυτό νευρίασε, (και με τό δίκιο του) τόν Άϊκ που για νά έκδικηθή τόν σύντροφό του, έβγαλε τό περιστροφικό του και τράβηξε μία πιστολιά στόν άέρα. Ο Ρέντγουντ πετάχτηκε άπάνω τρομαγμένος. Όταν τόν ρωτήσαμε τι είχε και παραμιλούσε μας είπε πως είχε δη στί' όνειρό του μία παλιά του περιπέτεια — που τόσο τόν είχε τρομάξει τότε που και τώρα ακόμα τόν έκανε νά παραμιλή. Έπειδή ήταν ακόμη νωρίς κι έμεις είμαστε περίεργοι, τόν παρακάλεσαμε νά μας την πη. Πραγματικά μας τη διηγήθηκε πολύ σύντομα όμως για νά μήν άργήσουμε πολύ.

«Αυτό μου συνέβη όταν ήμουν ακόμη έφηβος — στα δεκάξη μου χρόνια. Είχα ήδη μία άρκετά μεγάλη πείρα γιατί έδω και πέντε χρόνια έβγαίνα με τόν πατέρα μου για κυνήγι και σέ ηλικία δεκατριών χρόνων είχα σκοτώσει την πρώτη μου άρκούδα.

Μία μέρα λοιπόν, που τριγυρίζα με τό όπλο στο χέρι μέσα στο δάσος, που βρισκόταν κάπου τρία χιλιόμετρα απ' τό χωριό, είδα στο μαλακό χώμα τά πατήματα μιάς άρκούδας. Ένθουσιασμένος για την καλή μου τύχη — ή άρκούδα σπάνιζε στα μέρη μας — άκο-

λούθησα τὰ ἔγνη. Αὐτὰ μὲ ὠδήγησαν σ' ἕνα ἐξέφωτο ὅπου βρίσκονταν καὶ ἕνα ρυάκι. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὀχθὴ τοῦ ρυακιοῦ ἦταν ἕνας μεγάλος βράχος μέσα στὸν ὁποῖο βρισκόταν μιὰ σπηλιά. Ὑποπεύθηκα ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ κατοικία τοῦ ζώου, καὶ εἶχα δίκιο. Εἶδα τὰ βρεμμένα ἔγνη του, ποὺ ὠδηγοῦσαν στὴ σπηλιά.

Βέβαια δὲν προσπάθησα νὰ μπῶ στὴ σπηλιά. Θὰ ἦταν τρέλλα. Κάθησα ὅμως ἀπέξω περιμένοντας νὰ βγῇ ἡ ἀρκοῦδα. Ἀλλὰ παρ' ὅλο, ποὺ περίμενα κάπου τρεῖς ὥρες, ἡ ἀρκοῦδα δὲν βγῆκε.

Ἀπογοητευμένος γύρισα σπιτί, γιατί εἶχε ἀρχίσει νὰ νυχτώνη. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὅμως ξαναπῆγα καὶ αὐτὴ τὴ φορά ἀποφασισμένος νὰ πετύχω. Εἶχα πάρει μαζί μου καὶ ἕνα πελέκι, ἕνα κομμάτι σχοινὶ καὶ ἕνα πρίονο. Ἦθελα νὰ φτιάξω μιὰ παγίδα. Ξέρετε ἐκεῖνες τίς παγίδες, ποὺ ἔχουν ἕνα δόλωμα καὶ αὐτὸ εἶναι συνδεδεμένο μὲ ἕνα σχοινί, ἀπὸ τὸ ὁποῖο κρέμεται ἕνας βαρὺς κορμός. Μόλις τὸ ζῶο προχωρήσει γιὰ νὰ πιάσῃ τὸ δόλωμα καὶ τὸ ἀγγίζει τραβάει τὸ σχοινί καὶ ὁ κορμὸς πέφτει στὴν πλάτη του.

Μπήκα ἀμέσως στὴ δουλειά καὶ σὲ μιὰ ὥρα ἡ παγίδα ἦταν ἔτοιμη. Γιὰ δόλωμα εἶχα ἕνα πιάτο μέλι —ἐξέρετε πόσο οἱ ἀρκοῦδες τρελλαίνονται γιὰ τὸ μέλι, καὶ τὸ μυρίζονται ἀπὸ μακριά. Ὁ κορμός, ποὺ διάλεξα, ἦταν βαρὺς καὶ δυσκολεύτηκα πολὺ νὰ τὸν στήσω στὴ θέση του. Ἀλλὰ τὸ κατάφερα μὲ κάτι μοχλοὺς ποὺ ἐπινόησα.

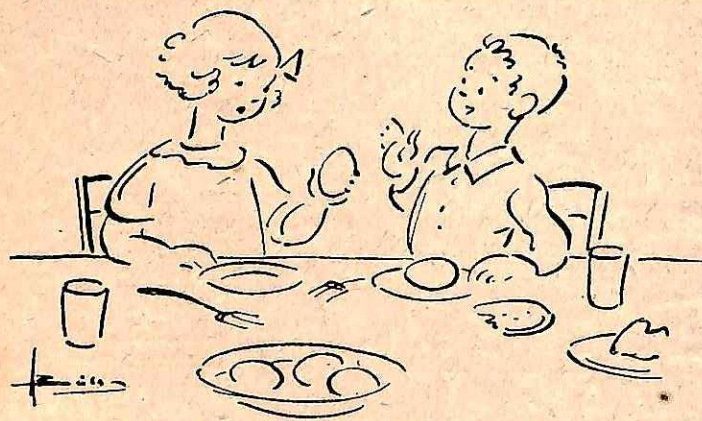
Ὅλα ἦταν ἔτοιμα, μόνο ποὺ εἶδα πῶς τὸ πιάτο μὲ τὸ μέλι ἔγερνε ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά καὶ τὸ μέλι χυνόταν. Χώθηκε κάτω ἀπὸ τὸν κορμὸ προσεκτικὰ γιὰ νὰ τὸ στερεώσω μὲ μιὰ πέτρα, ὅταν ἀκούω πίσω μου ἕνα θόρυβο. Ἡ ἀρκοῦδα θάναϊ σκέφθηκα. Γυρίζω νὰ δῶ, ὅταν αἰσθάνομαι ἕνα τρομερὸ χτύπημα πάνω ἀπ' τὰ γόνατα καὶ πέφτω κάτω ἀνάσκελα μὲ ἕνα τρομερὸ βάρος στὰ πόδια.

Δὲν χρειάστηκε πολὺ ὥρα γιὰ νὰ καταλάβω ὅτι εἶχα πιαστῇ στὴν δική μου τὴν παγίδα. Ὁ βαρὺς κορμὸς εἶχε πέσει ἐπάνω στοὺς μηρούς μου καὶ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ κινηθῶ. Ὅχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ ἐνοιώθα τρομεροὺς πόνους στὰ πόδια — καὶ φοβόμουν μὴν εἶχε σπάσει κανένα κόκαλο.

Ἡ θέσι μου ἦταν τρομερή. Σὲ ἀπόστασι τουλάχιστον τεσσάρων μιλλιῶν ἀπὸ κάθε κατοικημένο μέρος, μόνος, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ κινηθῶ, χωρὶς νὰ περιμένω βοήθεια ἀπὸ κανένα — ἀφοῦ τὸ πρωὶ εἶχα δηλώσει ὅτι ἴσως νὰ μὴν ἐρχόμουν τὸ βράδυ γιατί θὰ παραμόνευα τὴν ἀρκοῦδα καὶ προσμένοντας ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα νὰ ἐμφανισθῇ τὸ θηρίο, ποὺ μὲ εἶχε στὴ διάθεσί του.

Στὴν ἀρχὴ ἄρχισα νὰ φωνάζω ὅσο πῶς δυνατὰ μπορούσα. Μάταιος κόπος — κανεὶς δὲν μ' ἀκούγε. Τράβηξα δυὸ τρεῖς τουφεκιές — ἀλλὰ πάλι καμμιὰ ἀπάντησι. Ἦμουν κατατρομαγμένος! Τί θὰ γινόταν;

(Ἀκολουθεῖ)

—Ἐγώ, Πετράκη, θὰ φυλάξω τὸ αὐγό μου νὰ τὸ φάω τὸ βράδυ.

—Ὅχι, τώρα ποῦναι μέρα πρέπει νὰ τὸ φᾶς. Ἡ μαμὰ εἶπε πῶς αὐτὰ ταῦτα εἶναι ὄλα τῆς ἡμέρας.

(Υπὸ ΑΝ. ΒΩ.)

ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΩΤΙΔΙΤΙΣ

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Καθηγητὸ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Τώρα τελευταία ἔχουν σημειωθῇ ἀρκετὰ κρούσματα μιᾶς ἐπιδημικῆς μολυσματικῆς ἀρρώστιας, ποὺ ἔχει τὸ ὄνομα π α ρ ω τ ι δ ι τ ι ς. Εἶναι οἱ γνωστὲς, ὅπως τις λέγει ὁ λαός, μαγουλιθρες.

Αὐτὴ ἡ ἀρρώστια εἶναι συχνότερη σὲ ἡλικία 5 ὡς 15 ἐτῶν, μὰ συχνὰ προσβάλλει καὶ τοὺς στρατιῶτες, μάλιστα ἐκείνους, ποὺ ὑποβάλλονται σὲ μεγάλους κόπους καὶ πορεῖες.

Δὲν ξαίρομε καλὰ καλὰ ποῖος εἶναι ὁ μικροργανισμὸς, ποὺ προκαλεῖ τὴν παρωτιδίτιδα.

Ἐκεῖνο, ποὺ ξαίρομε, εἶναι ὅτι, πρὶν ἐκδηλωθῇ ἡ ἀρρώστια, ἐπώαζεται 20 πάνω κάτω ἡμέρες. Τὸ παιδί, ποὺ προσβάλλεται, ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται κεφαλόπονους, πυρετὸ καὶ πόνους γύρω ἀπὸ τὸ αὐτί. Γρήγορα θὰ νιώσῃ, ὅτι κάτω καὶ πίσω ἀπὸ τὸ αὐτί του θὰ παρουσιασθῇ ἕνα πρήξιμο, ποὺ σὲ λίγο θὰ ἐμφανισθῇ ὁμοιο καὶ γύρω ἀπὸ τὸ ἄλλο αὐτί. Σπάνια τὸ πρήξιμο νὰ ἐμφανισθῇ συγχρόνως κι ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη. Ἡ φλόγῳσι μπορεῖ ν' ἀρχίσῃ, ὅχι ἀπὸ τὴν παρωτίδα, ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλους ἀδένες, ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ τὸ σιαγόνι. Καμιά φορά προσβάλλει καὶ τὸ στόμα καὶ τὸ κάνει κόκκινο καὶ ἐρυθρὸ. Ἐμποδίζεται τότε ἡ ὁμιλία καὶ ἡ μάσησι, ὅπως καὶ ἡ κατάποσι.

Ὁ πυρετὸς μπορεῖ νὰ φθάσῃ στοὺς 38 ἢ 39 βαθμοὺς. Ὅμως μετὰ 3 - 4 ἡμέρες πέφτει καὶ ἀκολουθοῦν τότε πολυουρία, ἐφίδρωσι καὶ ἀφθονὴ ἐκροὴ σάλιου. Μετὰ μιὰ ἐβδομάδα συνήθως ἐξαφανίζεται καὶ τὸ πρήξιμο καὶ οἱ μαγουλιθρες περνοῦν.

Ἡ ἀρρώστια εἶναι καλοήθης. Καμιά φορά εἶναι τόσο ἐλαφρά, ὥστε οὔτε πόνος, οὔτε πρήξιμο παρουσιάζονται. Ἡ ἐπιδημία εἶναι συχνότερη τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξί.

Σὲ μερικές ὁμως περιπτώσεις παρουσιάζονται ἐπιπλοκές τοπικὲς ἢ γενικὲς, ὅπως εἶναι διαταραχὲς γαστρεντερικὲς, διάρροια, ρευματικά καὶ νευρικὰ φαινόμενα, σπασμοί, παραλήρημα, νεφρίτις κλπ. Παρητηρήθηκε ἀκόμα καὶ θάνατος ἀπὸ παρωτιδίτιδα.

Ἐκεῖνος, ποὺ προσβάλλεται ἀπὸ παρωτιδίτιδα, ἔχει χρέος νὰ ἀναπαύεται. Κι ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ εἶναι ξαπλωμένος σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἀρρώστιας του, γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ σοβαρὴ ἐπιπλοκή, μάλιστα ὅταν ἔχῃ τὴ σχολικὴ ἡλικία.

Ἐχει χρέος ἐπίσης νὰ κάνῃ ἀντισηψία στὸ στόμα του μὲ διάλυμα ἀπὸ βορικόν δξύ 4 %.

Ὁ ἀρρωστος πρέπει ν' ἀπομονώνεται, μάλιστα στὶς πρώτες ἡμέρες τῆς ἀρρώστιας καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ σταδίου τῆς ἐπώασεως.

Ἄν εἶναι μαθητὴς, δὲν πρέπει νὰ πάῃ στὸ σχολεῖο εἰκοσι ἡμέρες, γιὰ νὰ μὴ μεταδώσῃ τὴν ἀρρώστια πρὸς τὸν πέρασε, καὶ σ' ὅλα παιδιὰ. Γιατί, ὅπως εἶπαμε, ἡ ἀρρώστια εἶναι κολλητική. Κάποτε, τὸν Δεκέμβρη τοῦ 1922, στὸ Σῶμα Στρατοῦ τῆς Θράκης, ἀπὸ ἕνα στρατιώτη, ποὺ πῆγε ἀρρωστος ἀπὸ παρωτιδίτιδα, μολύνθηκαν 483 στρατιῶτες.

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ Η ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΡΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Εἰς τὸ τέλος τοῦ Σχολικοῦ ἔτους αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν., αἱ ὁποῖαι θέλουν νὰ μετὰσχουν τοῦ διαγωνισμοῦ, θὰ ἀποστέλλουν διὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σχολείου των πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν τῶν Σχολείων τῆς περιφερείας των ἑκθεσὶν τῆς δράσεώς των.

Ὁ κ. Ἐπιθεωρητής, μετὰ τὸν προσήκοντα ἔλεγχον, θὰ διαβιβάσῃ μέχρι τέλους Ἰουλίου ἐ.ε. εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. (ὁδὸς Μάκενζυ Κτγκ 3) ὅσας κατὰ τὴν κρίσιν του εὐρίσκει ἀξίας βραβεύσεως.

Ἀφοῦ συγκεντρωθῶν ὅλαι αἱ προτάσεις τῶν κ. κ. Ἐπιθεωρητῶν, πενταμελὲς Ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἐκ 2 ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, ἐνὸς Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, δύο Γεν. Ἐπιθεωρητῶν ἐνὸς τῆς Μέσης καὶ ἐνὸς τῆς Δημοτικῆς τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ Ἐκπαιδευτικῶν περιφερειῶν, θὰ κρίνῃ εἰς ποῖας ὁμάδας θὰ δοθῶν τὰ ἐπόμενα βραβεῖα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διαγωνισθησομένων ὁμάδων μέσων.

ΒΡΑΒΕΙΑ

α) Ἐν πρώτῳ βραβεῖον. Ταξιδίον εἰς Ἀθήνας ἢ ἄλλην πόλιν τῆς Ἑλλάδος καὶ πενθήμερος διαμονὴ τῶν 15 καλλιτέρων Ἐρυθροσταυριτῶν τῆς βραβευθησομένης ὁμάδος μετὰ τοῦ ὑπευθύνου διὰ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. ἐκπαιδευτικοῦ τοῦ Σχολείου.

β) Δύο δευτέρα βραβεῖα. Σχολικὰ ὄργανα ἢ φαρμακευτικὰ εἶδη ἢ ἐργαλεῖα διὰ καλλιέργειας σχολ. κήπου ἢ ἀθλητικὰ εἶδη ἀξίας 1.500.000 δι' ἑκάστον.

γ) Δύο τρίτα βραβεῖα. Σχολικὰ εἶδη ἢ βιβλία ἀξίας 500.000 δρχ. δι' ἑκάστον.

δ) 10 ἔπαινοι. Τιμητικὴ δημοσίευσις τῆς φωτογραφίας τῶν ὁμάδων εἰς τὸ περιοδικόν.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΘΗΝΑΙ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Κηφισσίας, ἔστειλαν εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖο Ἀρρένων Ἀγρινίου καινοὺς ἱματισμοὺς, γλυκίσματα καὶ ἄλλα χρήσιμα εἶδη. Μὲ χρήματα τοῦ ταμείου των ἀγόρασαν τροφίμα, παιγνίδια, ἱματισμὸν τὰ ὁποῖα προσέφεραν σὲ 2 πτωχοὺς οἰκογενεῖς. Σὲ ἄλλες ἔδωσαν 42.000 δρχ. γι' ἀγορὰ φαρμάκων καὶ τροφίμων. Ἐπισκέφθησαν τὴν παιδοπολιν Ἀγίου Ἀνδρέου, καὶ τὸ Ὀρφανοτροφεῖον Ὁθελῶν Π. Φαλήρου «Ἁγίος Ἀλέξανδρος».

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δραγατσεῖου Ἐκπαιδευτηρίου Ἀθηνῶν μὲ χρήματα ἰδικὰ των ἀγόρασαν φάρμακα καὶ ἐνέσεις διὰ τὰ 3 παρὰλυτα παιδιά ἀπὸρου οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίσης προσέφεραν τροφίμα καὶ εἶδη ἱματισμοῦ.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τῆς Ἰδιωτικῆς Σχολῆς Χατζηδάκη Ἀθηνῶν ἐπισκέφθησαν τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Κάτω Αφίστης Ἰωαννίνων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τῆς ἰδικῆς των. Ἰσπέδωσαν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου. ἔχουν σχολ. φαρμακεῖον. Βοηθοῦν τοὺς γονεῖς των σὲ διάφορες ἐργασίας. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. Τὰ χρήματα ποὺ ἐμάζωσαν ἀπὸ τὰ κάλαντα διέδωκαν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν συμμαθητῶν των.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Φλαμπούρων Πρεβέζης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τῆς ἰδικῆς των. Βοηθοῦν τοὺς μικροτέρους μαθητῶν. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον. Περιποιοῦνται τὰ δένδρα.

ΟΡΑΚΗ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Σταυροῦ πόλεως Ἐάνθης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τῆς ἰδικῆς των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. Μὲ χρήματα τοῦ ταμείου των ἀγόρασαν 3 κουρευτικὰ μηχανεῖς.

ΚΡΗΤΗ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Φουρφουρά Ρεθύμνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τῆς ἰδικῆς των. ἔχουν σχολ. φαρμακεῖον. Ἀσκροῦνται εἰς τὰς πρώτας βοηθείας. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητῶν των. Μὲ τὰ χρήματα ποὺ ἐμάζωσαν ἀπὸ τὰ κάλαντα ἐβοήθησαν πτωχοὺς μαθητῶν καὶ ἀγόρασαν δῶρα γιὰ τὰ παιδιά τοῦ Οἴκου Τυφλῶν. Ἀλληλογραφοῦν μὲ Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων σχολείων.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Τζιτζιφῆ Ἀποκορώων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τῆς ἰδικῆς των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον. ἔχουν σχολ. φαρμακεῖον καὶ σχολικὴν βιβλιοθήκην.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Νεοχωρίου Χαλκιδικῆς ἐργάσαντο ἔορτην ἀπὸ τὰς εἰσπρατῆς τῆς ὁποίας ἀγόρασαν βιβλία γιὰ τὴν βιβλιοθήκην των.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ἄνω Πετριτσίου Σιντικῆς ἔχουν σχολ. φαρμακεῖον καὶ παρέχουν τίς πρώτες βοηθείας εἰς τοὺς ἐχόντας ἀνάγκην. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητῶν μὲ γραφικὴν ὕλην. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητῶν των. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπον. Φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τῆς ἰδικῆς των.

ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Παρακαλοῦμε νὰ σταλοῦν τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15ης Μαΐου ἐ.ε. τὰ λευκώματα Σχολ. ἀλληλογραφίας ποὺ ἐτοιμάζουν ἐφέτος οἱ Ἐρυθροσταυρίται μας γιὰ τὴν ἐτήσια ἑκθεσὶν καὶ βράβεισιν αὐτῶν.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΝΑΔΙΚΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ὅσοι Ἐρυθροσταυρίται ἐπιθυμοῦν νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσὶν τοῦ Καναδικοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ποὺ γίνεται τὸν προσεχῇ Ἰούλιο καὶ γιὰ τὴν ὁποία ἐδημοσιεύσαμε εἰς τὸ περιοδικόν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου 1952, παρακαλοῦμε νὰ στείλουν τὸ ταχύτερον δυνατόν τὰ ἔργα των Σχολικῆς τέχνης εἰς τὰ γραφεῖα μας (ὁδὸς Μάκενζυ Κτγκ 3) γιὰ νὰ καταστῇ δυνατόν νὰ σταλοῦν ἑκαίρως εἰς Καναδᾶν.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΔΡΑΣΕΩΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Παρακαλοῦμε νὰ συμπληρωθῶν μὲ προσοχὴν καὶ ἀκριβείαν τὰ ἐρωτηματολόγια δράσεως ὁμάδων Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ νὰ ἐπιστραφοῦν μέχρι τέλους Ἰουνίου στὰ γραφεῖα μας γιὰ νὰ ἐξαχθοῦν ἐγκαίρως τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἐνημερώσωμεν τὴν ἐν Γενεύῃ Ἐνωση Ἐρυθρῶν Σταυρῶν καὶ τοὺς Ἀδελφοὺς Ἐρυθροὺς Σταυροὺς Νεότητος τῶν ἄλλων χωρῶν.

ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

1) Τὸ Ἐκπαιδευτήριον Καρασταμάτη Νέων Σφαγείων Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Διασέλου Ἀρτῆς 1 χαρτοκιβώτιον μὲ σχολικὰ εἶδη.

2) Τὸ Ἴον Δημ. Σχολεῖον Ἀ. περιφ. Θεσ)νίκης ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βουτάδων Ἡπείρου 1 χαρτοκιβώτιον μὲ γραφ. ὕλην.

3) Τὸ Κολλεγίον Ἀθηνῶν, Ψυχικόν, ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μεγάλου Περιστερίου Μετσόδου, Νικηφόρου Δράμας, Νέας Σάντας Κομοτινῆς καὶ Καλαμακίου Φθιώτιδος 30 θέματα μὲ σχολικὰ ὕλκον, γραφικὴν ὕλην καὶ διάφορα εἶδη, 3 σχολικὰ φαρμακεία καὶ 3 πίνακες.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Τροπαίου Φλωρίνης επιδιώκουν 2 βρύσες και τόν κεντρικόν δρόμον του χωριού. Εφύτευσαν δένδρα. Έχουν σχολικό φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τούς έχοντας ανάγκην.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Ιου Δημοτ. Σχολ. Πετρούσης Δράμας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Έδενδρύτευσαν με τούς Έρυθροσταυρίτας του 2ου Δημ. Σχολείου δρόμον 2500 μέτρων. Βοηθούν τούς έχοντας ανάγκην. Επιδιώκουν τούς δρόμους του χωριού.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του 2ου Σχολ. Πετρούσης Δράμας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Έπισκέπτονται τούς άρρώστους μαθητάς.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Ν. Τραπεζούντος Πιερίας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Έφύτευσαν περί 1300 δένδρυντα πεύκων και κυπαρίσων. Έχουν σχολ. φαρμακείο. Βοηθούν τούς πτωχούς μαθητάς με γραφικήν ύλην και τούς αδυνάτους εις τα μαθήματα.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Ιου Δημοτ. Σχολείου Αιγίνης έστειλαν 170.000 δρχ. εις τόν Δημ. Σχολ. Κάτω Βροντούς Κ. Νευροκοπίου διά την κατασκευήν μαυροπίνακος.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Φαρακλάτων Κεφαλληνίας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έκαθάρισαν και έπεσκέυσαν τούς κεντρικούς δρόμους του χωριού. Αγόρασαν κεντρικήν μηχανήν με χρήματα, που έμάζεψαν από τα κάλαντα.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Καρδακίων Κεφαλλήνίας φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Καλλιεργούν σχολ. κήπο.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Μαυρακίου Κερκύρας έχουν σχολ. φαρμακείο και παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τούς έχοντας ανάγκην. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Βοηθούν τούς πτωχούς συμμαθητάς των. Οργανώνουν εορτάς. Έλαβον μέρος εις τόν έρανον της Φανέλλας του Στρατιώτου.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Αρνάδου Τήνου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου και την ιδιάν των. Παρασκευάζουν και διανέμουν τόν μαθητικό συσσίτιο. Βοηθούν τούς μικρούς και αδυνάτους εις τα μαθήματα μαθητάς. Έπλεξαν μάλλινα είδη και τα έστειλαν εις τούς συγχωριανούς των στρατιώτας. Έδωκαν πτωχάς οικογενείας με χρήματα, που έμάζεψαν από τα κάλαντα.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Τριποτάμου Τήνου

φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου, του χωριού και την ιδιάν των. Παρασκευάζουν και διανέμουν τόν πρώτον ρόφημα. Έστειλαν τρεις φορές δέματα εις αναπήρους, με μάλλινα είδη, σιγάρα και γραφική ύλη. Έλαβον μέρος εις τόν έρανο της Φανέλλας του Στρατιώτου. Βοηθούν πτωχές οικογένειες.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

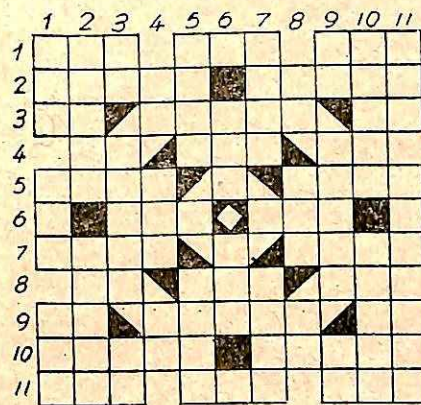
ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Περιβολίων Μεγαλόπολεως φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Οργανώνουν εορτήν τας εισπραξεις της οποίας διέθεσαν υπέρ πτωχών οικογενειών. Βοηθούν εις την ανέγερσιν του νέου διδακτηρίου. Διθετουν μέρος του πρώτου των ροφηματος διά τούς άρρώστους.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Ιου Δημοτ. Σχολείου Κιάτου φροντίζουν την καθαριότητα του σχολείου των και την ιδιάν των. Τα χρήματα, που έμάζεψαν από τα κάλαντα 405.000 δρχ. διέθεσαν υπέρ των πτωχών μαθητών. Έκαθάρισαν τα πεύκα από την κάμψιν. Παρέχουν τις πρώτες βοήθειες εις τούς έχοντας ανάγκην.

ΟΙ Ε. Σ. Ν. μαθηταί του Δημοτ. Σχολείου Λεχαίου Αμαλιάδος διέθεσαν σε πτωχές οικογένειες 300.000 δρχ., που έμάζεψαν από τα κάλαντα.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Μας θυμίζει την 28ην 'Οκτωβρίου — Αεροπορική εταιρία — 'Αρχαίον ελληνικόν φωτιστικόν μέσον. 2) Νομός της 'Ελλάδος — Μουσικόν όργανον. 3) 'Αρχαίον υποθετικόν — Πριν την ώρα του — 'Ελληνικός στρατός. 4) Μόριον της δημοτικής — Προσωπική άντανυμία — Συνοδεύει τούς βασιλείς. 5) Αυτή είναι η ρίζα των ποταμών — Τό άκούμε στην έκκλησία. 6) Ροδανός (Γαλλικά) — Προσωπ. άντανυμ. 7) Κολώνιον... — 'Όπου (στην αρχαία). 8) 'Αναφορ. 'Αντων. — Τό αντίθετο του σκότους — 'Εταιρία 'Ανώνυμος. 9) Μόριον — 'Εκεί καταλήγει κάθε αρχή — Κλητική της μύτης (αρχ.). 10) Τώρα — 'Ιερος τόπος (κλητική) — Σύλδρασμος τελικός — 'Αόριστος άντανυμία (πληθ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Τόν αποτελούν τα 'Ηναμένα "Εθνη — Χλόη — Χρονική υποδιαίρεσις. 2) 'Υπερπολυτέλεια — 3) 15 — Χωράφι — "Ό,τι και τó 3 καθέτως. 4) Σταυρολεξολούδα — Αύγη. 5) Παγώνι — Τό φορούσαν οι Τούρκοι. 6) Καρπός της άμπέλου — 'Ετσι λέμε Γαλλικά τόν Παύλο. 7) 'Η πρώτη μορφή του ποιητικού λόγου — Την βάζουμε όταν λυώνουν τα παπούτσια μας. 8) Κλωστή — "Αφησε. 9) "Ό,τι και τó 4 οριζοντίως — Τό αντίθετον της επιθέσεως — Γράμμα γνωστό από τόν Δημοσθένη. 10) Ρόκα — Μία των εποχών. 11) Σήμα κινδύνου — 'Αθηναϊκή έφημερίς — "Έχουν τας ατάς διαστάσεις.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ουράνιο σάμα
μ' ένα γράμμα άν ένωσης
φρούριο μπροστά σου
εύθως θά φανερώσης.

*
'Ενώθηκε μιιά πρόθεσι
με μέρος άνθους κύριο, γνωστό
και εύθως παρουσιάστηκε
άνθρωπος μορφωμένος μ' άνώτερο
(σκοπό).

ΓΡΙΦΟΣ

N + A = Πόλις της Μικράς 'Ασίας.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Στό μάθημα της Ιστορίας:
Δάσκαλος τί ήταν παιδί μου ό Σολωμός;

Μαθητής: Κονσέρβα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

ΜΗΠΩΣ ΗΤΑΝ ΟΝΕΙΡΟ;

Βαρκούλα με κατάσπρα πανάκια
με πήρε σιγά-σιγά και με πήγε σε
μαγευτικό πέλαγος.

'Αληθινή άπόλαυσι...

Τά θαλασσινά νερά χτυπούσαν πάνω στη μικρούτσικη βαρκούλα και σχημάτιζαν ένα άφρόπλαστο κύμα. Πάνω σ' αυτό κυλούσε ήσυχα-ήσυχα ή κατάσπρη βαρκούλα. Δυό θαλασσοπούλια πέρασαν εκείνη τη στιγμή και κάθησαν κι αυτά ν' άπολαύσουν τό θαλασσινό τοπίο.

Πιό πέρα άπλώνονταν ένας μικρός βράχος, ένα γαληνεμένο νησάκι. Τό-θλεπα, διάκρινα τά κατάσπρα σπιτάκια του. Π'ρα άπλώνονταν ένα ά-πέραντο δάσος, που τά πουλάκια δέν έπαυαν νά φλυαρούν, ένα ποταμάκι, που κελάρυζε τό γάργαρο νερό του και επάνω που έγερναν τρία γέρικα πλατάνια, ένα φιδωτό και πετρόχτιστο δρομάκι έφερνε σε έπικοινωνία όλα τά σπιτία του χωριού μ' ένα ξωκκλήσι. Τό τοπίο όσο πήγαινε γινόταν και πιό ωραίο, ό ήλιος με τις χρυσές άχτίδες του χτυπούσε στ' όμορφο νησί κι αυτό καθρεφτιζόταν στη θεϊκή θάλασσα.

Τά μάτια μου κουράστηκαν νά βλέπουν τό μαγευτικό τοπίο. Κι ά-

ποκοιμήθηκα πάνω στόν άφρό της θάλασσας, στη βαρκούλα μου.

Και μ' ένα φύσημα της θαλάσσιας αύρας έύπνησα κι από τότε ρωτώ:
«Μήπως ήταν όνειρο;»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΟΥΝΑΡΗΣ

Μαθ. Ε' Τάξεως Γυμνασίου Νικαίας

ΤΡΙΓΩΝΟΝ

Εις τό κάτωθι τρίγωνον πρέπει νά βρής εις τό 1 οριζοντίως και καθέτως ένα ρήτορα και πολιτικό του 429 π. Χ.

Με τά αρχικά γράμματά του έχο-
με τά κατωτέρω:

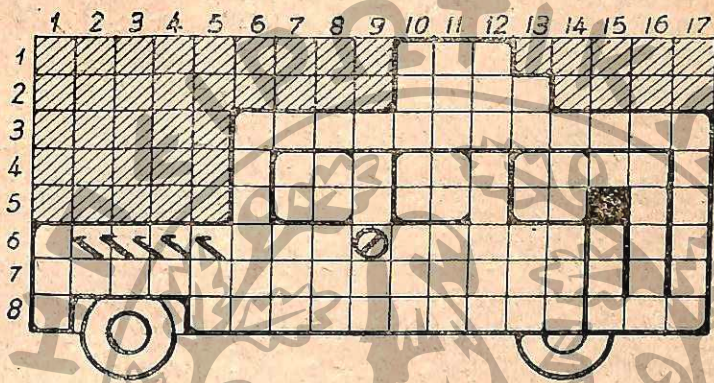
'Οριζοντίως: 1) Ρήτωρ και πολιτικός του 429 π. Χ. 2) Φιλόσοφος του κλασσικισμού με τό γνωστό έξελληνισμένον όνομα. 3) 'Αγγλος συγγραφέυς τεχνοκρίτης του 1900. 4) Τόν βλέπουμε στόν 'Ιππόδρομο. 5) Πιστός φίλος (καθ.). 6) ... 'Αντζελες. 7) 'Αναφορική άντανυμία. 8) Σύμφωνον (Σ).

Καθέτως: 'Αναφορική άντανυμία.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
2)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
3)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
4)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
5)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
6)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
7)	*	*	*	*	*	*	*	Σ
8)	*	*	*	*	*	*	*	Σ

ΠΕΩΡΓ. ΑΥΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μαθητής Ζ' Τάξ. Γυμνασ. Κηφισσίας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

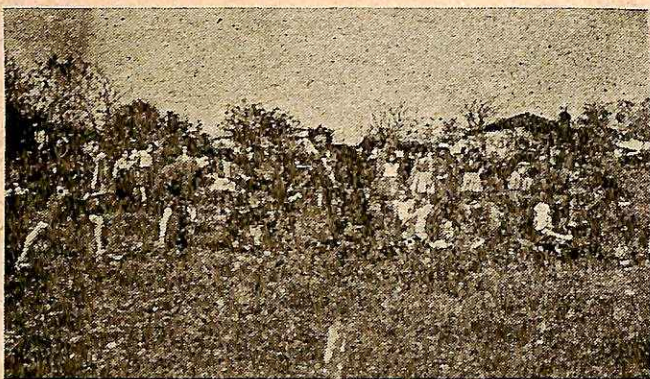
1) 'Ανώνυμος βιομηχ. εταιρία. 2) Γυναικείο έπάγγελμα. 3) Συλλέκτης πολυτίμου λίθου (δοτ. έν.). 4) 'Αριθμητικό — 'Εταιρία σιδηροδρόμων — 'Αφησε (δημοτ.). 5) Τρωκτικόν — 'Ακέραιο — Κλωστή (καθαρ.). 6) Περιοχή της 'Ασίας — Περίφημα είναι της 'Ελβετίας (δημοτ., έν.). 7) 'Έχουν διακριθή (δοτ. πληθ.). 8) Μεταβολή του καιρού, άσχημος καιρός.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

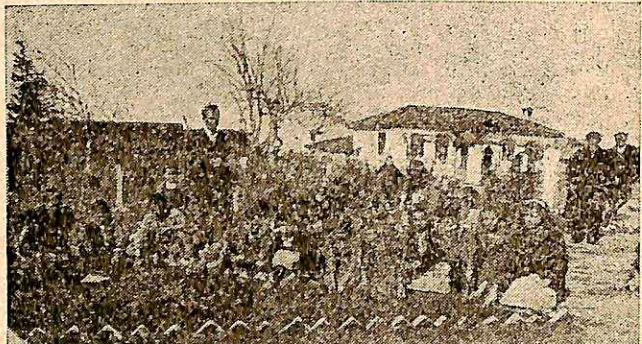
1) Ψάλλω. 5) 'Αθλητική όμάς των 'Αθηνών. 6) Χώρα της 'Αμερικής. 7) 'Ομοια σύμφωνα — Ζάν ντ'... 8)

'Ομοια στην προφορά φωνήεντα — 'Ο φίλος (Ιταλικά). 9) Προτρεπτικό μόριο. — ΜΚ. 10) Συγχρόνως. — ΣΟ — 'Αρχαίο γυναικείο όνομα. 11) ... Φλήτ — 'Αραβικό μόριο — "Όνοι (άνορθ.). 12) 'Εθνικόν 'Ιδρυμα Τρικάλων — Τεχνι... λέγονται τά φίλι. 13) 'Αθλητ. 'Ομιλος — "Αρθρο (πληθ.). — 'Αρθρο πληθ. με επανάληψη του τελευταίου γράμματος. 14) 'Ομοια σύμφωνα — Εθούγραμμα. 15) Πρόθεσις. 16) Τροφή των περιστεριών. 17) Αυτή χαρακτηρίζει τας πράξεις των κακούργων.

ΠΑΝ. Κ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ
Γυμνάσιον Κηφισσίας

'Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Νέας Τραπεζούντος φυτεύουν πεύκα.
Juniors of the Elem. School Nea Trapezous, planting pine-trees

'Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Τριφυλλίου - Γιαννιτών, εις τόν
Juniors of the Elem. School Triphyllion-Yannitsa at their schoolgarden

ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ κλπ. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ
Γεννήθηκαν 20 πέθανε τό ¼ και έμειναν 15. Τά διπλά άπ' όσα έμειναν 30 και τό ½ και τό ¼ άπ' όσα γεννήθηκαν, ίσον 30 και 15 ίσον 45.

ΑΙΝΙΓΜΑ
'Ικαρία 'Ι — Καρία.
ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
Πορτο — γάλλοι, πορτο — κάλι. Λάρισα Σάρισα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
1) Τά μούλάρια δέν γαννούν.
2) Χαλκίς.
3) 'Αραβόσιτος.
4) 'Αχλάδι.

ΣΚΑΛΑ
1) Μάς, 2) Μόρς, 3) Μέλας, 4) Μίνωας, 5) Μεσσίας, 6) Μενέλαος.

ΠΥΡΑΜΙΣ
1) Δ, 2) Δέ, 3) Διά, 4) Δόξα, 5) Δήλος.

ΑΙΝΙΓΜΑ
'Η φραγκοσυνη και τά φραγκόδουκα.

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ
Π — άτμος — Πατμός — Πάτμος.

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ
Λέλα — μπά — Λάμπα. Μέσα — καλέ — σάκα — Κατίνα — Μαρίκα — Νάμα — Μαρίκα — Πελοπίδα — Καπέλο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
1) Πάρις. 2) 'Ελλάς, 3) Ρήνος, 4) 'Ιάσαν, 5) 'Αθήναι, 6) Νάξος, 7) Δήλος, 8) Ρήγιον, 9) 'Όμηρος, 10) Σμύρνη — Περιανδρος ό Καρίνθιος.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΟΚΤΑΓΩΝΟ
Λύσις προς τό κέντρον:
1) 'Αφρική, 2) Σινάπη, 3) 'Υμενή, 4)

Σινική, 5) 'Αττική, 6) Νενεύη, 7) Ροδόπη, 8) Σπάρτη.

Στό όκτάγωνο:
1 — 2) 'Άλπεις, 2 — 3) Σίδνεϋ, 3 — 4) 'Υφαλος, 4 — 5) Σαχάρα, 5 — 6) Αίγιον, 6 — 7) Ντακάρ, 7 — 8) Ρόδιος, 8 — 9) Σιέρρα.

ΣΚΑΛΑ
1) Μύς, 2) Μέτς, 3) Μελάς, 4) Μάρνης, 5) Μοράδας, 6) Μεσάρας, 7) Μπότσαρης.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ
Στάση — Βασιλική — Θήβα.

ΣΥΝΘΕΤΟ ΑΙΝΙΓΜΑ
1) Σπερχειός, 2) Σπλήνα, 3) Σπαθί, 4) Σπίνος, 5) Σπλήσιο, 6) Σπάζω, 7) Σπιθαμή, 8) Σπανός, 9) Σπύρος, 10) Σπανάκι, 11) Σπάρος, 12) Σπείρα.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ
12 X 5 + 36 = 96.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ
1) Διογένης, 2) Διγενής, 3) Δόγης, 4) Νήσος, 5) Γένος, 6) Σιγή, 7) 'Όνος, 8) Νέος.

ΚΤΕΝΑ
'Οριζοντίως: 'Ακρορρίγιον. Καθέτως: 1) 'Ακρο, 3) Ρίνα, 5) Ραφή, 7) 'Ιρις, 9) 'Ι-δέα, 11) Νήμα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ
Καθέτως: 1) Κλυταιμνήστρα, 2) Λίβας — Πύλαι, 3) 'Υδος — Νάξος — Ντ, 3) Τάς — Τάξις — 'Ατι, 5) 'Άς — Τίνες — Στόπ, 6) 'Νανος — Χάινε, 7) Μπαξές — Κιναί, 8) Νύξις — Κάριτα, 9) 'Ηλος — Χάρμα — Γτ, 10) Σάς — Σαίτα — Μοιέ 11) Τί — 'Ατινα — Μπέκ, 12) Ντόνα — Γοερά, 13) 'Αντιπεισιταί.

ΑΛΥΣΙΣ ΛΕΞΕΩΝ
1) Πανί, 2) Νίπτω, 3) Πτώμα, 4) Μάτι, 5) Τιμώ, 6) Μωρό, 7) Ρόκα, 8) Κάρο, 9)

Ρόλος, 10) Λοστός, 11) Τόσκα, 12) Κάτω, 13) Τώρα, 14) Ρακί, 15) Κίνα, 16) Νάνος, 17) Νόστος.

ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
Ράπτης — Σπάρτη.
ΟΙ ΕΝΝΕΑ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ
2119.

ΡΗΤΟ
Τά έν οίκω, μή έν δήμω.
ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
'Ιάδα — 'Ιάδαχ — Χαβάι.
Βόρνεον — 'Ορνεον — Νέον.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
1) 'Η μεγαλύτερη είναι τό Τέξας, ή μικρότερη τό Ρόντ-Αϊλαντ.
2) Ειρηνικός, 'Ατλαντικός, 'Ινδικός, 'Αρκτικός.

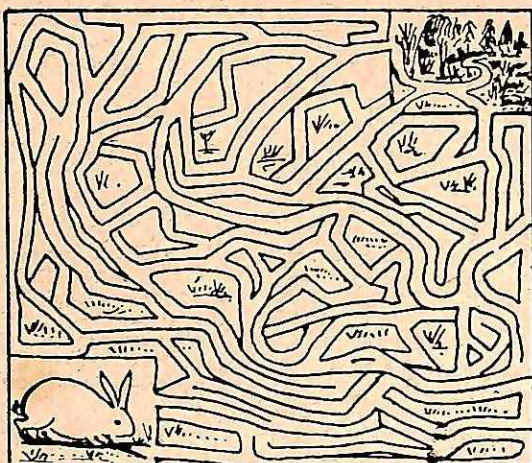
3) Προς τόν 'Ισημερινόν.
ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ
Ρήγα — Νίνα = Ρήγανι.

ΣΚΑΛΑ
1) Αίς, 2) 'Ασας, 3) 'Αμώς, 4) 'Αραδος, 5) 'Αννίβας, 6) Αίγυπτος, 7) 'Ανταρκτίς.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ
'Οριζοντίως: 1) Πάπας — Κακία, 2) Σορός — Πόσις, 3) 'Άλας — Λίμα, 4) Μίσος — 'Άλος, 5) 'Ός — Νόν — Μία — Σώ, 6) Σίτος, 7) Κέν, 8) Πόνος, 9) 'Ετ — Νάς — Σόν — Ρά, 10) Τόμος — Λωτός, 11) 'Όμας — Δαδί, 12) Σανός, Δόμος, 13) Σήσις — Πασάς.

Καθέτως: Σάμος — 'Υετός, 2) Πόλις — Τόμας, 3) 'Αράς — Μάνη, 4) Πόσον — Νάσος, 5) 'Ας — Σ.Ο.Σ. — Πάς — Σί, 6) Νίκος, 7) Τάν, 8) Μόνος, 9) 'Απ — Σία — Σόλ Δά, 10) Κόλλα — Ναδός, 11) 'Ιασίς — Τάμα, 12) Αίμος — Ρόδος, 13) Σάσων — Φάσις.

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Μπορείτε να δείξετε εις αυτό το λαβυρίνθο ποιο δρόμο πρέπει να πάρετε για να φθάση στο δάσος.

Γ. ΖΑΒΛΑΓΚΑΣ

Μαθ. Δ' Τάξ. Γυμνασίου Κηφισιάς

ΤΑ ΤΡΙΑ ΦΤΕΡΑ

Βάλτε πάνω σ' ένα τραπέζι τρία φτερά ίδια σε απόσταση δύο πόντων το ένα απ' το άλλο. Πρέπει τώρα να διώξετε μ' ένα φύσημα το μεσαίο χωρίς να κινηθούν τα δύο άλλα. Η λύσις είναι απλή εάν το περίφημο «αύγο» του Κολόμβου.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Ἐξίσταμαι καὶ ἀπορῶ
σὺ Νίκο δὲν θαυμάζεις
ὅπου μεγάλο μουσικὸ
μέσα σ' αὐτὰ διαβάσεις.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ

Μαθητὴς Γυμν. Κυλκίς Τάξις Δ'.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τὸ χωράφι. Ἐνας κτηματίας ἔχει ἓνα μεγάλο τετραγωνικὸ χωράφι. Κόβει μὴ γωνία καὶ τὴν πουλάει. Πόσες γωνίες θὰ ἀπομείνουν στὸ χωράφι του;

Ὁ Τάκης εἶναι 3 χρόνια μικρότερος ἀπὸ τὸ Σπύρο καὶ ὁ Γιώργος 2 χρόνια μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ Τάκη. Σχετικὰ μὲ τὸ Γιώργο ὁ Σπύρος εἶναι μεγαλύτερος ἢ μικρότερος καὶ κατὰ πόσα χρόνια;

ΠΑΙΔΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ

Ὁ πατέρας. Ἐξὴ καὶ δύο πόσα κάνουν Τότ; Τότ; ὁκτώ. Ὁ πατέρας. Μπράβο Τότ. Πάρε ὁκτώ χιλιάρικα. Τότ; εὐχαριστῶ (καὶ ἀπὸ μέσα του). Νὰ πάρῃ ἡ εὐχὴ ἂν τὸ ἥξερα θὰ ἔλεγα πὺς κάνουν δέκα καὶ θὰ εἶχα ἓνα στοργικὸ δεκάρικο.

Ποῦ εἶναι τὸ ὠφελιμώτερον στοιχεῖον. Ἡ βροχή.

— Μπα! Γιατί; Γιατί ὁ πατέρας μου εἶναι ὀμπρελάς.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Πότε γεννήθη καὶ ἀπέθανε ὁ Σπυρίδων Τρικούπης; Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Παπαδιαμάντης;

Πόσο ὕψος ἔχει ὁ Ταῦγετος. 2) Ἡ Γκιώνα. 3) τὰ ἄγραφα καὶ 4) ὁ Βαρνοῦς. ΣΥΜΕΩΝ ΧΑΛΑΤΣΗΣ

Ε'. Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν

ΜΑΓΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Τάκη, Γιώργο, Γιάννη, δὲν κάνεις νὰ πατάτε στὸ μέρος ἐκεῖνο. Μὰ γιατί τί ἔχει; Μὰ σὰς τὸ εἶπα.

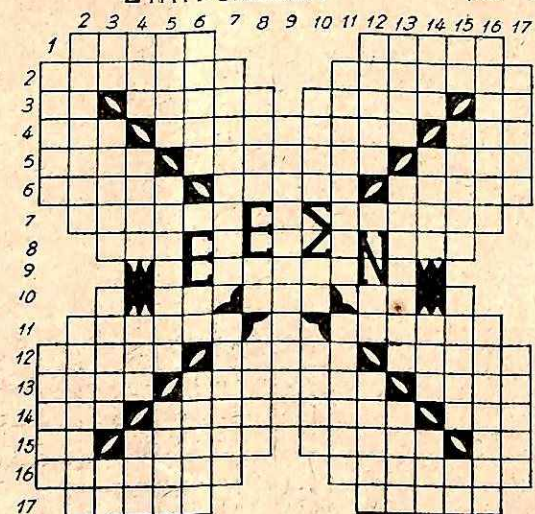
Τάκη, μὰ πὺς τῆς Ἄννας νὰ τὸν φέρῃ νὰ μαγειρέψω. Ποιόν; Μὰ σοῦ τὸ εἶπα.

Καλὲ φτάνει Τότ, ὁ μπαμπὰς εἶπε ἂν θὰ τὸ γράψης μὴν φορὰ θὰ σοῦ τὰ δώσω.

Μὰ ποῖα θὰ μοῦ δώσῃ;

Σοῦ τὸ εἶπα.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ
Ε'. Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς Ταμπούρια

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Μέγας Τούρκος πολιτικός μεταρρυθμιστής — Ἀρχαία καμπόλις τῆς Θεσσαλίας. 2) Χώρα τῆς Ἀμερικής — Ἀγρία ἐλαία. 3) Νῆμα — Κακόμοιρος (ἀρχ.) — Ἐχει δύο ἢ γῆ, ἐδῶ ὅμως ἓνας — Δίφθογος. 4) Εἰς τὰ — Δροῦσε κατὰ τὸν Μεσαίωνα — ... Σέρινταν. 5) Αἰθουσα ὑποδοχῆς — Ἦρος τοῦ Σαίξπηρ — Ἰερά, ἅγια. 6) Ἀναπνοή — Σαράκι — Ἀγριον ζῶον. 7) Βασιλεῦς — Ὁχι ἔγκυρο. 8) Σύνδεσμος τελικός — Ἀβυσσινὸς φύλαρχος. 9) Συριακὴ πόλις. 10) Ἀφῆνω (ἀρχ.) — Ὁμοιοὶ στὸ μέγεθος — Πρόθεσις. 11) Γυναικεῖον ὄνομα — Πέρασμα. 12) Γυναικεῖος τίτλος τιμῆς — Ἡ γυναῖκα τοῦ Ἀλῆ-πασά — Ἀγία (Ἰταλ.). 13) Ἀρίδα — Μονὰς βάρους — Δὲν μπορεῖ νὰ ἀποφύγῃ τοὺς πειρασμούς. 14) Συνεταιρικός ὁρος — Σκλάβοι (ἀρχ.) — Καταβατικόν. 15) Ἰδικὰ σου —

Ὁ κάτοικος τῆς πόλεως — Ἡσυχά (ἐπίρ.) — Ἀρθρον. 16) Ἀλλευτικόν σκάφος μικροῦ μεγέθους — Σύντροφος (ὄμιρ.). 17) Αὐτὸς μόνον ἀνέβη ἀθάνατος καὶ ἐν σώματι εἰς τοὺς οὐρανούς — Πρόσωπον σχετιζόμενον μὲ τὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Πτηνὸν — Ξύλινο μπαζόλο. 2) Χειμερινὰ φρούτα — Ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος. 3) Πρόθεσις — Χαμίνι — Γυναικεῖον ὄνομα — ... Καπὸνε. 4) Ὅρος στὸ σκάκι — Βουλγαρικὸς ἡγεμονικός οἶκος — Ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία — Περήφανος ζῶον. 5) Ἀνδρικὸν ὄνομα — Ἀοριστολογία — Ἡπειρος. 6) Φύλαρος — Ὁ ὑπάρχων — Τοπικὸν ἐπίρρημα. 7) Ὡσάν — Ἀλη — Ἀνώνυμος ἑταιρεία — ... Ζουάν. 8) Μέρος τοῦ ὑποδήματος — Πρόθεσις πρὸ φωνήεντος — Ὁ ἐφευρέτης τῶν σημάτων. 9) Κατηγορία τῶν θηλαστικῶν ζῶων. 10) Πρόθεσις — Δεικτικόν — γ, πρὸς. ὑποτακτ. ἀορίστου τοῦ λέγω. 11) Διάσημος Γερμανὸς ἐπιστήμων — Πάλιν — Ἀντιθετικὸς σύνδεσμος — Οἶκος κοπτικῆς — ραπτικής. 12) Ὅρος τῆς Πελοποννήσου — Ὑποθετικόν — Ὁχι δεμένα (δημ.). 13) Χρονικὸν διάστημα — Κατηγορία ποιητοῦ — Τουρκικὴ ἐπωδός. 14) Μέρος τοῦ προσώπου — Τὴν ἔχουν ὅλα τὰ ζῶα ἐκτός ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον — Φωτιστικὸν μέσον — Ποταμὸς καὶ Νομὸς τῆς Γαλλίας. 15) Ὑποθετικόν — Δερματίνον δοχεῖον — Ὁ δημιουργὸς τοῦ Σέρλοκ Χόλμς — Αἰγύπτιος θεός. 16) Μῆν — Ὁ ὁλλανδικὸς πάντα νικᾷ. 17) Ἰεθνικός εὐεργέτης — Ἰκανός.

ΝΙΚΟΛ. ΕΥΘ. ΓΚΙΩΚΑΣ
Μαθητὴς Η'. Τάξεως
Γυμν. Σπερχειάδος

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

1) 4325671
2) 48631
3) 972431
4) 98431
5) 48231

1) Συμβαίνει ὅταν γίνεται σεισμός. 2) Ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ δένδρα μαζί. 3) Ὅρος ἑλληνικὸν τὸ ὁποῖον ἐδοξάσθη τώρα τελευταῖα. 4) Ποταμὸς τῆς Β. Ἰταλίας. 5) Κάτοικος ἐυρωπαϊκοῦ κράτους.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τι εἶναι ἐκεῖνο, ποῦ ὅταν τοῦ προσθέτῃς μικραίνει καὶ ὅταν τοῦ ἀφαιρεῖς μεγαλώνει.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ

Μαθητὴς Στ'. Τάξεως Ε'. Γυμν. Ἀρρὲν. Πειραιῶς Ταμπούρια

ΑΙΝΙΓΜΑ

Σὲ πρόστειο τῶν Ἀθηνῶν τὸ πρῶτο γράμμα ἀλλάζω καὶ νόμισμα πολὺ κοινὸν εὐθὺς σὰς παρουσιάζω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ
Γυμν. Λιδωρικίου

ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΑ

Εἰς τὸ ἀνωτέρω τετράγωνον νὰ σχηματισθοῦν οἱ ἀριθμοὶ ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 9 οὕτως ὥστε νὰ φέρουν ἄθροισμα καθέτως: εἰς τὴν α' στήλῃν 15, εἰς τὴν β' 15 καὶ εἰς τὴν γ' 15 καὶ ὁριζοντίως: εἰς τὴν α' στήλῃν 20, εἰς τὴν β' 15 καὶ εἰς τὴν γ' 10.

ΣΚΑΛΑ

1) T — ς
2) T — — ς
3) T — — — ς
4) T — — — — ς
5) T — — — — — ς
6) T — — — — — — ς
7) T — — — — — — — ς

1) Ἀντωνυμία. 2) Παραδείσιον ποῦλι. 3) Νῆσος Κυκλάδων. 4) Ἀπαραίτητος στίς ταυρομαχίες. 5) Κάτοικος γειτονικοῦ κράτους. 6) Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης. 7) Υἱὸς τοῦ Ὀδυσσεύς.

ΧΡΗΣΤΟΣ Β. ΤΣΑΡΑΣ
Δ' Τάξ. Στ' Μικτοῦ Γυμν. Καστέλας Πειραιῶς

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Ἀπὸ ποῖο γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, ἂν ἀφαιρέσουμε τὸ πρῶτο γράμμα, σχηματίζεται μέλος τοῦ σώματός μας;

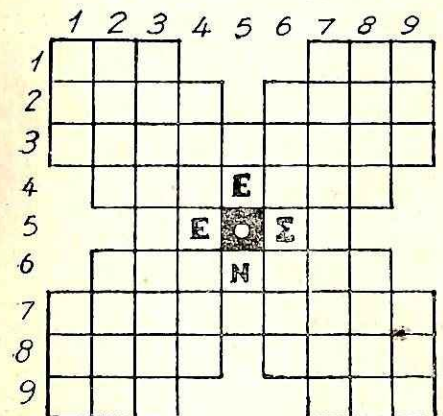
ΧΡΗΣΤΟΣ Σ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Τάξ. Ε' 1 Α' Πρωτ. Γυμν. Πειραιῶς

ΧΙΟΥΜΟΡ

Μαμά: Τότ, δὲ δίνεις τὰ λεφτά, ποῦ σοῦ ἔδωσε ὁ πατέρας σου γιὰ νὰ πάρῃς στραγάλια, σ' ἓνα ζητιάνο; Τότ; Ἐγώ, μαμά, θὰ τὰ δώσω στὸν κ. Μῆτσο νὰ πάρω στραγάλια καὶ κείνος τὰ δίνει στὸ ζητιάνο.

ΑΡΙΣΤ. Μ. ΕΡΓΑΖΑΚΗΣ
Μαθ. Ἐμπορικῆς Σχολῆς Ἡρακλείου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Αἱ λέξεις τοῦ σταυρολέξου αὐτοῦ ὁριζοντίως καὶ καθέτως εἶναι ἴδιαι.

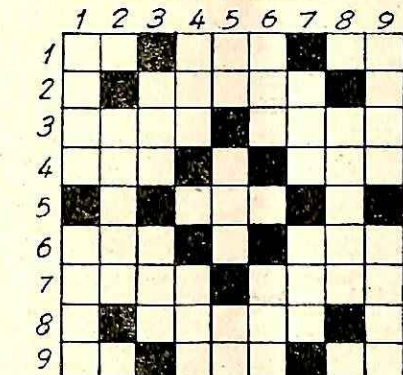
ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Σῆμα κινδύνου — Καὶ ἐγένετο... 2) Χωρίζουν δύο κράτη — Ἐργαλεῖον σιδηρουργοῦ. 3) Μουσικὴ νότα — Ἀκρωτήριο τῆς Πελοποννήσου. Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία. 4) Συμπερασματικὸς σύνδεσμος. — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 6) Ὁρεινὸ Σῶμα Ἐλ-

ληνικοῦ Στρατοῦ. — Ἐποχὴ τοῦ ἐτους. 7) Γράμμα ἀλφαβήτου — Μέρος τῆς ἡμέρας — Αἴ. 8) Ἀψητος — Τὰ φοροῦν οἱ ἱερεῖς. 9) Ἀντωνυμία β' προσώπου — Διότι (ἀρχ.).

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ
Μαθ. Ε' Γυμνασίου Ἀρρ. Πειραιῶς Ταμπούρια

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

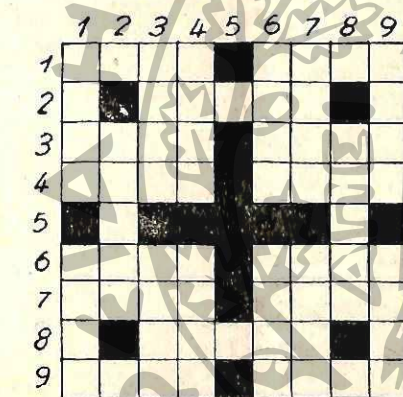
1) Ἀριθμητικὸν — ... Σωγιέρ — Νότα. 2) Νῆσος τῶν Κυκλάδων. 3) Ὅργανα αἰσθήσεως (γεν. πληθ.) — ἄνθος (πληθ.). 4) Συνεχόμενα στὸ ἐναλλάξ — Κτητ. ἄντων. αἰτ. πληθ. 5) Κτητ. ἀντωνυμία γεν. 6) Ἀρθρον — Τὸ ἔχει καὶ ἡ νύχτα. 7) Ὅρος τῆς Θεσσαλίας — Βγαίνει ἀπ' τὸ στόμα. 8) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 9) Ἀνθη — Στοιχεῖον τῆς φύσεως — Ἀρθρον.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Θεληματικὸς — Μεγάλῃ ποσότης ὑφάσματος. 2) Ὁ καλλίτερος εἶναι ὁ Ἀνατολίτικος. 3) Παῦλος (Γαλλ.). — Τρία ὅμοια σύμφωνα. 4) Λέξις ἀπὸ Σπαρτιατικὸ ρητὸ — Ποιότης ἐξαιρετικῇ. 5) Χρυσός (Γαλλ.). — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἐγίνε στήλη ἄλματος — Νότα. 6) Θάνατος (Γαλλ.). — Πρόθεσις διὰ (Ἀγγλ.). 7) Σῆμα κινδύνου — Ὁ,τι καὶ τὸ 6 ὁριζοντίως (2): 8) Ἀχώριστος φίλος τοῦ Φιντίας. 9) Ἀρτύμα. — Τὸ ἔχει κάθε ὄργανον.

Π. ΚΟΛΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
Ε' Τάξ. Α' Πρωτ. Γυμν. Πειραιῶς

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Κράτος τῆς Ἀσίας — Περιοχὴ τῆς Πελοποννήσου. 2) Ἀχώριστος φί-

λος τοῦ Φιντία. 3) Εἶναι ἡ ἐλὰς τοῦ ὁργανισμοῦ μας — Μέρος τοῦ λόγου. 4) Τμήμα τοῦ αὐτοκινήτου — Ἀρχαῖος θεός. 6) Ἦρωας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου — Εἶναι πάντοτε πρῶτος. 7) Ὑφασμα — Πικνὰ (οὐδ. πληθ.). 8) Ἐταξίδεψε εἰς τὴν κοιλιὰ μεγάλου ψαριοῦ. 9) Νεαράν — Ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Λουρὶ (ἀρχ.) — Ὀλόκληρον. 2) Χώρα τῆς Εὐρώπης. 3) Μὰς περιμένει μετὰ θάνατον — Ψυχικὴ στενοχώρια. 4) Ὁ ὕπνος τῶν μικρῶν — Λόφος παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. 6) Βρέφη — Ὁ πρῶτος ἀπατημένος σύζυγος!!! 7) Πρωτόπλαστος — Χαϊδευτικὸν γυναικεῖον ὄνομα. 8) Μάκρος. 9) Προσωπικὴ ἀντωνυμία — Διακριτικὸν γνώρισμα.

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ὁ γενναῖος κυνηγὸς διηγεῖται:
— Παῖ, ποῦ λέτε, πάνω στὸ φίδι καὶ τοῦ κόβω τὴν οὐρά...
— Γιατί δὲν τοῦ ἔκοψες τὸ κεφάλι;
— Ποῦ νὰ τὸ βρῶ! Τὸ εἶχε κόψει ἄλλος προτῆτερα...

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιώργο, λῦσε μου τὸ πρόβλημα, σὲ παρακαλῶ.
— Δὲν ξέρω.
— Ἄκου κουβέντα! Καὶ θέλεις νὰ τιμωρηθῶ ἐγὼ ἐπειδὴ δὲν τὸ ξέρεις εἰς;

Ἡ μαμά: Τάκη, ἔφαγες ὅλα τὰ γλυκὰ καὶ δὲν σκέφτηκες καθόλου τὴν ἀδελφοῦλα σου;
Τάκης: Μὰ ὅλο αὐτὴ σκεπτόμουν, μαμά, μὴν ἔρθῃ ξαφνικά καὶ μὲ ἰδῇ...

Τὰ παιδιὰ κάνουν μεγάλη φασαρία στὴν τάξη. Ὁ Καθηγητὴς μπαίνει ξαφνικά καὶ ρωτᾷ ἀγριεμένα:
— Ποῖος φωνάζει ἐδῶ μέσα;
— Σεῖς, κύριε, ἀπαντᾷ ἀφελέστατα ὁ Γιάννης.

ΣΚΑΛΑ

1) Α — Α
2) Α — — Α
3) Α — — — Α
4) Α — — — — Α

1) Πρόθεσις. 2) Ἡπειρος. 3) Χωρὶς ψυχὴ. 4) Χωρὶς καρπὸ.

ΠΛΑΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
ΔΙ Τάξ. Γυμν. Κυλκίς

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Ποῖο ζῶον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κυνηγεῖ τοὺς ἀρουραίους;
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ
Μαθητὴς Θ'. Γυμνασίου Ν. Ἰωνίας

Στὸ σχολεῖο ρωτᾷ ὁ καθηγητὴς:
Τι εἶπα τώρα Κουκουθαγιόπουλε;
Ὁ Κουκουθαγιόπουλος σιωπᾷ.
Ἀπρόσεχτε! Φωνάζει θυμωμένος ὁ καθηγητὴς.
Πέσμου ἐσὺ Καρδερίνη. Τι εἶπα τώρα. Εἰπατε στὸν Κουκουθαγιόπουλο. Νὰ σὰς πῇ τι εἶπατε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ
Δ'. Τάξ. Γυμν. Κυλκίς

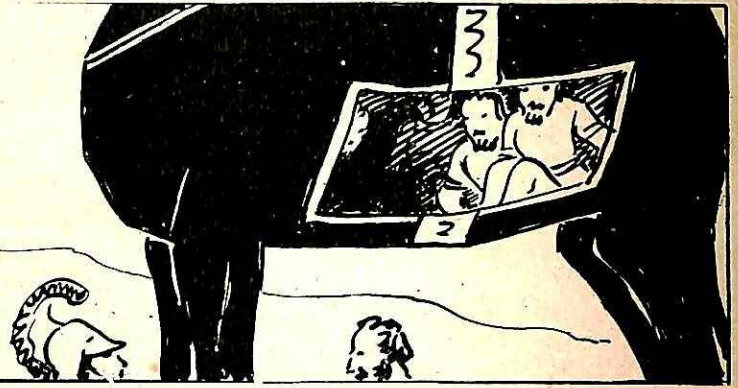
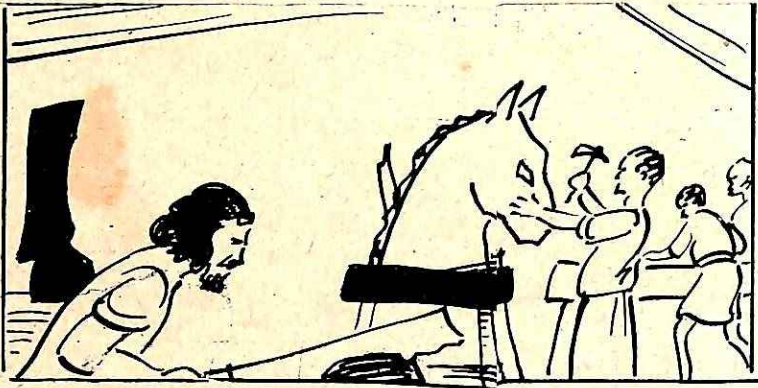
Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

Σύντομη εικονογραφημένη αφήγησι υπό ΑΝ. ΒΩ.

Ἡ πολιορκία τῆς Τροίας βρισκόταν τώρα στο δέκατο χρόνο τῆς κι ἀκόμη τὸ κακὸ ἐξακολουθοῦσε. Ὡσπου μιὰ μέρα ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους ἀρχηγούς σὲ συμβούλιο καὶ τοὺς εἶπε ἓνα νέο σχέδιο. Τοὺς ἐπρότεινε δηλαδὴ νὰ κατασκευάσουν ἓνα πελώριο ξύλινο ἄλογο — τὸ θρυλικὸ δούρειο ἵππο — καὶ μέσα στὴν κοιλία του νὰ κρυφτοῦν μερικοὶ ἀπ' τοὺς τολμηρότερους Ἕλληνες. Ὑστερα,

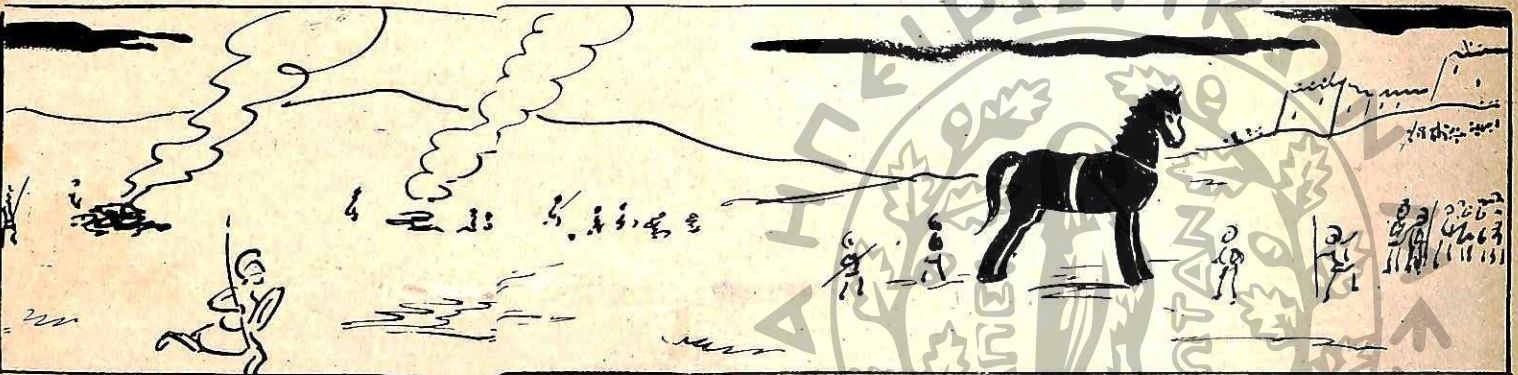
μιὰ νύχτα, νὰ φύγουν ἔλοι μὲ τὰ καράβια τοὺς καὶ νὰ πᾶνε νὰ κρυφτοῦν πίσω ἀπ' τὴ γειτονικὴ νησίδα Τένεδο, ἀφήνοντας στὸ στρατόπεδο μόνο τὸ δούρειο ἵππο. Οἱ Τρῶες, νομίζοντας πὺς οἱ Ἕλληνες ἔφυγαν γιὰ τὴν πατρίδα τοὺς καὶ ἔστησαν τὸ ἄλογο γιὰ ἀνάθημα στοὺς θεούς, θὰ τὸ πάρουν γιὰ ἀνάμνησι μέσα στὴν πόλι τους. Ἐτσι τὴν ἀκόλουθη νύχτα ἐνῶ οἱ Τρῶες θὰ κοιμοῦνται, οἱ κρυμμένοι μέσα στὸ ἄλογο θὰ βγοῦν, θ' ἀνοίξουν τὴ σιδερένια πύλη,

κι εὐθὺς οἱ Ἕλληνες — ποὺ θάχουν ἐπιστρέψει πάλι — θὰ εἰσπορήσουν καὶ θὰ καταλάβουν τὴν Τροία χωρὶς ἀντίστασι.

Τὸ σχέδιο ἔγινε δεκτὸ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀρχηγούς καὶ τὴν ἄλλη μέρα κίόλα τόβαλαν μπροστά. Συνεργεῖα ὁλόκληρα ἀπὸ ξυλογλύπτες καὶ ξυλουργοὺς ἐργάζονταν ἀδιά-

κοπα, καὶ σὲ λίγες μέρες ὁ δούρειος ἵππος ἦταν ἑτοιμος. Τὴ νύχτα κλείστηκαν μέσα οἱ τολμηρότεροι, καὶ ὅλος ὁ στρατὸς μὲ τοὺς ἀρχηγούς του ἔφυγε μὲ τὰ καράβια καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπ' τὰ βουνὰ τῆς Τενέδου.

Τὸ πρωῒ μὲ μεγάλη τοὺς ἐκπληξι οἱ Τρῶες εἶδαν τὸ στρατόπεδο ἔρημο, καὶ μόνο τὸ δούρειο ἵππο στημένον ἐκεῖ, ποὺ ὡς χθὲς ἦταν οἱ σκηνὲς τῶν πολιορκητῶν. Ἐτρίβαν καὶ ξανάτριβαν τὰ μάτια τοὺς καὶ

στεύαν. Καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι, βέβαιοι πιά πὺς οἱ Ἕλληνες ἔφυγαν γιὰ πάντα, ἐθυσίασαν ἀπειρα ζῶα, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς θεούς, καὶ πήραν τὸ δούρειο ἵππο γιὰ ἀνάμνησι μέσα στὴν Τροία.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)